

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

KVĚTNÁ NEDĚLE – 29. BŘEZNA 2026

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

KŘÍŽ NA KALVÁRII, na místě, kde byl Ježíš ukřižován,
POHLED NA JERUZALÉM OD SVATYNĚ DOMINUS FLEVIT, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 1. března 2013.

POTOM ZAZPÍVALI CHVALOZPĚV A VYŠLI NA OLIVOVOU HORU (*Mk 14,26*)
 Pouť do Getseman a na Kalvárii. *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, Jeruzalém, Izrael, 1. března 2013.

Josef z Arimatie, uložil Ježíše do své nové hrobky, kterou si dal vytesat ve skále.

Trpěl pod pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest. Pouť ke Kalvárii.

Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma. Svatý Hrob. Peregrinatio Ad Fontes Salutis, Jeruzalém, Izrael.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ – 5. DUBNA 2026

Toto je den, který připravil Pán, jásejme a radujme se z něho.

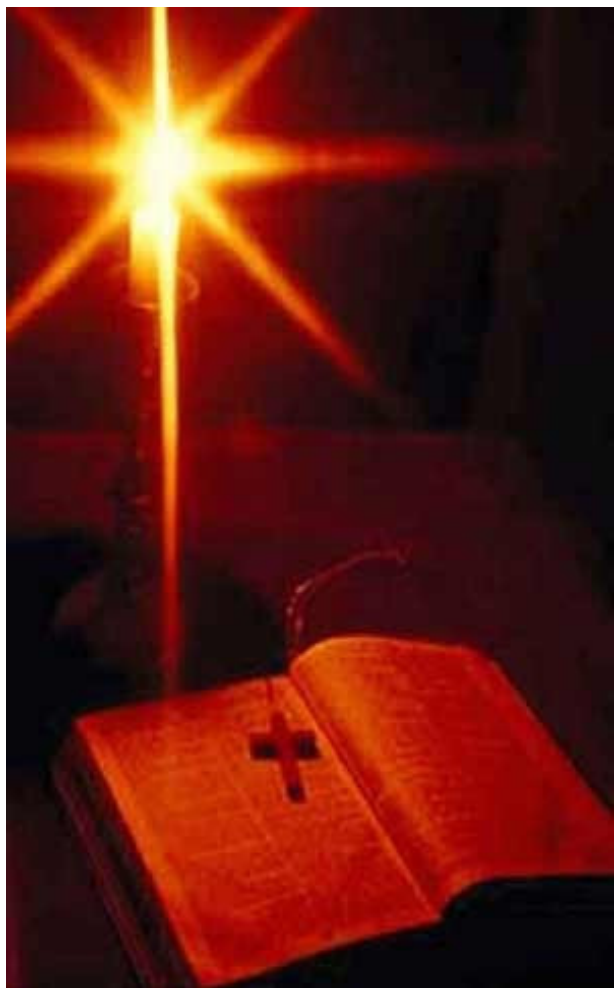

„NENÍ TADY. BYL VZKŘÍŠEN, JAK ŘEKL. POJĎTE A PODÍVEJTE SE NA TO MÍSTO, KAM BYL POLOŽEN“
(Matouš 28,6). Svatý Hrob. *Peregrinatio Ad Fontes Salutis*, Jeruzalém, Izrael, 1. března 2013.

„TURÍNSKÉ PLÁTNO JE IKONOU BÍLÉ SOBOTY“ (*Benedikt XVI.*).
Eucharistie před Turínským plátnem, *Vultum tuum, Domine, requiro*, 13. května 2010, Turín, Itálie.

LITURGICKÉ TEXTY KVĚTNÉ NEDĚLE

1. ČTENÍ – Iz 50,4-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

ŽALM 22

Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí, – šklebí rty, pokyvují hlavou: – "Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí, – ať ho zachrání, má-li ho rád!" Obkličuje mě smečka psů, – tlupa zlosynů mě svírá. – Probodli mi ruce i nohy, – spočítat mohu všechny své kosti. Dělí se o můj oděv, – losují o můj šat. – Ty však, Hospodine, nestůj

daleko, – má sílo, pospěš mi na pomoc! Budu vyprávět svým bratřím o tvém jménu, – uprostřed shromáždění budu tě chválit. – "Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho, – slavte ho, všichni z Jakubova potomstva, – boj se ho, celé Izraelovo plémě!"

2. ČTENÍ – FLP 2,6-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán..

EVANGELIUM – Mt 26,14-27,66

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Matouše.

Tehdy jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyřídte mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je

blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“ Když jedli, Ježíš vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával ho svým učedníkům se slovy: „Vezměte, jezte. To je mé tělo.“ Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a řekl: „Pijte z něho všichni. Neboť to je má krev (nové) smlouvy, která se prolévá za všechny na odpuštění hříchů. Pravím vám: Od této chvíle už nikdy nebudu pít z tohoto plodu révy až do toho dne, kdy z nového (plodu) budu pít s vámi v království svého Otce.“

Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu. Tehdy jim Ježíš řekl: „Vy všichni se dnes v noci nade mnou pohoršíte, neboť je psáno: 'Budu bít pastýře, a ovce ze stáda se rozprchnou.' Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“ Petr mu na to řekl: „Kdyby se všichni nad tebou pohoršili, já se nikdy nepohorším!“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti: Dnes v noci, dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Petr mu však tvrdil: „I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapřu tě!“ Podobně mluvili i všichni ostatní učedníci. Potom s nimi šel Ježíš na venkovský dvorec zvaný Getsemany a řekl učedníkům: „Posed'te tady, zatímco se půjdu tamhle pomodlit.“ Petra a dva Zebedeovy syny vzal s sebou. Pak se ho zmocnil smutek a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti, zůstaňte zde a bděte se mnou!“ Trochu poodešel, padl tváří k zemi a modlil se: „Otče můj, jestliže je to možné, ať mě mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ Potom se vrátil k učedníkům a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „To jste nemohli ani jednu hodinu se mnou bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ Odešel podruhé a modlil se: „Otče můj, nemůže-li mě (tento kalich) minout a musím ho vypít, ať se stane tvá vůle.“ Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči. Nechal je, opět odešel a modlil se potřetí stejnými slovy. Potom se vrátil k učedníkům a řekl jim: „Jen spěte a odpočívejte dál! – Už je tady ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, půjdeme! Hle, už je tady můj zrádce.“

Když ještě mluvil, přišel Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním velký houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží a starší lidu. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten je to; toho se chopte.“ A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Buď zdrav, Mistře!“ a políbil ho. Ježíš mu odpověděl: „Příteli, (učiň jen), k čemu jsi přišel.“ (Lidé z houfu) přistoupili, vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho. Vtom jeden z těch, kdo byli s Ježíšem, sáhl po meči, vytasil ho, udeřil veleknězova služebníka a utál mu ucho. Ježíš mu však řekl: „Zastrč svůj meč tam, kam patří. Každý, kdo sahá po meči, mečem zahyne. Anebo myslíš, že by mi můj Otec neposlal ihned víc jak dvanáct pluků andělů, kdybych ho o to poprosil? Ale jak by se potom splnily výroky Písma, že se tak musí stát?“ V té chvíli řekl Ježíš (onomu) houfu: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli? Sedával jsem den co den v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. To všechno se však stalo, aby se splnily výroky Písma u proroků.“ Tu jej všichni učedníci opustili a utekli.

Ti, kdo se Ježíše zmocnili, vedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde se shromáždili učitelé Zákona a starší. Petr šel zpovzdálí za ním až k veleknězovu dvoru. Vešel dovnitř a sedl si

k služebníkům, aby viděl, jak to skončí. Velekněží a celá velerada hledali proti Ježíšovi lživé svědectví, aby ho mohli odsoudit na smrt, ale nenašli, třebaže se dostavilo mnoho falešných svědků. Nakonec přišli dva a řekli: „On prohlásil: Mohu zbořit Boží chrám a ve třech dnech ho zase vystavět.“ Velekněz povstal a zeptal se ho: „Nic neodpovídáš na to, co tito (lidé) proti tobě vypovídají?“ Ježíš však mlčel. Tu mu velekněz řekl: „Zapřísahám tě při živém Bohu, abys nám řekl, zdali jsi Mesiáš, Syn Boží!“ Ježíš mu odpověděl: „Tys (to) řekl. Ale říkám vám: Od této chvíle uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“ Tu roztrhl velekněz své roucho a řekl: „Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Právě jste sami slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Odpověděli: „Hoden je smrti.“ Pak mu plivali do tváře a tloukli ho pěstmi; někteří ho bili do tváře a říkali: „Když jsi prorok, pověz nám, Mesiáši, kdo tě to udeřil!“

Petr mezitím seděl venku na dvoře. Tu k němu přistoupila jedna služka a tvrdila: „Tys byl také s tím Galilejcem Ježíšem.“ Ale on to přede všemi zapřel: „Nevím, co povídáš.“ Když odešel k chodbě u brány, uviděla ho jiná služka a řekla těm, kdo tam byli: „Tady ten byl s tím nazaretským Ježíšem.“ Ale zase to zapřel, a to pod přísahou: „Toho člověka vůbec neznám!“ Za chvíli přistoupili ti, kdo tam stáli, a řekli Petrovi: „Opravdu, i ty k nim patříš. Vždyť už tvé nářečí tě prozrazuje.“ Tu se začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka!“ Hned nato zakokrhá kohout a Petr si vzpomněl na slova, která Ježíš řekl: „Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ A vyšel ven a hořce se rozplakal.

Když nastalo ráno, všichni velekněží a starší lidu se usnesli proti Ježíšovi, že ho vydají na smrt. Dali ho proto spoutat a odvést a vydali ho vladaři Pilátovi. Když teď zrádce Jidáš viděl, že Ježíš je odsouzen, hnulo se v něm svědomí. Přinesl velekněžím a starším těch třicet stříbrných nazpátek a řekl: „Zhřešil jsem: zradil jsem nevinnou krev.“ Odpověděli mu: „Co je nám do toho? To je tvá věc.“ Tu hodil ty stříbrné dovnitř chrámu, utekl odtamtud, šel a oběsil se. Velekněží vzali ty peníze a řekli: „Do chrámové pokladny je dát nesmíme, protože je to odměna za krev.“ Usnesli se tedy, že za ně koupí hrnčířovo pole na pohřbívání cizinců. Proto se tomu poli až dodneška říká Pole krve. Tak se splnilo, co řekl prorok Jeremiáš: 'Vzali třicet stříbrných, odhadní cenu za toho, kterého Izraelité tak odhadli, a dali je za hrnčířovo pole, jak mi Pán nařídil.'

Ježíš pak byl předveden před vladaře. Vladař se ho zeptal: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Ty (to) říkáš!“ Na žaloby velekněží a starších neodpověděl nic. Tu mu Pilát řekl: „Neslyšíš, co všechno proti tobě vypovídají?“ Ale Ježíš mu neodpověděl ani na jednu otázku, takže se vladař velmi divil. Bylo zvykem, že o svátcích vladař propouštěl lidu jednoho vězně, kterého chtěli. Právě tehdy měli pověstného vězně, jmenoval se Barabáš. Proto když se (lidé) shromáždili, zeptal se jich Pilát: „Koho chcete, abych vám propustil? Barabáše, anebo Ježíše, kterému říkají Mesiáš?“ Věděl totiž, že ho vydali z nenávisti. Když zasedl na soudní stolec, poslala k němu jeho žena se vzkazem: „Nic neměj s tím spravedlivým! Kvůli němu jsem dnes ve snu mnoho vytrpěla.“ Velekněží a starší však přemluvili lid, aby si vyžádali Barabáše, a Ježíše aby dali popravit. Vladař se jich zeptal: „Kterého vám z těchto dvou mám propustit?“ Začali volat: „Barabáše!“ Pilát jim řekl: „Co tedy mám udělat s Ježíšem, zvaným Mesiáš?“ Všichni volali: „Na kříž s ním!“ On však namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Na kříž s ním!“ Pilát viděl, že tím ničeho nedosáhl, ba naopak, že bouře stále vzrůstá. Dal si tedy přinést vodu, před očima lidu si umyl ruce a řekl: „Nemám vinu na krvi tohoto člověka. To je vaše věc.“ Všechny lid odpověděl: „Jeho krev ať padne na nás a na naše děti!“ Tu jim propustil Barabáše, Ježíše pak dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vladařovi vojáci vzali

Ježíše do vládní budovy a svolali k němu celou četou. Svlékli ho, přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu: „Bud' zdrav, židovský králi!“ Plivali na něj, brali mu hůl a bili ho po hlavě. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť, oblékli mu zase jeho šaty a odvedli ho, aby ho ukřižovali. Když vycházeli, potkali jednoho člověka z Kyrény, jmenoval se Šimon. Toho přinutili, aby mu nesl kříž.

Když došli na místo zvané Golgota, což znamená 'Lebka', dali mu pít víno smíchané se žlučí. Okusil, ale pít nechtěl. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty losováním. Potom si tam sedli a hlídali ho. Nad hlavu mu připevnili nápis s udáním jeho provinění: „To je Ježíš, židovský král.“ Zároveň s ním byli ukřižováni dva zločinci, jeden po pravici, druhý po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, postupně proti němu mluvili. Potřásali hlavou a říkali: „Chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět. Zachraň sám sebe! Jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!“ Stejně tak se mu posmívali i velekněží s učiteli Zákona a staršími a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Je (prý) to izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, a uvěříme v něho. Spoléhal na Boha, ať ho teď vysvobodí, má-li v něm zalíbení. Přece řekl: 'Jsem Boží Syn!'“, Stejně ho tupili i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. Od dvanácti hodin nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne.

Kolem tří hodin zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“, to znamená: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Když to uslyšeli někteří z těch, kdo tam stáli, říkali: „On volá Eliáše!“ Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít. Ostatní však říkali: „Počkej, chceme vidět, zdali ho přijde Eliáš zachránit.“ Ježíš však znovu vykřikl mocným hlasem a skončil.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Vtom se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály se rozpukly, hroby se otevřely a mnoho těl zesnulých svatých bylo vzkříšeno. Po jeho vzkříšení vyšli z hrobů, vešli do Svatého města a ukázali se mnoha (lidem). Když setník a jeho lidé, kteří měli u Ježíše stráž, viděli to zemětřesení a všechno, co se dělo, hrozně se polekali a říkali: „To byl opravdu Syn Boží!“ Zpozvdálí tam přihlíželo i mnoho žen: (byly to) ty, které následovaly Ježíše už z Galileje a sloužily mu. Mezi nimi byla Marie Magdalská, Marie, matka Jakubova i Josefova, a matka Zebedeových synů. Když nastal večer, přišel bohatý člověk pocházející z Arimatie, jmenoval se Josef. I on byl Ježíšovým učedníkem. Došel k Pilátovi a žádal o Ježíšovo tělo. Pilát poručil, aby mu ho vydali. Josef vzal tělo, zavinul ho do čistého lněného plátna a uložil ho do své nové hrobky, kterou si dal vytesat ve skále. Před vchod do hrobky přivalil velký kámen a odešel. Marie Magdalská a druhá Marie (přitom) seděly naproti hrobu. Druhý den, to je po dnu příprav na svátek, přišli velekněží a farizeové společně k Pilátovi a řekli: „Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník ještě zaživa prohlásil: 'Po třech dnech vstanu z mrtvých.' Dej tedy rozkaz zajistit hrob až do třetího dne. Jinak by mohli jeho učedníci přijít, ukradnout ho a říci lidu: 'Vstal z mrtvých.' Pak by ten poslední podvod byl ještě horší než první.“ Pilát jim odpověděl: „(Tady) máte stráž. Jděte a zajistěte (hrob), jak uznáte za dobré.“ Oni šli a zajistili hrob tím, že zapečetili kámen a (postavili) stráž.

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, při vstupu do Jeruzaléma byl Ježíš oslavován jásajícím zástupem jako Král a Mesiáš. Také my uznejme věčnou vládu našeho Spasitele a volejme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Hosana Tobě, Kriste, synu Davidův a Králi věků; Hosana Tobě, vítězi nad mocnostmi temnot a nad smrtí.
- Ty jsi nás přišel vysvobodit z hříchu a smrti, dej ať ve znamení víry, naděje a lásky dojdeme do tvého věčného království.
- Obyvatelé Jeruzaléma ti na cestu prostírali své pláště, dej, ať i naše generace pozná znamení tvého putování v minulých i současných dějinách.
- Za naši farnost, ať účastí na liturgii Svatého týdne hlouběji pochopí tajemství své spásy.
- Za zmučený ukrajinský národ, ať pozná čas míru.
- Ať k uším vládců Ruska, Spojených států amerických, Izraele a všech válečníků zní Ježíšovo slovo Petrovi: „Každý, kdo sahá po meči, mečem zahyne“.
- Ať na blízkém Východě umlknou zbraně a otevře se prostor pro dialog, v němž bude možné slyšet hlasy národů.
- Za občanskou společnost v naší vlasti, která vnímá pohromu vládní arogance moci, aby toto vnímání vedlo k probuzení svědomí a lidství celého národa.
- Za věrné zemřelé, ať mají účast na tvém vítězství nad smrtí.

K: Otče, slyš volání trpícího lidstva a učiň naše srdce vnímavým pro porozumění a soucit s utrpením našich bližních, ve spojení s Kristem, naším Pánem.

L: Amen.

Ve svatyni Getseman chápeme tajemství Kristovy lásky

GIOVANNI KARDINÁL COPPA,

ČESTNÝ OBČAN DRYŠIC

HOMÍLIE V BAZILICE JEŽÍŠOVY AGÓNIE V GETSEMANECH

PEREGRINATIO AD FONTES SALUTIS, JERUZALÉM, IZRAEL - 1. BŘEZNA 2013

Slavíme mši svatou v bazilice Ježíšovy agónie. Dnes nás motto pouti zasazuje do mimořádné duchovní atmosféry tohoto dne: „Trpěl pod pontským Pilátem, byl ukřižován a pohřben“. Je to

stěžejní den naší pouti, protože znovu prožijeme všechny etapy utrpení, smrti a zmrtvýchvstání našeho Pána. Po zastaveních na Olivové hoře, zvláště onom, kde Ježíš plakal nad Jeruzalémem, a po mši svaté v getsemanské bazilice, projdeme úseky Křížové cesty, provázejíce Pána, nesoucího kříž na místo poprav; vstoupíme do baziliky zmrtvýchvstání, staneme na Kalvárii a vejdemo do Svatého Hrobu, kam byl Kristus položen a odkud vstal z mrtvých. Den vpravdě z nejposvátnějších, jehož

památku si poneseme po celý život.

Tato velká a strohá bazilika Agónie nese rovněž název bazilika národů, protože tyto přispívaly na její zbudování ve dvacátých letech minulého století. Toto místo bylo vždy srdcem poutí do Svaté země, které se od počátku konaly za cenu nesmírných obětí a těžkostí, i s nasazením života: neboť bezpočtu křesťanů toužilo po staletí modlit se tam, kde se Ježíš potil krví, kde byl zajat žoldáky v čele s Jidášem a přiveden před veleradu velekněží, zákoníků a starších k prvnímu výslechu. Toto místo bylo vždy místem kultu, na němž císař Teodosius zbudoval na konci IV. století baziliku, kterou

poutnice Egerie označuje jako „elegantní“, neboli znamenité umělecké dílo. Původní stavba byla zbořena a v průběhu staletí mnohokrát přestavována v mnohem skromnější chrám Svatého Spasitele, který pozvolna chátral, protože poutníci se raději ubírali do nedaleké getsemanské jeskyně. Poté, co se vlastníky stali Františkáni, podnikli významný

archeologický průzkum a objevili nejen zříceniny předchozího kostelíka, ale dokonce odhalili i základy Teodosiovy baziliky, viditelné v nové bazilice.

Ponurá a tichá atmosféra baziliky, z níž vystupují do popředí mozaiky tří lodí, velmi pomáhá znovu prožít s Ježíšem jeho utrpení v noci agónie. Tady jsou slova zbytečná. Do oné temné hodiny nás ponořují evangelia. Ježíš trávil noc v Getsemanech, když přicházel

do Jeruzaléma na židovské svátky, zvláště pak na velikonoce, a ve městě plném tisíců Izraelitů nebylo možné najít přístřeší, a zůstal v už zmíněné jeskyni, která nepochybně patřila některému z jeho přátel anebo možná jednomu z apoštolů. Oné noci Ježíš nechal apoštoly v jeskyni, vzal sebou Petra, Jakuba a Jana a „zmocnil se ho smutek a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti, zůstaňte zde a bděte se mnou!“ Trochu podešel, padl tváří k zemi a modlil se: „Otče můj, jestliže je to možné, ať mě mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ Potom se vrátil k učedníkům a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „To jste nemohli ani jednu hodinu se mnou bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice odhodlán, ale tělo je slabé.“ Odešel podruhé a modlil se: „Otče můj, nemůže-li mne tento kalich minout, ale musím ho vypít, ať se stane tvá vůle.“ A stejně se modlil i potřetí, zatímco apoštolové upadali do stále hlubšího spánku, až jim Ježíš oznámil, že přichází Jidáš s vojáky (srv. *Mt 26,36-46 paral.*). Od této chvíle nastupuje „vláda temnot“. Ježíš se nechává zajmout tímto démonickým násilím, aby až do dna naplnil Otcovu vůli.

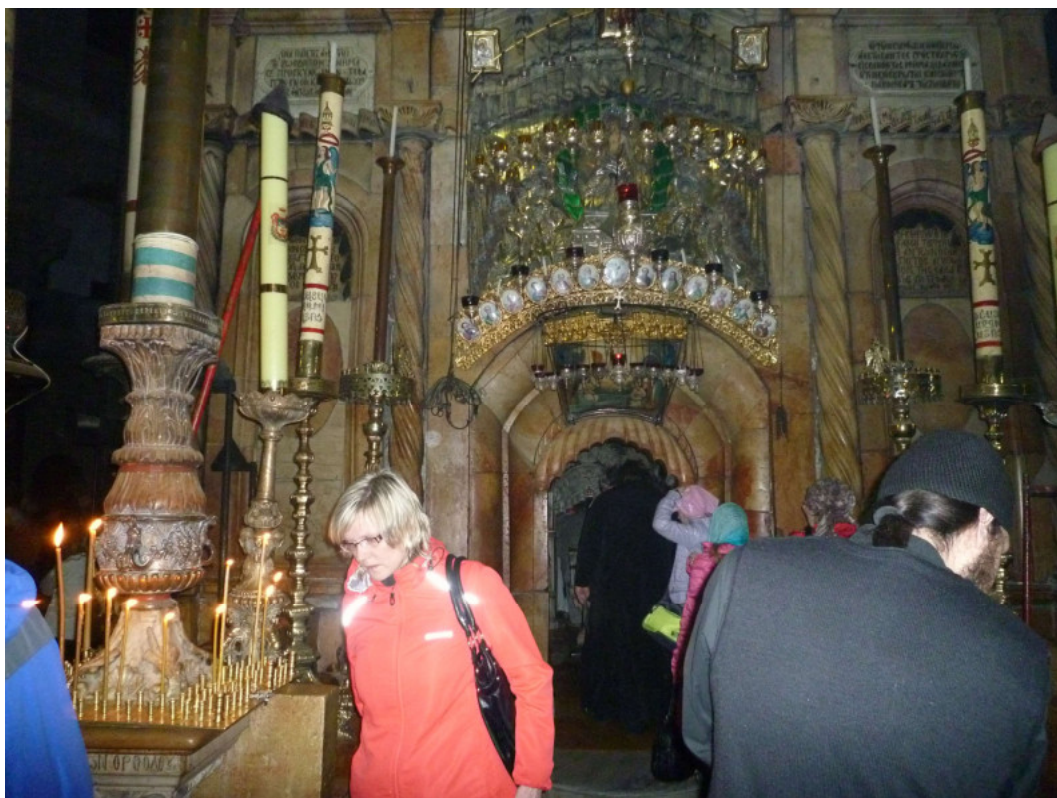
Liturgie dnešního rána, kdy Ježíš sestoupí na oltář, na kterém se jeho oběť obnovuje, nám zpřítomňuje tuto jeho nevýslovná muka. Také on chtěl projít „temnou nocí“, o níž mluví mystici. Je mu odňata jakákoli satisfakce, Otec mlčí, zdá se nepřítomný: toto vzdálení se jej vrhá do stále nepochopitelnější temnoty. Úzkost tohoto napětí dává z jeho žil kanout krůpějím krve, a přichází anděl z nebe, aby ho utěšil. Sám jsa tvorem, utěšuje neúčinnými slovy svého Boha, jenž stvořil i

anděly. Nikdo jiný po Ježíšově boku v této agónii není. Ježíš přijímá a chce tuto samotu v Getsemanech, aby nás zachránil, a aby nám vždy stál po boku i ve chvíli naší smrti. Georges Bernanos ve svém velkém dramatu „Dialogy Karmelitek“, zasazeném do francouzské revoluce, popisuje hrůzu malé komunity řeholnic, které čekají, že budou odvedeny ke gilotině. Sestra Konstancie, ze všech nejmladší a nejživější, jim však říká: „Sestry, já se nebojím, nebojte se; v oné chvíli nebudeme sami, protože s námi bude Ježíš. Chudák Ježíš neměl v Getsemanech nikoho, kdo by ho potěšil“. Ano, v nejtragičtějším okamžiku svého utrpení neměl Ježíš po boku nikoho. Byl sám, aby Otci přinesl v oběť dar lásky, kterou nás měl vykoupit. A to učinil pro nás, kteří jsme byli hříšníci. Hříšníci, nehodní, nepřátelé.

Svatý Pavel v listu Římanům dosahuje podstaty tohoto tajemství lásky, a ukazuje nám ho v jeho nejhlubším a nejpůsobivějším smyslu: „Kristus zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivého – možná, že se někdo umřít odhodlá za toho, kdo je mu milý. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníci. Jestliže jsme byli s Bohem usmířeni smrtí jeho Syna v době, kdy jsme s ním byli ještě zneprátení, tím spíše - po usmíření – budeme zachráněni jeho životem“ (Řím 5,7s.10). Tady, ve svatyni Getseman, jako nikdy jindy chápeme velikost Kristovy lásky.

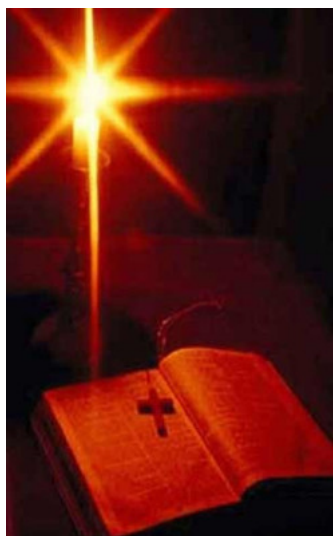
Nesmíme však být pouhými diváky. Musíme se nechat pohroužit, pohltnout touto láskou. Milovaní přátelé, dospěli jsme ke stěžejnímu bodu naší pouti, na němž dnes znovu procházíme celé Ježíšovo umučení. On je vytrpěl pro nás. A my? Musíme odpovědět, musíme se jednou provždy

rozhodnout, že mu chceme patřit. Nastala chvíle, abychom šli do sebe, snad abychom vykonali dobrou svatou zpověď. Celý život však musí být chvílí obrácení, proměny, stávání se „druhým Kristem“. Jestliže On nás tolik miloval, proč Mu nedůvěřovat? Proč naše lhostejnosti, obavy, naše pochybnosti? On nás miluje! Ježíš řekl svaté Anděle z Foligna, která ve středu Svatého týdne rozjímala nad jeho utrpením: „Nemiloval jsem tě žertem“. Ne, Ježíš nás nemiluje žertem. Odpovězme mu celou svou láskou: od nynějška chci Ježíši žít pro Tebe, chci Tě milovat, chci se stát svatým!

+ Giovanni card. Coppa

LITURGICKÉ TEXTY VELIKONOČNÍHO TŘÍDENNÍ

ZELENÝ ČTVRTEK

MŠE SVATÁ NA PAMÁTKU VEČEŘE PÁNĚ

1. ČTENÍ – Ex 12,1-8.11-14

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců; bude to pro vás první měsíc v roce. Řekněte celému společenství Izraele: 'Desátého dne tohoto měsíce ať si každý opatří beránka pro rodinu, jehně pro dům. Jestliže však je rodina tak malá, že beránka sníst nestačí, ať si vezme ze sousedství, které je (tomu) domu nejbližší, tolik osob do počtu, kolik stačí beránka sníst. Beránek ať je bezvadný, ve stáří jednoho roku, sameček. Můžete ho vzít z jehňat nebo kůzlat. Uchováte ho až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho k večeru zabije celé shromážděné společenství Izraele. Pak ať vezmou trochu jeho krve a pomažou jí obě veřeje i příčný trám (nad nimi) v domech, kde ho budou jíst. Ať jedí maso tu noc, ať ho jedí pečené na ohni s nekvašenými chleby a hořkými bylinami. Budete ho pak jíst takto: Mějte přepásaná bedra, obuv na nohou a hůl v ruce, a jezte ve spěchu. Neboť je to Hospodinova Pascha (Přejítí). Oné noci přejdu egyptskou zemí a pobiji všechno prvorozené v egyptské zemi jak u lidí, tak u dobytka. Nad všemi egyptskými bohy vykonám soud. Já, Hospodin. Pro vás však bude krev (beránka) sloužit jako znamení na domech, že tam přebýváte. Když uvidím krev, přejdu vás, a tak uniknete ničící ráně, až budu zabíjet po egyptské zemi. Tento den si uchováte jako památný a budete ho slavit po všechna svá pokolení jako ustanovení věčné.'“

Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.

ŽALM 116,12-13.15+16BC.17-18

Čím se odplatím Hospodinu za všechno, co mi prokázal? Vezmu kalich spásy a budu vzývat jméno Hospodinovo. Drahocenná je v Hospodinových očích smrt jeho zbožných. Jsem tvůj služebník, syn tvé služebnice, rozvázal jsi moje pouta. Přinesu ti oběť díků, Hospodine, a budu vzývat tvé jméno. Splním své sliby Hospodinu před veškerým jeho lidem.

2. ČTENÍ – 1KOR 11,23-26

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

(Bratři!) Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás (vydává). To čiňte na mou památku.“ Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku.“ Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud (on) nepřijde.

EVANGELIUM – JAN 13,1-15

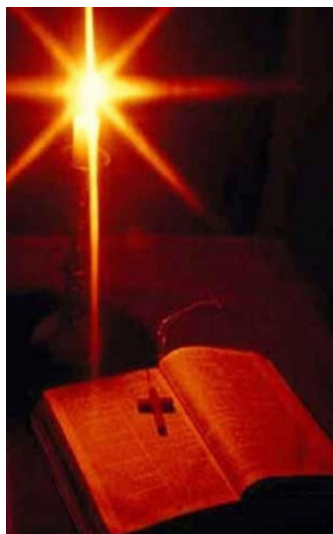
Slova svatého evangelia podle Jana.

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Ďábel už vnukl Jidášovi Iskariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

VELKÝ PÁTEK

PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – Iz 52,13-53,12

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hle, můj Služebník dojde úspěchu, bude povýšen, povznesen k velké vznešenosti. Jak mnozí budou nad ním žasnout! Neboť jeho podoba byla nelidsky zohavena, vzhledem se nepodobá člověku. On přivede v údiv mnohé národy, králové před ním zavřou svá ústa, neboť spatřili, co se jim neřeklo, zpozorovali, co dříve neslyšeli. Kdo uvěřil, co jsme slyšeli? Komu se ukázala Hospodinova moc? Vyrašil před ním jako výhonek, jako kořen z vyprahlé země. Neměl podobu ani krásu, aby upoutal náš pohled; neměl vzhled, abychom po něm zatoužili. Opuštěný, opuštěný od lidí, muž bolesti, znalý utrpení, jako ten, před nímž si lidé zakrývají tvář, potupený, od nás nevážený. A přece on nesl naše utrpení, obtížil se našimi bolestmi, ale my jsme ho pokládali za zbitého, od Boha ztrestaného a ztýraného. On však byl proboden pro naše nepravosti, rozdrčen pro naše zločiny, (tížily) ho tresty pro naši spásu, jeho rány nás uzdravily. Všichni jsme bloudili jak ovce, každý šel svou vlastní cestou. Hospodin na něho uvalil vinu nás všech. Byl týrán, ale podrobil se a neotevřel svá ústa; jako beránek vedený na porážku a jak ovce, která mlčí před stříhači, neotevřel svá ústa. Odstraněn byl soužením a (nespravedlivým) soudem. Kdo se stará o jeho právo? Vyrván byl ze země živých, pro zločin svého lidu byl ubit k smrti. Hrob mu vykázali se zločinci, posmrtný domov s boháči, ačkoli se nedopustil křivdy ani neměl v ústech podvod. Hospodinu se však zalíbilo zdrtit ho utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří

Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasytí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny. Proto mu udělím mnohé a s reky rozdělí kořist proto, že sám sebe vydal na smrt, že se dal přičíst ke zločincům, když nesl hříchy mnohých a prosil za viníky.

Otče, do tvých rukou poroučím ducha svého.

ŽALM 31,2+6.12-13.15-16.17+25

K tobě se utíkám, Hospodine, ať nejsem zahanben navěky, vysvobod' mě, jsi spravedlivý! Do tvých rukou svěruji svého ducha, Hospodine, věrný Bože, ty mě vysvobodíš. Všichni nepřátelé mnou opovrhují, sousedům jsem pro smích, na postrach svým známým, kdo mě venku zhlédne, prchá přede mnou. Vypadl jsem z paměti, jako bych byl mrtev, podoben jsem rozbitému hrnci. Já však, Hospodine, v tebe doufám, říkám: Ty jsi můj Bůh! Můj osud je ve tvé ruce, vysvobod' mě z moci mých úhlavních nepřátel! Svou jasnou tvář ukaž svému služebníkovi, zachraň mě svou slitovností. Vzmužte se a buďte srdnatí, všichni, kdo spoléháte na Hospodina.

2. ČTENÍ – ŽID 4,14-16; 5,7-9

Čtení z listu Židům.

Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do (nejvyššího) nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme (svého) vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy (se nedopustil) hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli milost, kdykoli potřebujeme pomoci. V době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu (k Bohu). Ačkoli to byl Syn (Boží), naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonal (své dílo), stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají.

PAŠIJE – JAN 18,1-19,42

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana.

Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada. Vstoupil do ní, on i jeho učedníci. To místo znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky. Jidáš si tedy vzal vojenskou četou a od velekněží a farizeů služebníky a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi. Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít.

Vystoupil tedy a zeptal se jich: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Řekl jim: „Já jsem to.“ Stál s nimi také zrádce Jidáš. Sotva jim tedy Ježíš řekl: „Já jsem to!“, couvli a padli na zem. Znovu se jich zeptal: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Ježíš odpověděl: „Už jsem vám přece řekl, že jsem to já. Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít.“ To proto, aby se splnilo jeho slovo: „Z těch, které jsi mi dal, nenechal jsem zahynout nikoho.“ Šimon Petr měl při sobě meč; vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu pravé ucho. Ten sluha se jmenoval Malchus. Ježíš však Petrovi řekl: „Zastrč meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“ Tu se četa s velitelem a židovští služebníci zmocnili Ježíše a svázali ho. Napřed ho vedli k Annášovi. Annáš totiž byl tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem. Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: „Je lépe, když jeden člověk umře za

lid.“ Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem. Tento učedník se znal s veleknězem, proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora; Petr však zůstal u dveří venku. Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem, vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř.

Vrátna se Petra zeptala: „Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“ On odpověděl: „Nepatřím.“ Stáli tam sluhové a strážci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se. Také Petr u nich stál a ohříval se. Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení. Ježíš mu odpověděl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učil v synagoze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal.“ Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál přítom, dal Ježíšovi políček a řekl: „Tak odpovídáš veleknězi?“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?“ Annáš ho pak poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi. Šimon Petr stál u ohně a ohříval se. Řekli mu: „Nepatříš také ty k jeho učedníkům?“ On zapíral: „Nepatřím.“ Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému Petr utáhl ucho, řekl: „Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?“ Petr to však znovu zapřel. Vtom právě kohout zakokrhál.

Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno. Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvřili, ale aby mohli jíst velikonočního beránka. Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se: „Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?“ Odpověděli mu: „Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“ Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy sami a sudte ho podle vašeho zákona!“ Židé mu odpověděli: „My nemáme právo nikoho popravovat.“ Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře. Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“ Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“ Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ Pilát mu řekl: „Co je to pravda?“

Po těch slovech vyšel zase ven k židům. Řekl jim: „Já na něm neshledávám žádnou vinu. Je však u vás zvykem, abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho (vězně). Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?“ Oni znovu začali křičet: „Toho ne, ale Barabáš!“ Ten Barabáš byl zločinec. Potom Pilát vzal Ježíše a dal (ho) zbičovat. Vojáci upletli z trní korunu, vsadili mu ji na hlavu, oblékli ho do rudého pláště, předstupovali před něj a provolávali: „Bud' zdrav, židovský králi!“ a bili ho. Pilát vyšel znovu ven a řekl židům: „Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali, že na něm neshledávám žádnou vinu.“ Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti. Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“ Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet: „Ukřižuj, ukřižuj ho!“ Pilát na to řekl: „Vezměte si ho vy sami a ukřižujte, neboť já na něm neshledávám žádnou vinu.“ Židé mu odpověděli: „My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího.“

Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více. Vešel proto zase do vládní budovy a zeptal se Ježíše: „Odkud jsi?“ Ježíš mu však nedal žádnou odpověď. Pilát mu řekl: „Se mnou nechceš mluvit? Nevíš, že mám moc tě propustit, a že mám moc dát tě ukřižovat?“

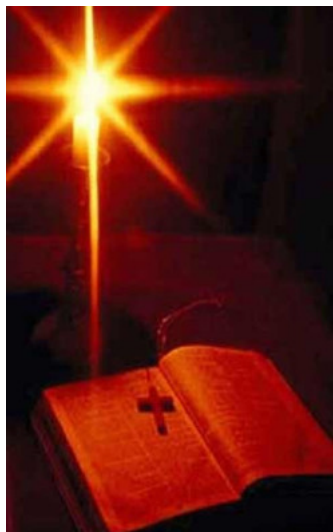
Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora. Proto má větší vinu ten, kdo mě tobě vydal.“ Pilát se proto snažil ho propustit. Ale židé křičeli: „Když ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“ Jak Pilát uslyšel ta slova, nařídil vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba, hebrejsky Gabbatha. Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne. Pilát řekl židům: „Hle, váš král!“ Ale oni se pustili do křiku: „Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Vašeho krále mám ukřižovat?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, ale jen císaře!“ Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován.

Vzali tedy Ježíše. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně, a Ježíše uprostřed. Pilát dal také zhotovit a připevnit na kříž nápis v tomto znění: „Ježíš Nazaretský, židovský král“. Tento nápis četlo mnoho židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Proto židovští velekněží říkali Pilátovi: „Nepiš: 'Židovský král', ale: 'On tvrdil: Jsem židovský král.'“, Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem!“ Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části, každému vojákově jednu; vzali i suknici. Suknice byla nesešívaná, v jednom kuse setkaná odshora až dolů. Řekli si tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“ Tak se měl splnit výrok Písma: 'Rozdělili si mé šaty a o můj oděv losovali.' Právě tak to vojáci udělali. U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce: „Ženo, to je tvůj syn.“ Potom řekl učedníkovi: „To je tvá matka.“ A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě. Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno, řekl ještě: „Žízním.“ Tak se mělo splnit Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem a podali mu ji k ústům. Když Ježíš přijal ocet, řekl: „Dokonáno je!“ Pak sklonil hlavu a skonal.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Protože byl den příprav, takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu – tu sobotu totiž byl velký svátek – požádali židé Piláta, aby byly ukřižovaným přeraženy nohy a aby byli sňati. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví a jeho svědectví je pravdivé. On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili. To se stalo, aby se splnil výrok Písma: 'Ani kost mu nebude zlomena.' A na jiném místě v Písmu se říká: 'Budou hledět na toho, kterého probodli.' Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem, ale ze strachu před židy jen tajným, požádal potom Piláta, aby směl sejmut Ježíšovo mrtvé tělo, a Pilát mu to dovolil. Přišel tedy a sňal jeho tělo. Dostavil se tam i Nikodém, ten, který k němu přišel jednou v noci, a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber. Vzali tedy Ježíšovo tělo a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do (pruhů) plátna, jak mají židé ve zvyku pohřbívat. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován. Tam tedy položili Ježíše, protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.

BÍLÁ SOBOTA

VELIKONOČNÍ VIGÍLIE

1. ČTENÍ – GEN 1,1-2,2

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země však byla pustá a prázdná, temnota byla nad propastnou hlubinou a Boží dech vanul nad vodami. Tu Bůh řekl: „Buď světlo!“ A bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od temnoty. Bůh nazval světlo dnem a temnotu nocí. Nastal večer, nastalo jitro – den první. Potom Bůh řekl: „Ať je obloha uprostřed vod, ať odděluje jedny vody od druhých!“ A stalo se tak. Bůh udělal oblohu, která oddělila vody pod oblohou od vod nad oblohou. Oblohu nazval Bůh nebem. Nastal večer, nastalo jitro – den druhý. Potom Bůh řekl: „Ať se shromáždí vody, které jsou pod nebem, na jedno místo a ukáže se souš!“ A stalo se tak. Bůh nazval souš zemí a shromážděné vody nazval mořem. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh řekl: „Ať vydá země zeleň, semenotvorné rostliny a ovocné stromy, které plodí na zemi ovoce nejružnějšího druhu, s jádry uvnitř!“ A stalo se tak. Tu země vydala zeleň, semenotvorné rostliny nejružnějších druhů a stromy nesoucí ovoce s jádry uvnitř, nejružnějšího druhu. A Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den třetí. Potom Bůh řekl: „Ať jsou svítilny na nebeské obloze, aby oddělovaly den od noci a byly jako znamení, ať (označují) údobí, dny a roky. Ať jsou svítilnami na nebeské obloze a osvětlují zemi!“ A stalo se tak. Bůh udělal dvě velké svítilny: svítilnu větší, aby vládla dni, a svítilnu menší, aby vládla noci, a hvězdy. Bůh je umístil na nebeskou oblohu, aby svítily na zem, vládly dni a noci a oddělovaly světlo od temnoty. Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den čtvrtý. Potom Bůh řekl: „Ať se hemží voda živočichy a ptáci ať poletují nad zemí na nebeské obloze!“ Bůh stvořil velká vodní zvířata a všechny živočichy nejružnějších druhů, schopné pohybu, jimiž se hemží voda, a všechny okřídlené tvory nejružnějších druhů. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se a naplňte vodu v mořích a ptactvo ať se množí na zemi!“ Nastal večer, nastalo jitro – den pátý. Potom Bůh řekl: „Ať vydá země živočichy různého druhu: krotká zvířata, drobnou zvířenu a divokou zvěř nejružnějšího druhu.“ A stalo se tak. Bůh udělal různé druhy divoké zvěře, krotkých zvířat a všechny druhy drobné zemské zvířeny. Bůh viděl, že je to dobré. Potom Bůh řekl: „Učiňme člověka jako náš obraz, podle naší podoby. Ať vládne nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nad krotkými zvířaty, divokou zvěří a nad veškerou drobnou zvířenou, která se pohybuje po zemi.“ Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Božího stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji! Vládněte nad rybami moře, nad ptactvem nebe i nade všemi živočichy, kteří se pohybují po zemi.“ A připojil: „Hle, k jídlu vám dávám všechny semenotvorné rostliny, co jich je na zemi, a všechny stromy, které plodí ovoce s jádry uvnitř. Též veškeré divoké zvěři, všemu nebeskému ptactvu, všemu, co se pohybuje po zemi a má v sobě dech života, dávám za pokrm všechny zelené rostliny.“ A stalo se tak. Bůh viděl všechno, co udělal, a hle – bylo to velmi dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den šestý. Tak byla dokončena nebesa, země a všechno, co je oživuje. Sedmého dne Bůh skončil své dílo, které udělal, a přestal sedmého dne s veškerou prací, kterou vykonal.

Sešli svého Ducha, Pane, a obnov tvářnost země.

ŽALM 104,1-2A.5-6.10+12.13-14B.24+35C

Veleb, duše má, Hospodina! Hospodine, můj Bože, jsi nadmíru velký! Velebností a vznešeností ses oděl, světlem se halíš jako pláštěm. Zemi jsi založil na jejích základech, nezakolísá na věčné věky. Oceánem jsi ji přikryl jako šatem, nad horami stanuly vody. Pramenům dáváš stékat v potoky, které plynou mezi horami. Podél nich hnízdí nebeské ptactvo, ve větvích švitoří svou píseň. Ze svých komor zavlažuješ hory, země se sytí plody tvého díla. Dáváš růst travě pro dobytek, bylinám užitečným člověku. Jak četná jsou tvá díla, Hospodine! Všechno jsi moudře učinil, země je plná tvého tvorstva. Veleb, duše má, Hospodina!

2. ČTENÍ – Ex 14,15-15,1

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin pravil Mojžíšovi: „Co ke mně křičíš? Poruč synům Izraele, ať táhnou dál! A ty zdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozděl ho, aby synové Izraele mohli jít středem moře po souši. A já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi. Ukážu svou moc na faraónovi, na celém jeho vojsku, na jeho vozech a jezdcích, aby Egyptané poznali, že já jsem Hospodin, když ukážu svou moc na faraónovi, na jeho vozech a jezdcích.“ Boží anděl, který šel před táborem Izraelitů, změnil místo a šel za nimi. Také oblačný sloup změnil místo a položil se za ně. Přišel tak mezi tábor Egyptanů a mezi tábor Izraelitů. Byla tma a mlha. Tak přešla noc a po celou noc se jedni nepřiblížili k druhým. Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře a Hospodin hnál moře prudkým žhavým větrem po celou noc zpět a moře vysušil. Vody se rozdělily a voda stála jako zeď po pravici i po levici, takže synové Izraele šli středem moře po souši. Egyptané je následovali. Všichni faraónovi koně, jeho vozy a jezdci šli za nimi středem moře. Když nadešla doba ranní hlídky, pohleděl Hospodin z ohnivého a oblačného sloupu na tábor Egyptanů a způsobil zmatek v jejich táboře; zadrhl jim kola u vozů, takže mohli pokračovat v jízdě jen s velkými obtížemi. Proto Egyptané křičeli: „Utečme před Izraelem, vždyť Hospodin bojuje za ně proti Egyptanům!“ Hospodin nařídil Mojžíšovi: „Vztáhni svou ruku nad moře, aby se vody vrátily na Egyptany, na jejich vozy i jezdce!“ Když tedy Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře, moře se vrátilo časně zrána na své původní místo. Egyptané prchali proti němu a Hospodin je vrhl doprostřed moře. Vody se valily nazpět a zaplavily vozy i jezdce a celé faraónovo vojsko, které se hnalo za nimi do moře, a nezbyl z nich ani jeden. Synové Izraele však prošli středem moře po souši a voda jim stála jako zeď po pravici i po levici. Tak Hospodin vysvobodil v ten den Izraelity z moci Egyptanů a Izraelité viděli mrtvé Egyptany na mořském břehu a pocítili mocnou ruku, kterou Hospodin zasáhl proti Egyptanům. Lid se bál Hospodina a věřil jemu i jeho služebníku Mojžíšovi. Tehdy zazpíval Mojžíš se syny Izraele tuto píseň Hospodinu:

Hospodinu chci zpívat, neboť je velmi vznešený.

ŽALM - Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený, koně i jezdce svrhl do moře. Hospodin je má síla, jej opěvuji, stal se mou spásou. On je můj Bůh, a já ho chválím, Bůh mého otce, a já ho oslavuji. Hospodin je hrdina ve válce, jeho jméno je Hospodin. Faraónovy vozy a jeho vojsko svrhl do moře, výkvět jeho reků byl potopen v Rákosovém moři. Hlubiny je přikryly, zřítily se do propasti jako kámen. Tvá pravice, Hospodine, ukazuje svou moc a

sílu, tvá pravice, Hospodine, drtí nepřátele. Přivedeš a zasadíš svůj lid na hoře, na svém vlastnictví, na místě, kde si, Hospodine, budeš své sídlo, ve svatyni, Pane, kterou vystavěly tvé ruce. Hospodin bude kralovat navěky a navždy.

3. ČTENÍ – Iz 55,1-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Nuže, vy všichni, kteří žízníte, pojd'te k vodě; i když jste bez stříbra, pojd'te, zásobte se a jezte, pojd'te a kupujte bez stříbra a zdarma víno a mléko! Proč odvažovat stříbro za to, co není chléb, svůj výdělek za to, co nesytí? Slyšte mě a budete hodovat, vychutnávat tučná jídla! Nakloňte ucho své a pojd'te ke mně! Poslouchejte, a naplní vás nový život! Uzavřu s vámi věčnou smlouvu na věrných slibech (daných) Davidovi. Hle, národům jsem ho ustanovil zákonodárcem, knížetem a vládcem kmenů. Přivoláš národ, který neznáš, a národy, které tě neznaly, přiběhnou k tobě kvůli Hospodinu, tvému Bohu, kvůli Svatému Izraeli, který tě oslavil. Hleďte Hospodina, když je možné ho najít, vzývejte ho, když je blízko! Ať přestane bezbožník hřešit, zločinec ať (změní) své smýšlení; ať se obrátí k Hospodinu, a on se nad ním smiluje, k našemu Bohu, který mnoho odpouští, neboť nejsou mé myšlenky myšlenky vaše ani vaše chování není podobné mému – praví Hospodin. O kolik totiž převyšují nebesa zemi, o to se liší mé chování od vašeho, mé smýšlení od smýšlení vašeho. Jako déšť a sníh padá z nebe a nevrací se tam, ale svažuje zemi a působí, že může rodit a rašit, ona pak obdařuje semenem rozsévače a chlebem toho, kdo jí, tak se stane s mým slovem, které vyjde z mých úst: nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“

Budete vážit vodu s radostí z pramenů spásy.

ŽALM Iz 12,2-3.4BCD.5-6

Bůh je má spása! Bez obavy mohu doufat. Hospodin je má síla a má chvála, stal se mou spásou. S radostí budete vážit vodu - z pramenů spásy. Děkujte Hospodinu, vzývejte jeho jméno! Hlásejte mezi národy jeho díla, zvěstujte vznešenost jeho jména! Zpívejte Hospodinu, neboť učinil velkolepé věci, ať je to známé po celé zemi! Plesejte a jásejte, obyvatelé Siónu, neboť velikým uprostřed vás je Svatý Izrael.

EPIŠTOLA – Řím 6,3-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

(Bratři!) My všichni, kteří jsme byli křtem ponoření v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponoření do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. Neboť jestliže jsme s ním srostli tak, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní i v jeho zmrtvýchvstání. Vždyť přece víme, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby ztratila svou moc hříšná přirozenost a my abychom už hříchu neotročili. Neboť kdo umřel, je osvobozen od hříchu. Jestliže jsme však s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Kdo umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za živící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem.

Aleluja, aleluja, aleluja.

ŽALM 118,1-2.16AB+17.22-23

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky. Nechť řekne dům Izraelův: „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ Hospodinova pravice mocně zasáhla, Hospodinova pravice mě pozvedla. Nezemřu, ale budu žít a vypravovat o Hospodinových činech. Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním. Hospodinovým řízením se tak stalo, je to podivuhodné v našich očích.

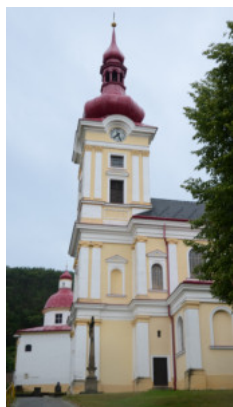
EVANGELIUM – MT 28,1-10

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Po sobotě, na úsvitu prvního dne v týdnu, přišla Marie Magdalská a druhá Marie podívat se na hrob. Vtom nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil z nebe, přistoupil, odvalil kámen a posadil se na něj. Jeho zjev byl jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. Strachem z něho se strážci zděsili a klesli jako mrtví. Anděl promluvil k ženám: „Vy se nebojte. Vím, že hledáte Ježíše ukřižovaného. Není tady. Byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te a podívejte se na to místo, kam byl položen. A rychle jděte a povězte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých. Jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte. To jsem vám měl povědět.“ (Ženy) rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí to běžely oznámit jeho učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: „Buďte zdraví!“ Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYŠICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

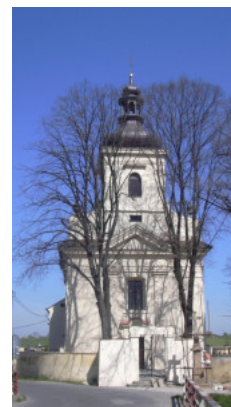
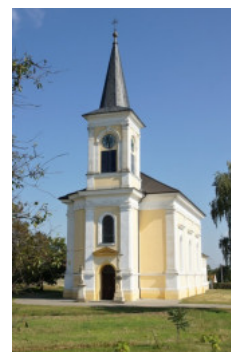
**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

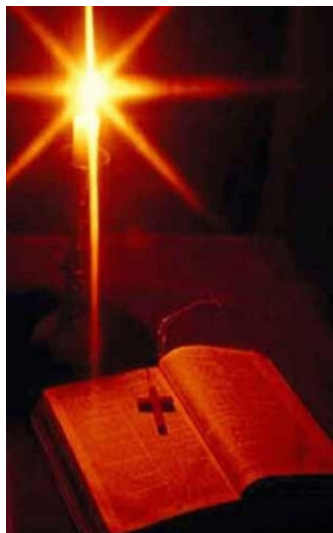
**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – SK 10,34A.37-43

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad

živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

ŽALM 118

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, – jeho milosrdenství trvá navěky. – Necht' řekne dům Izraelův: – „Jeho milosrdenství trvá na věky.“ Hospodinova pravice mocně zasáhla, – Hospodinova pravice mě pozvedla. – Nezemřu, ale budu žít – a vypravovat o Hospodinových činech. Kámen, který stavitelé zavrhlí, – stal se kvádrem nárožním. – Hospodinovým řízením se tak stalo, – je to podivuhodné v našich očích.

2. ČTENÍ – KOL 3,1-4

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

EVANGELIUM – JAN 20,1-9

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYŠICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.

Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

Svatý týden - velká pedagogie Boží lásky!

(homílie Giovannioho kardinála Cappy při eucharistii v diakonii sv. Lína, neděle velikonoční 2010)

Eucharistie s kardinálem Coppou u hrobu sv. Petra v kryptách vatikánské baziliky *Anni Paulini Peregrinatio*, 29. června 2009. Foto: Vojtěch Bureš.

Jako každoročně mám tu radost uzavírat slavnost velikonoce spolu s vámi, drazí věřící farnosti svatého Lína, papeže, mé diakonie. Uzavíráme tak slavení Svatého týdne, která jsme prožívali s intenzívní účastí, vy ve farnosti, a my, kardinálové, se Svatým otcem v bazilice svatého Petra. Římská liturgie nám svými starobylými a podmanivými obřady, dává znovu prožít celé Ježíšovo

utrpení, jež se rok co rok odvíjí před našima očima v témže čase, kdy je On trpěl, od Květné neděle až po velikonoce. Svými obřady, zpěvy i svou poezií, liturgie hluboce uchvacuje naše nitro; přitahuje děti, které ji znovu prožívají ve své nevinosti, upoutává mladé, shromážděné kolem papeže o Světovém dni mladých, podmaňuje nás všechny, muže i ženy, věkem zralé, staré. Protože člověk bytostně hladoví po lásce, zvláště v dnešní době, zanesené tolikerými formami ovládnutí, zvěle, násilí: velikonoce se proto stávají středem srdcí. Celý Svátý týden je symfonií lásky.

O Květné neděli Ježíš vstupuje do Jeruzaléma, zdraven entuziasmem zástupů, ovšem jsa už na mušce svých nepřátel, kteří se rozhodli, že jej zahubí. On však v oněch dnech kráčí nebojácně do chrámu, aby učil, s bohatstvím nauky, jejíž strhující síla, která přivádí k obrácení, nám dosud dávají pocítit evangelia. Ježíš nepřestává být dobrým Učitelem, který předtím, než bude čelit smrti, zanechává nám dědictví lásky a světla, které je nám pokrmem v nárocích, výzvách a odpovědnostech našeho křesťanského života. Jeho evangelium nepřestává být školou naší víry ve zmatku, v němž se nacházíme.

Zelený čtvrtek je zrána dnem kněžství. Kněží všech diecézí světa se shromažďují kolem svých biskupů – my v Římě kolem papeže, římského biskupa – aby obnovili své závazky svatosti ve službě Církve a duší, ve věrnosti, poslušnosti, v naprosté otevřenosti druhým, která je vyjádřena celibátem. Letos byly proti kněží poskvrnili svůj kněžský charakter; ale obviňovat z těchto zločinů všechny kněze, je nesmírným bezprávím. Já mohu po téměř 85 letech svědomitě prohlásit, že jsem nikdy, říkám nikdy, nepotkal nehodného kněze, nikdy! Všichni pro mě byli povzbuzením svatostí života: v Piemontu, tady v Římě, v České republice, kde tolik biskupů a kněží pro víru trpělo, byli ve vyhnanství, věznění, posílání na nucené práce, popraveni. Nelze zevšeobecňovat, bylo by to nesmírné bezpráví, jak bychom napadali celý lidský rod kvůli zločinům několika ubožáků. Stíny, řekl kardinál Bagnasco, nemohou dát zapomenout na všechno dobro, které kněží vykonali. A urážení kněží se stává závažnou urážkou Svatého otce, který vždy odsuzoval zlo, ať bylo kdekoliv, aniž by se na koho ohlížel. Večer se Zelený čtvrtek stává působivou památkou eucharistie, daru, jenž předchází Ježíšově smrti pro nás, který zanechává jako dědictví celé Církvi, se

svým Tělem a svou prolitou Krví, jako náš pokrm, naši sílu, naši útěchu. V každé mši svaté Ježíš obnovuje svou smrt na kříži; a zůstává uprostřed nás, přítomný v našich domovech, našich nemocnicích, místech zaměstnání, aby den co den s námi sdílel radosti a bolesti lidí. Milovaní, eucharistický Ježíš ať je vždy světlem vašich dní; najděte si čas, abyste jej – byť krátce – navštívili a řekli mu: „Díky, Ježíši, miluji tě!“ Dále pak na Zelený čtvrtek v noci se navštěvují některé kostely, abychom setrvali spolu s Ježíšem v Getsemanech, v útěšném bdění.

Velký pátek je dnem bolesti, památky, že Ježíš, „protože miloval svoje, kteří byli ve světě, prokázal jim lásku až do krajnosti“ (*Jan 13,1*). Ježíš umírá za nás, vykupuje nás svou obětí, odpouští nám, objímá nás, smiřuje s Otcem. V působivém obřadu, během něhož se neslaví mše svatá, aby vynikla pouze Ježíšova obětující se láska, se předcítají Pašije podle Jana, modlí se za všechny kategorie lidí Církve a světa, poté se přede všemi nese odhalený kříž, který se pak políbením uctívá a nato se rozdává nejsvětější eucharistie. Onoho večera se v mnoha městech koná *Via Crucis* – tady v Římě se Svatým otcem – anebo také velkolepá procesí se sochami trpícího Krista a Panny Marie Bolestné.

Bílá sobota je dnes posvátného ticha, jemuž dominuje vzpomínka na Svatý hrob, kam byl Ježíš uložen; z něho sestupuje do pekel, aby - jako vítěz nad smrtí a ďáblem - osvobodil a přivedl k Sobě naše prarodiče Adama a Evu, patriarchy, proroky, duše spravedlivých, kteří po staletí – aniž by ho možná poznali – čekali na jeho příchod. V tento den jsme my, křesťané, vyzýváni ke chvíli zamyšlení a modlitby, a také abychom se vyzpovídali a tak se nám dostalo odpuštění našich hříchů: jak působivé vidět v celém Svatém týdnu tolik zpovídacích se lidí, kteří obklopují v řadách zpovědnice. Ano, i přesto všechno, je ve světě je tolik víry! Konečně přichází velikonoční vigílie, „matka všech bdění“, v níž se očekává Ježíšovo zmrtnýchvstání, a jeho radost nakonec propukne v chvalozpěv „Gloria“ za slavnostního vyzvánění chrámů.

Ano, Svatý týden je jednou velkou pedagogií Boží lásky! Pro nás, hříšníky, dal svého jediného Syna, protože nás miluje, protože nás chce všechny u Sebe, dnes v milosti a v blaženém patření v nebi. Mše svatá, kterou obětuje, je oslavou této nekonečné lásky: apoštol Petr v domě pohanského setníka Kornélia tento Ježíšův život shrnuje slovy „všude procházel, prokazoval dobrodiní a uzdravoval všechny“, a přináší velkou zvěst: „skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří“ (*Sk 10,38.43*). Ježíš sám pak, když promlouval ke dvěma učedníkům, zoufalým nad jeho smrtí, kárá je jako „nechápaté a váhavé“ a vykládá jim, že „bylo třeba, aby Kristus toto všechno vytrpěl a tak vešel do své slávy“ (*Lk 24,25ss*); a dává se jim poznat, když jej přijali u stolu, ano, poznávají ho, když láme chléb, se srdcem ještě hořícím pro slova, která od Něj slyšeli na cestě.

Milovaní věřící od svatého Lína, láska žádá lásku. Ve druhém čtení nám svatý Pavel řekl, že jestliže jsme byli vzkříšeni, musíme hledat to, co pochází shůry, kde je Kristus po Otcově pravici (*Kol 3,1*); a že musíme odstranit starý kvas, abychom se stali novým těstem, zbaveným zárodků hříchu, neboť „Kristus, náš velikonoční beránek, už je obětován“ (*IKor 5,7*). Jestliže byl Ježíš zničen – to znamená „obětován“, z lásky k nám – musíme odpovédět důsledností života; musíme obléci nového člověka a stát se tvory naděje a dobrodiní, kteří budují ve světě civilizaci lásky. On nás miloval až do krajnosti! A my, milujme ho nade všechno! Prosme jej, jako emauzští učedníci: „Zůstaň s námi, Pane, neboť se připozdívá!“ (*Lk 24,29*).

+ Giovanni card. Coppa

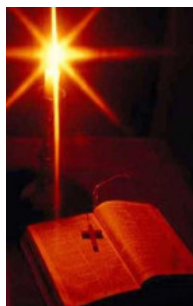
"Čiňte pokání a věřte evangeliu" (Marek 1,15)

DOBA POSTNÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE - 30. BŘEZNA 2026

Šest dní před velikonocemi přišel Ježíš do Betánie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili tam (Ježíšovi) hostinu a Marta obsluhovala. Lazar byl jeden z těch, kteří s ním byli u stolu. Marie vzala libru drahocenného oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a utřela mu je svými vlasy. Dům se naplnil vůní toho oleje. Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který ho měl zradit, však řekl: „Proč se ten olej neprodal za tři sta denárů a nedalo se to chudým?“ To řekl, ne že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: spravoval pokladnu a bral z toho, co se do ní dávalo. Ježíš odpověděl: „Nech ji. Ať jej uchová pro den mého pohřbu. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky, ale mne vždycky nemáte.“ Velký zástup židů se dověděl, že je tam, a tak přišli nejen kvůli Ježíšovi, ale také, aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. Velekněží tedy rozhodli, že zabijí i Lazara, protože mnoho židů kvůli němu odcházelo a věřilo v Ježíše. (Jan 12,1-11)

Pomazání olejem k pohřbu. Řecké znění textu tu snad není přesně zachováno. Někteří exegeti myslí, že Ježíš neřekl, že tu byl pomazán pro budoucí pohřeb, ale přál si, aby se zbytek toho oleje k jeho pohřbu uchoval. Ale tento rozdíl čtení není důležitý. Spíš nás zajímá, proč se mrtvá těla balzamovala. Egypťané v tom byli odborníci. Dodnes vidíme zachovalá těla faraónů. Byl to v jejich případě bláhový pokus o nesmrtelnost. Faraónům se vzdávala božská pocta a pak se měl najednou rozpadnout? Jejich balzamování a ukládání mrtvol ovšem bylo nákladné. prostí lidé se spokojili s užitím vonných mastí, aby se vyhnulo mrtvolnému zápachu při rozloučení se zesnulým. To všechno prozrazuje, jak je hluboko v nás zakořeněna touha po nesmrtelnosti. Vždyť podle Bible není smrt přirozená, i když se takovou v koloběhu přírody zdá. Člověk jako osoba a Boží obraz si je vědom, že do něho nemůže být bezohledně zařazen.

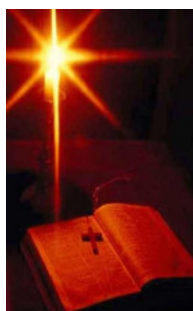
Drahocenný olej - symbol svatosti. Pomazání Kristova těla v Betánii i pak při pohřbu byl projev piety, úcty. Jeho nesmrtelnost se stala skutečností. Pomazání vonnými oleji pak se stalo mystickým autorům symbolem, jak my sami se máme připravit na smrt a vzkříšení spolu s Kristem. Mluví o „vůni svatosti“. V tradici východní církve se někdy požadovala ke kanonizaci, k prohlášení za svatého, podmínka, že jeho tělo nepropadlo rozkladu, že je zachované, často vydávalo vůni. Narážku na tuto tradici čteme v Dostojevského románu

Bratři Karamazovi, kde Aljoša prožívá duševní krizi, protože zapáchá mrtvola jeho duchovního otce, „starce“, kterého považoval za světce. Samozřejmě nesmíme hledat tak automatické viditelné spojení. Ale základ je pravdivý. Je-li hřích příčinou smrti, snaha o svatost připravuje nesmrtelnost. Protože pak byla Matka Boží bez hříchu, její tělo se stalo nesmrtelným, vzatým na nebe.

Vonné oleje - symbol ctnosti. Svatost je především dar milosti, Ducha svatého. Při svátostech se udílí pomazáním svatými oleji. Této milosti jako lidská spolupráce odpovídají ctnosti. I tu se mluví mysticky o „vůni ctností“. Origenes dokazuje jejich totožnost s Kristem. On totiž je pravda, je spravedlnost, je láska. My nejsme pravda, spravedlnost, láska. Můžeme se však v těchto ctnostech cvičit, osvojit si je. Pak se stane, že máme pravdu, spravedlnost, lásku. Protože však ony jsou Kristus, máme tedy Krista. To je naše duchovní pomazání, kterým se připravujeme k smrti a věčnému životu. Ctnostný člověk je ostatně milý na pohled, příjemný ve styku, je to jako by rozléval kolem sebe duchovní vůni. Tato předtucha nebeské hostiny byla u některých svatých i smysly vnímatelná.

Postava apoštola Jidáše zůstává pro nás někdy velmi tajemná. Jak je možné, že ten, který byl svědkem mnoha zázraků, moudrých slov a zblízka poznal Pánovu dobrotu se najednou stává zrádcem. Jeho zrada jistě nebyla nějakým náhodným zkratem, ale šlo zde o déletrvající krizi, kterou Jidáš prožíval. Jeho láska ke Kristu postupně chladla, slyšeli jsme, že neměl pochopení ani pro skutek lásky, který Marie prokazovala Kristu. Viděl jen peníze, které asi také sehráli v jeho vztahu k Ježíšovi nemalou, ne-li podstatnou roli. Po zradě však svého činu lituje, ale je už bohužel pozdě. Tuto těžkou situaci řeší sebevraždou namísto, aby prosil Krista za odpuštění, kterého by jistě dosáhl. Jidášovi zřejmě chyběla vytrvalost, bez které i náš vztah k Bohu může velmi rychle ochabnout. Vytrvalost znamená každodenní věrnost v maličkostech. Vyžaduje také pokoru, bez které se neobejdeme, pokud chceme povstat, znovu začít. Prosme Pána, abychom byli věrni ve svých každodenních povinnostech a vytrvale směřovali k Pánu navzdory svým omylům, překážkám i porážkám.

ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE - 31. BŘEZNA 2026

Když Ježíš seděl se svými učedníky, v duchu se zachvěl a s důrazem prohlásil: „Amen, amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Učedníci pohlíželi jeden na druhého v rozpacích, o kom to říká. Jeden z jeho učedníků ležel na Ježíšových prsou, ten, kterého Ježíš miloval. Šimon Petr na něj kývl a vybídl ho: „Zeptej se, kdo to je, o kom to říká.“ On se naklonil k Ježíšovým prsům a zeptal se ho: „Pane, kdo je to?“ Ježíš odpověděl: „Ten je to, komu podám omočené sousto.“ A vzal sousto, omočil ho a podal Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. Po tom soustu vstoupil do něho satan. Ježíš mu pak řekl: „Co chceš udělat, udělej rychle.“ Z ostatních, kteří byli u stolu, nikdo nerozuměl, proč mu to řekl. Poněvadž Jidáš spravoval pokladnu, mysleli někteří, že mu Ježíš nařídil: „Nakup, čeho potřebujeme na svátky“, nebo aby dal něco chudým. On pak vzal sousto a hned odešel.

Byla noc. Když (Jidáš) odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě; ano, hned ho oslaví. Dítky, jen krátký čas jsem s vámi. Budete mě hledat, ale jak jsem řekl židům, říkám teď i vám: Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete. Šimon Petr se ho zeptal: „Pane, kam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Kam já jdu, tam za mnou teď nemůžeš jít; půjdeš však za mnou později.“ Petr mu řekl: „Pane, proč nemohu jít za tebou už teď? Svůj život za tebe položím!“ Ježíš mu odpověděl: „Svůj život za mne položíš? Amen, amen, pravím tobě: Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ (Jan 13,21-33.36-38)

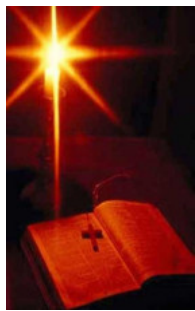
Jeden z vás mě zradí. Lidé rádi diskutují o tom, bylo-li skutečně zapotřebí Jidášovy zrady k tomu, aby Ježíš trpěl. Vždyť už se ho pokoušeli několikrát zatknout v samém chrámě. On jim doposud unikal, protože ještě nepřišla jeho hodina. V daném okamžiku však dal souhlas. Mohlo se tedy jeho zatčení uskutečnit kdekoliv. Není potřeba velkých úvah k řešení této problematiky. Plány Boží prozřetelnosti hledíme pochopit a ne napravit. V tomto bodě se pak zdá, že můžeme najít motiv, proč Ježíš zvolil tuto cestu. Chtěl ve svém utrpení prožít všechno, co lidi v životě pronásleduje. Není pak malým neštěstím, když někdo je od všech opuštěn a když ho zradí i nejbližší. Ježíš chtěl tedy prožít i tuto bolest a dát jí posvěcující sílu.

Sama v sobě by vedla k zoufalství.

Ten, komu podám omočené sousto. Diskutují o tom, byl-li Jidáš přítomen u poslední večeře až do okamžiku proměnění chleba a vína, nebo odešel-li dřív. V rumunských kláštorech se často vidí obraz poslední večeře jako sv. přijímání. Ale Jidáš je stranou, vychází ven a zvrací. Přijal tělo Páně, ale nemohl je v sobě snést, byla to strava, která ho pálila. Jde tu ovšem o myšlené apokryfní podání. Vyjadřuje však jistou myšlenku. Stykem s Kristem, hlavně sv. přijímáním, se s ním ztotožňujeme, máme záruku věčného života. Ta pouta se zradou násilně přetrhávají. Kdo zvrací, odmítá to, co ho udržuje při životě. Zrada Krista je tedy na prvním místě zrada sama sebe. Jidáš skončil sebevraždou. Je to obraz skutků, ve kterých se zřikáme Krista. Jsou jako kameny hozené proti nebi, které pak padají na naši vlastní hlavu.

Co chceš udělat, udělej rychle. Vyzval sám Ježíš Jidáše k zradě? Nemohl ho zadržet, naposledy ještě varovat? Jsou to neužitečné otázky. Nevidíme do srdce lidí, tím méně do plánů Boží prozřetelnosti. Přesto však lidé stále přemýšlejí o tom, proč Bůh nezamezí zlo ve světě. Bylo by mu to přece lehké. Když Bůh vidí budoucnost, proč by nemohl nechat umřít člověka dřív, než se dopustí těžkého hříchu? Odpovědi neznáme mnoho, ale dvě všeobecné jsou základní. Jistě by Bůh nedopustil zlo, kdyby i z něho nebylo větší dobro. Vždyť i ze zrady Jidášovy, která je částí v mozaice Kristova utrpení, vzešla spása celého světa. Ale Jidáš sám a jeho hřích? Jisté je také, že Bůh respektuje lidskou svobodu v rozhodnutí k dobru i ke zlu. Zdá se to upřílišené? Alespoň jeden pozitivní prvek tu vidíme: Kdo se rozhodl ke zlu svobodně, může se svobodně vrátit k dobru. Pokání pak je podstatná část spasy světa.

STŘEDA SVATÉHO TÝDNE - 1. DUBNA 2026

Jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyříd'te mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“ (Mt 26,14-25)

Jeden z vás mě zradí. Existuje staročeská legenda o Jidášovi. Její téma je v duchu jiných apokryfních vypravování. Jidáš tu vystupuje jako zlý, prohnáný člověk, který se lstivě vetřel do skupiny apoštolů. Moderní romanopisci a povídkáři se pokoušejí vysvětlit události jinak. Jidáš byl apoštol jako ostatní, ale ponenáhu ho unavovalo chodit s Ježíšem, přestal věřit, začal se starat o peníze. Nakloněná cesta se povážlivě svažovala, až přišel pád do propasti. Toto podání je ovšem daleko přijatelnější, ale i ono je pouhý dohad. Evangelium nám podává jen suchou zprávu: zrada. Zrádce má u všech národů velmi špatnou pověst. Liší se od nepřítele. Ten je cizí a bojuje proti tomu, koho považuje za svého škůdce. Zrádce je naopak někdo blízký, úzce spojený. Ten, koho zrazuje, není škůdce, ale dobrodinec. Ve skutečnosti je každý hřích zrada. Opouštíme nebeského Otce, jehož jsme syni a od kterého dostáváme všechno dobré.

Co mi dáte, když vám ho zradím? Odložíme knihu, když nám nic neříká. Přestaneme poslouchat hudbu, když nás už netěší. Rozejdeme se beze všeho s člověkem, s kterým jsme se náhodou dali do řeči. Nemůže však někdo opustit rodinu a domov a nehledat nějakou náhradu. Křesťan patří do Boží rodiny, do Božího království. Když se rozhodne, že tento svazek přetrhne, musí nutně hledat nějakou náhradu. Boží království znamená, že si nade všechno ceníme dobro, pravdu, věrnost Bohu a lidem. Kdo se v hříchu rozhodne, že to opustí, začne okamžitě hledat nové hodnoty, kterým by v duši postavil oltář jako falešným modlám. Modloslužebníci se poznají nejlépe podle toho, s jakým fanatismem své nové hodnoty hájí. Prozrazuje se tím vnitřní nejistota. Kdo platí falešnou mincí, má mnoho důkazů pro to, že je pravá. Nedivme se proto, že najdeme mnoho horlivců mimo Krista.

Vysázeli mu třicet stříbrných. Peníze jsou jeden z nejdůležitějších vynálezů lidstva. Umožňují spořádaný styk s lidmi ve společnosti. Dá se s nimi udělat i mnoho dobrého. Dostatek peněz znamená životní hojnost. Křesťan však věří v život věčný. Je si vědom, že ten, kdo tuze přilne k životu na zemi, na věčný život zapomene, odsune ho z pozornosti.

Peníze mu k tomu pomohou, vždyť se za ně dá tolik pořídit pro dnešek i zítřek. Místo aby lidi spojovaly v lásce, peníze pak izolují od lidí i od Boha. Jeden finančník, ale dobrý člověk, říkával: Když беру peníze do ruky, snažím se modlit, protože vím, jak snadno by mě toto stříbro přivedlo k tomu, že bych zapomněl na pravé zlato, které bude platit u Božího soudu.

ZELENÝ ČTVRTEK - 2. DUBNA 2026

Dnešní den je zvláštní nejen svým názvem, ale především událostmi, které se v něm odehrály. Název "Zelený čtvrtek" má svůj původ v dávné minulosti vyvoleného židovského národa, který na památku vysvobození z egyptského otroctví každoročně o velikonoční večeři jedl beránka s hořkými zelenými bylinami, které měly všem připomínat těžký život v Egyptě, jak jsme o tom slyšeli v prvním čtení. Důležitější, než název jsou ovšem pro nás křesťany události, které se odehrály v životě našeho Pána těsně před jeho smrtí a zmrtvýchvstáním. V osobě Krista je naplněn Zákon i Proroci. On je ten zabítý beránek, jehož krví se zachránilo veškeré lidstvo. A my si tuto skutečnost chceme dnes více uvědomit, protože při slavení eucharistie, jejímž ovocem je duchovní pokrm Těla a Krve Páně, nejde o nějakou vzpomínku, památku, závěť, ale o zpřítomnění večeře Páně. V duchu se můžeme přenést do večeřadla. Já zastupuji Krista, vy apoštolové. Jsme shromážděni kolem oltáře, kde se zase proměňuje chléb a víno v Tělo a Krev našeho Pána. My ho přijímáme. Tím ale ještě Pán Ježíš neskončil. Začíná apoštolům umývat nohy. Tato služba byla vyhrazena otrokům a znázorňovala nejhlubší ponížení, nejpodradnější službu. Pán Ježíš tedy na sebe tuto roli přijímá a říká: 'dal jsem vám příklad - jak jsem udělal já vám, tak máte dělat i vy'. Poslední večeře a umývání nohou mají jednu věc společnou: Ježíšovu vydanost až do krajnosti. Pro nás z toho plyne, že máme Krista přijímat, ale také umývat svým bratřím a sestrám nohy - tedy stát se služebníky druhých. A to bolí. My máme ve zvyku používat různé triky, aby nás věrnost ke Kristu tolik nebolela. V každém z nás je sklon spíše být obsluhován, než obsluhovat; raději vymýšlet něco nového, než snášet něco nepříjemného; raději být svobodný bez závazků, než žít důsledně podle Božího slova. Ježíš nám tedy dnes názorně předvádí, že je třeba žít lásku. Láska však není přelétavý cit ani povrchní prožitek spojený s psychologickým uspokojením, nýbrž je to ochota se spolu s Kristem obětovat pro druhé. Pravá láska je nezištná, ochotná vyjít vstříc a bez otálení se darovat. To všechno je podstatou obou událostí, jež si dnes připomínáme. Kněz zůstává svobodný, aby se mohl věnovat Bohu a bližnímu. Napodobuje Krista, který se také dal všem bez rozdílu. Krize kněžských povolání, kterých je málo, nepramení z toho, že je povinný celibát, ale spíše z nedostatku pravé lásky, která se neptá, co z toho budu mít já pro sebe, ale naopak se chce darovat plně všem, bez omezení. Totéž platí i o eucharistii. Máme se proměňovat v toho, kterého přijímáme - píše sv. Augustin.

VELKÝ PÁTEK - 3. DUBNA 2026

Staré pověsti české známe už jenom z četby Jiráska a o tom, že se při čtení Pašijí na Velký pátek otvírají poklady, jsme se dozvěděli až z Kytice Erbenovy. Jak taková báje asi vznikla? Těžko říci. Ale duchovní smysl je obrazný. Když čteme a rozjímáme o utrpení a smrti Ježíšově, otvírají se nám poklady duchovní. Je jich mnoho. Říkají autoři, že se touto četbou naučíme trpělivosti, že pochopíme, jaké zlo je hřích, když potřeboval takového zadostiučinění. Naučíme se přitom soucitu s trpícími, protože každý, kdo trpí, má účast v utrpení Kristově. Ale mystičtí autoři, kteří tak rádi tyto texty čítali, v nich viděli především vrcholné zjevení Kristovy lásky. Slovo „láska“ je naneštěstí v našem slovníku mnohoznačné. Vzniká tím mnoho nedorozumění. Vtipně se říká, že je jak anglické „I do“. Spojuje se se všemi slovesy a teprve ta mu dávají obsah. Ale slovem láska, milování, se vyjadřuje také dvojí odlišný postoj k lidem i k věcem. Teoreticky to naznačují dvě řecká slova. Podíváme-li se do slovníku, najdeme tam, že se láska řekne řecky *eros* nebo *agape*. Nejsou to výrazy stejné. *Eros* znamená po něčem toužit, chtít se něčeho zmocnit, protože se nám to líbí, protože říkáme, že to máme rádi. Milovat bližního v duchu evangelia se tím slovem ovšem nedá vyjádřit. V řeckých textech Písma se proto užívá slova *agape*. To neznamená zmocnit se někoho, ale naopak mu dávat něco ze svého vlastního. V ignaciánských *Exerciciích* je poslední rozjímání o lásce. Tam se pak hned v úvodu praví, že je láska v tom, že něco ze svého dáváme a ne že bereme chamtivě od druhého. Další rozdíly pak plynou z toho, co komu chceme dát: malou almužnu nebo velký dar, jenom dobré slovo nebo stálé přátelství, něco, co máme jenom, jak se říká v kapse, nebo celého sebe. Pěkně ten rozdíl ilustruje život Karla Foucaulda. Když se rozhodl pro misie v Africe, nestal se členem žádné misijní společnosti. V té době jich bylo ve Francii mnoho a mezi jejími členy byli mladí a obětaví lidé. Vykonali v těch zemích, kam přicházeli, mnoho dobrého. Přinášeli kulturu, zlepšení životních podmínek, umožňovali primitivním národům vstup do civilizované společnosti. Ale přesto se Karlu Foucauldovi nezdálo, že je to jádro křesťanského poslání. Kristus přišel z nebe jakoby misionář na zemi. Nepřinesl jenom dary, ale dal sám sebe, stal se jedním z nás. Proto se i Foucauld rozhodl zajít k jednomu z nejhudších kmenů beduínských na Sahaře a stát se jedním z nich. Neodešel od nich ani v době největšího nebezpečí, když měli být přepadeni a on byl předem varován. Byl tam skutečně pak zabit.

Podobným způsobem podává Kristovo vykoupení i tzv. židovsko-křesťanská teologie. Kdo není zběhlý v teologii, se tomu výrazu ovšem podiví. Co má být to židovsko-křesťanské učení? Výraz se rozšířil zásluhou kardinála Daniélou. Jde o první dobu křesťanskou. Tehdy tvořili většinu věřících židé, kteří se obrátili ke Kristu. Obrácených pohanů bylo ještě málo. Tito tzv. židokřesťané chápali Ježíšovo poslání svým charakteristickým způsobem. Slovo Boží, jednorozený Syn Otce, sestoupil z výšin nebe až do propasti země, aby hned nato vystoupil nazpět k Otci a přivedl všechny, kdo jsou s ním, do nebeského království. Ikony, které tento motiv převzaly, zobrazují fáze tohoto sestupu a výstupu. Známe zobrazení Božího Slova, jak sestoupilo mezi anděly. Sv. Michael a sv. Gabriel se klanějí Božímu Synu, protože je pravý Bůh. Ale to je pro nás dnes zobrazení nezvyklé. Následuje však hned další sestup: Boží Slovo vstupuje do lůna Mariina při zvěstování a brzy potom do jeslíček při zrození v Betlémě. Ale tím Boží sestup na zemi

nekončí. Další stádium je při sestupu do vody v řece Jordánu, když se Kristus dává pokřtít. Hlubina vody je už symbolem smrti. Proto je předobraz sestupu poledního až do hlubin země, do říše mrtvých, do „pekla“. Tam až upadl hříchem člověk. Kristus svým křížem sestupuje do hlubin této smrti. Ikony zobrazují, jak on, „nový Adam“ podává ruku starému Adamovi, pozvedá jeho i Evu z hrobu a nyní začíná pohyb opačný, vzestup: vystoupení z hrobu, vznesení se nad zemi a zasednutí v nebi po pravici Otce.

Tento sestup a vzestup se má však uskutečnit ještě jednou v celém kosmickém rozsahu. Na konci světa ještě jednou Kristus sestoupí ve slávě a pozvedne z hlubin hrobu všechny, kteří mají mít účast v jeho království. Na ikonách posledního soudu je jeden pěkný motiv, který snadno unikne zraku. Je tam zobrazena země a moře ve formě otevřených úst. Obě byly stvořeny k tomu, aby živily lidi, aby byly jejich domovem a prostředím. Hřích zpronevěřil jejich úkol. I země i moře lidi pohlcovaly, byly jejich hrobem. Teď se však navrátí ke své původní funkci. Musí tedy vydat nazpět všechny mrtvé, které pohltily.

Tyto představy jsou ovšem obrazné symboly. Vyjadřují základní princip Kristovy vykupitelské činnosti. Otcové církve jej vyslovují jednou větou: Co Kristus na sebe nevzal, nemůže být vykoupeno. Musel se tedy stát člověkem a prožít ve zkratce všechny lidské osudy: narodit se, pracovat, nakonec trpět a umřít. V utrpení Kristově, v Pašijích, se setkáváme se vším, co lidi na této zemi stíhá, s celou křížovou cestou naší planety: opuštění od přátel, nespravedlivé odsouzení od zástupců spravedlnosti, nepochopení od vlastních, urážky od hrubých, krajní bolesti a ukrutná smrt.

Není divu, že čtení, zobrazení, divadelní i filmové představení pašijí dojmá. Ale to samo není cíl liturgického čtení. Mají se při něm naopak otevřít duchovní poklady, tj. máme si uvědomit, že všechno to, co prožíváme sami nebo vidíme kolem sebe, je jenom sestup lidské důstojnosti. Má však vzápětí následovat výstup. Všecka lidská bída se má převrátit ve věčné hodnoty, ve vítězství dobra.

Jednou dostal jistý německý žurnalista nápad ilustrovat křížovou cestu fotografiemi ze současného světa. Soud Pilátův byl nahrazen fotografií nacistického soudu s politickými vězni, pády na křížové cestě bitím vězňů v Dachau, probodnutí Ježíšova boku scénou vraždy z války v Indii. Působilo to otřesně. Ale taková je doopravdy realita světa. Chtěli bychom ji změnit, ale nedovedeme to. Kristus tedy tuto skutečnost přijímá, aby se stala pokladem pro ty, kdo s ním sestoupili do bídy. Mají brzy nato spolu s ním i oni vystoupit do slávy. Kdy to bude? Až na konci světa? Ti, kdo žijí duchovní život, dosvědčí, že částečně už v tomto životě prožívají stálý sestup i výstup, ztráty i nalezení pokladů, které jsou trvalé a dávají hodnotu životu na zemi.

Již dvakrát v tomto týdnu jsme slyšeli pašije. Na Květnou neděli podle sv. Matouše, a dnes, na Velký pátek podle sv. Jana. Zdá se nám, jakoby šlo o návrat do minulosti, jak to všechno kdysi bylo, co s tím Pánem Ježíšem jeho nepřátelé udělali. Zkusme zase jako včera si uvědomit, že to, co se odehrálo před dvěma tisíciletími, děje se dnes - Poslední večeře Páně = každá mše svatá; Pašije = my lidé a náš vztah k Pánu Ježíši. Myslím, že každý z nás se v životě choval jako každá z osob, které vystupují v pašijích:

- ♦ podobáme se někdy Petrovi: hlásíme se okázale ke Kristu, když se nám to hodí, jsou z toho výhody, ale stydíme se za něj, když nejsme

mezi svými a zbaběle utíkáme; ♦ podobáme se někdy Pilátovi: alibisticky si myje ruce, chce být neutrální, nechce ztratit postavení, tak raději zbaběle uhýbá; ♦ podobáme se někdy zástupům: přidáme se raději k davu, k všeobecnému mínění, než abychom hledali pravdu, za ni bojovali a dokázali pro ni snést i příkoří; ♦ podobáme se někdy vojákům: rádi si kopneme či plivneme, když je do koho, byť třeba jen slovně; ♦ podobáme se někdy i Jidášovi: když jsou nám milejší peníze, hmota, věci tohoto světa, než služba Bohu a bližnímu. Viníci Kristova umučení nebyli velekněží, Pilát, Jidáš, vojáci, ale my všichni. A my dnes chceme Kristu projevít vděčnost, že on všechny naše nevěrnosti, všechny ty mínusy v našem životě mění svým křížem na plus. Chceme dnes v přímlovách prosit za všechny lidi na celém světě, ale také za sebe, abychom hledali pravdu, abychom se podobali Šimonovi - nesli svůj kříž; ochotně sloužili jako Veronika a vytrvali v dobrém až do konce jako Panna Maria pod křížem.

BÍLÁ SOBOTA - 4. DUBNA 2026

Dnešní noc je naplněna radostí ze vzkříšení našeho Pána. Hořící svíce, jásavé Aleluja, vyzvánění zvonů a zvonků, působivá liturgie velikonoční vigílie není vzpomínkou, oslavou minulosti, ale má zdůraznit, že v životě každého z nás se má dnes a každý den projevovat, že Kristus žije! Bohatý stůl Božího slova měl obsáhnout aspoň v těch několika čteních nejdůležitější pravdy, jež bychom jako křesťané měli každodenně prožívat. První důležitá pravda nám byla sdělena v I. čtení: Bůh stvořil člověka ke štěstí a chce vždy štěstí každého z nás. Ten, kdo přijme jeho slovo, podle něho žije, bude se radovat, pozná štěstí, bude prožívat blaženost už zde na zemi. Ve

druhém čtení jsme slyšeli o vyvedení židů z egyptského otroctví, kdy všichni Izraelité pocítili mocnou ruku Boží, která je vedla. Tedy Bůh je ten, který člověka zachraňuje, vysvobozuje, pomáhá mu, neopouští ho, stará se o nás, má o nás stále zájem. Poslední starozákonní čtení vybízí k pokorě - jen ten, kdo má srdce z masa, ne z kamene, je schopen otevřít se Boží pravdě; kdo nelpí na svém rozumu, názoru a úsudku, dovede se s vírou otevřít pro Boha a jeho plány. Shrňme-li tato tři čtení, pak vidíme, že Bůh je ten, který se o nás stará, má nás rád, ukazuje nám cestu ke štěstí a je pouze na nás, zda-li se Bohu otevřeme, uvěříme mu. Novozákonní čtení - jak epištola, tak evangelium, stojí na vrcholu Božího slova a sdělují nám, že život s Bohem nezaručuje jen šťastnou přítomnost zde na zemi, ale pokračuje po smrti v nebeské blaženosti. A právě tato skutečnost má ještě znásobit naše úsilí žít podle Božího zákona, podříditi svou vůli jeho vůli. Jak píše sv. Augustin: "Bůh tě stvořil bez tebe, ale nespasí tě bez tebe". Je tedy na nás, jak se rozhodneme. A já jsem přesvědčen, že tu není nikdo, kdo by pohrdl touto Boží nabídkou - vždyť chceme být všichni šťastni zde na zemi i na věčnosti.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYŠICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

*„Což nám srdce nehořela, když k nám na cestě mluvil
a odhaloval smysl Písma?“ (Lukáš 24,32)*

DOBA VELIKONOČNÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 6. DUBNA 2026

Ženy rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí běžely oznámit jeho vzkříšení učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: "Buďte zdraví!" Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: "Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí." Když ženy odešly, přišli někteří ze stráže do města a oznámili velekněžím všechno, co se stalo. Ti se shromáždili se staršími, poradili se a dali vojákům hodně peněz s pokynem: "Říkejte: 'V noci přišli jeho učedníci a ukradli ho, zatímco my jsme spali.' A doslechne-li se to vladař, my ho uchlácholíme a postaráme se, aby se vám nic nestalo." Oni vzali peníze a udělali, jak byli navedeni. A tento výklad je rozšířen mezi židy dodnes. (Mt 28,8-15)

Zjevení ženám. Autoři, kteří píší rozjímání o tajemstvích evangelia, obvykle předpokládají, že se Ježíš po vzkříšení zjevil na prvním místě své matce. Evangelium o tom nemluví, ale dá se to, jak říkají, předpokládat. Matoušovo evangelium začíná s ženami, které šly brzy ráno ke hrobu. Jsou symbolem Božího lidu. Druhý vatikánský koncil dal do popředí definici církve jak Boží lid. Ale dříve si byli mnozí dobře vědomi, že je lid, tj. obec všech věřících, strážcem víry a že tu pokračuje zjevení Ducha svatého. Je to pěkně vidět, když se srovná první návrh a poslední text encykliky Pia XII. o Nanebevzetí Panny Marie. V prvním schématu se začínalo texty Písma Otců, hlasem učitelského úřadu církve a nakonec se uváděla zbožnost lidu. Definitivní text postupuje opačně. Protože křesťanský lid tuto pravdu věřil, Otcové církve a učitelé ji vykládali, protože biskupové žádali o to, aby byla prohlášena, tedy ji hlava církve prohlašuje za článek víry. Křesťan, i když studoval a je inteligentní, si vždycky váží prostých věřících, kteří mají často nejbližší k tajemstvím pravdy.

Vojáci to oznámili velekněžím. I v moderní době jsou ti, kdo popírají Ježíšovo zmrtvýchvstání. Zprávy o něm, jak říkají, jsou příliš kusé i v samém evangeliu. Kromě toho pocházejí od žen z lidu a od apoštolů, kteří snadno podlehlí davové sugesci. A přece se zapomíná na to, že byli první svědkové vzkříšení úředníci: vojenská hlídka, jako reprezentanti veřejné autority, kteří okamžitě podali zprávu velekněžím. Obojí se však

dohodli, že případ zamlčí, zrovna tak jako předtím byli zajedno, že Ježíše usmrtí. Je to velmi vážná okolnost. Starý svět vykrystalizoval ve dvě podstatné složky: římská říše a židovské náboženství. V římské říši se sjednotilo filosofické, sociální, kulturní hnutí starověku. Židovská starozákonní tradice je souhrn toho, co Bůh zjevil a vykonal pro to, aby lidi připravil na příchod Krista. Obě tyto složky se Krista zřekly a jeho vzkříšení zamlčely. Vítězstvím Krista tedy začíná nová éra a jeho poselství se obrátí jinam. Zajímavé však je, že se tento vývoj v dějinách stále opakuje. Nové národy nastupují na scénu světa, když staré zaprou Krista.

Oznamte mým bratřím at' odejdou do Galileje a tam mě uvidí. Apoštolové opustili domov a šli za Kristem. Byli s ním dvě, tři léta. Nyní, po jeho smrti, jim nezbylo nic jiného, než se vrátit domů, k původnímu zaměstnání, k lovení ryb v Galilejském jezeře. Ježíš se jim chce zjevit tam. Je to, jako by jejich historie začínala znovu. Ale tak tomu je vždycky v duchovním životě. Umění den co den znovu začínat nás den co den vede dále. Zdá se, jakoby se dny a události opakovaly, ale ve skutečnosti jde o stále nové a nové zážitky s Kristem. Před třemi roky se apoštolové setkali u Genezaretského jezera s neznámým učitelem, kterého považovali za poslaného Bohem. Nyní ho tam potkají jako Bohočlověka, který přemohl smrt a pošle je jménem Božím do světa. I my se vždy znovu a znovu setkáváme s Kristem na své denní cestě a vždycky je pro nás nové zjevení a nové poslání.

Mezi prvními svědky Kristova zmrtvýchvstání patří bezesporu ženy. Ony jsou vyvoleny jako první kazatelky velikonoční pravdy, že Kristus žije. Jízlivé jazyky říkají, že Pán Ježíš se ukázal ženám hlavně proto, aby se ta zpráva co nejrychleji rozšířila. Z evangelií víme, že to nebyli jen apoštolové, kdo chodil s Ježíšem, ale také prosté ženy, jejichž sbor čítal minimálně 12 členek, tedy tolik, kolik bylo apoštolů. My dnes chceme ocenit jejich věrnost Kristu právě v kritických momentech, mezi které patřila křížová cesta a následné ukřižování na Golgotě. Apoštolové zbaběle utekli, jeden z nich Krista zradil, druhý zapřel, ale ženy vytrvaly. A právě tuto jejich věrnost Kristus odměnil, že se stávají prvními svědky jeho vítězství nad smrtí. Zdá se, že jsou to právě ženy, které kolikrát samy bdí nad náboženskou výchovou dalších generací. Mnozí vzpomínají na zbožné matky a babičky, které je vodily do kostela, modlily se s dětmi a četly jim z Bible. Povzbudme se dnes příkladem prostých žen a pamatujme si, že budeme i my hodnoceni podle míry lásky a věrnosti našemu Pánu. Kéž bychom následovali Pána nejen když se daří, ale i ve chvílích těžkých.

ÚTERÝ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 7. DUBNA 2026

Marie stála venku u hrobky a plakala. Když tak plakala, naklonila se do hrobky a viděla tam sedět dva anděly v bílém rouchu, jednoho v hlavách a druhého v nohách toho místa, kde dříve leželo Ježíšovo tělo. Řekli jí: „Ženo, proč pláčeš?“ Odpověděla jim: „Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili.“ Po těch slovech se obrátila a viděla za sebou stát Ježíše, ale

nevěděla, že je to on. Ježíš jí řekl: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Ona myslela, že je to zahradník, a proto mu řekla: „Pane, jestliže tys ho odnesl, pověz mi, kam jsi ho položil, a já ho přenesu.“ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Ona se k němu obrátila a zvolala hebrejsky: „Rabbuni!“ – to znamená „Mistré“. Ježíš jí řekl: „Nezadržuj mě! Neboť ještě jsem nevystoupil k Otci. Ale jdi k mým bratrům a oznam jim: 'Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci, k svému Bohu a k vašemu Bohu.'“, Marie Magdalská tedy šla a zvěstovala učedníkům: „Viděla jsem Pána!“ a toto že jí řekl. (Jan 20,11-18)

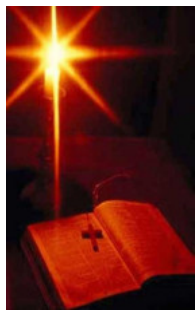

Ženo, proč pláčeš? Kdo by neplakal nad hrobem někoho, koho měl rád? I když je to projev smutku, je ten pláč současně známkou života. Člověk, který leží v hrobě, už nežije, ale současně jsou ještě živé naše vztahy k němu, je živý v našich vzpomínkách. Smrt je nejenom nezničí, ale naopak živí. Nad hrobem matky si syn najednou připomene, co pro něho udělala, co řekla. Chceme tedy mrtvého zadržet tím, že ho pochováme nablízku a že chodíme k hrobu. Mrtví jsou pro nás ve zvláštní situaci: nežijí a žijí současně. K životu však patří styk, dialog. Proto se pokoušejí spiritisté s mrtvými mluvit, ale marně. K útěše nad hrobem není jiné řešení, než zmrtvýchvstání. Pak už se nedivíme otázce: "Proč pláčeš?" Není důvodu. Při pohřbu belgického krále Balduina si královna Fabiola oblékla bílé šaty jako při svatbě, aby byly symbolem víry.

Oznam mým bratrům: „Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci“. Patří-li k životu styk s lidmi, s bratřími, s rodiči, nemůže být věčný život bez živého styku s nebeským Otcem. Je zajímavé pozorovat dobrého člověka, který umírá pomalu, zdlouhavě. Vidíme, jak se pozvolna přerušuje jeho styk s okolím. Obvyčně nejdéle funguje sluch. Umírající slyší, co se u něho říká, ale nemůže už odpovídat. A přesto i v těch posledních okamžicích se oči někdy podivně zalesknou, někteří umírají s krásným úsměvem na rtech. Jsou to slabé náznaky skutečnosti, v kterou věříme. Smrt přerušuje načas styk se světem viditelným, ale otvírá oči do neviditelného. Bývají na hrobě nápisy: „Zde spí spánkem věčným ...“ Otcové církve mluvili opačně. Život zde na zemi je jenom sen, smrtí se probudíme. A po probuzení i vstaneme, ale to až na konci věků. To však je pro mrtvé tak blízko, jako třetí den.

Nedotýkej se mne! Starší exegeti se pokoušeli najít důvod, proč se Marie Magdalská neměla dotýkat Ježíše. Vždyť naopak Tomáš byl vyzván, aby vložil prst do jeho ran (Jan 20,27). Vysvětlují to tak, že její city byly ještě příliš bouřlivé, málo zduchovnělé. Nové překlady se tomuto problému vyhnou. Řecké sloveso, které je tu v textu (haptomai), znamená spíš držet tak, že se zadržuje. Kristus tedy spíš napomenul Marii, aby nezdržovala, ale šla rychle oznámit apoštolům, co viděla. Ale i ten starý, řekněme nesprávný, překlad dal příležitost duchovním autorům k pěkné úvaze. Vzkříšený Kristus je skutečnost, ale ne taková, že by se dala fyzicky zjišťovat. Není to zatím otázka denní zkušenosti, ale víry ve slova těch, kteří dostali privilegium vidět. Protože ta slova jsou obsažena v Písmu, jsou psána z inspirace Ducha svatého, jsou to slova Boží. Božím slovem pak je lepší přístup k poznání skutečnosti než očima, hmatem a smysly všeobecně.

STŘEDA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 8. DUBNA 2026

Ještě ten den (první po sobotě) se ubírali dva z učedníků do vesnice zvané Emauzy, která je vzdálena od Jeruzaléma šedesát honů. Hovořili spolu o tom všem, co se stalo. Jak tak hovořili a uvažovali, přiblížil se k nim sám Ježíš a připojil se k nim. Ale jako by jim cosi zadržovalo oči, takže ho nepoznali. Zeptal se jich: „O čem to cestou spolu rozmlouváte?“ Zastavili se celí smutní. Jeden z nich – jmenoval se Kleofáš – mu odpověděl: „Ty jsi snad jediný, kdo se zdržuje v Jeruzalémě a neví, co se tam tyto dny stalo!“ Zeptal se jich: „A co se stalo?“ Odpověděli mu: „Jak Ježíše z Nazareta, který byl prorok, mocný činem i slovem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a přední mužové odsoudili k smrti a ukřižovali. My však jsme doufali, že on je ten, který má vysvobodit Izraele. A k tomu všemu je to dnes třetí den, co se to stalo. Některé naše ženy nás sice rozrušily: Byly časně ráno u hrobu, nenalezly jeho tělo, přišly a tvrdily, že měly i vidění andělů a ti prý říkali, že on žije. Některí z našich lidí odešli k hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy říkaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: „Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit tomu všemu, co mluvili proroci! Což to všechno nemusel Mesiáš vytrpět, a tak vejít do své slávy?“ Potom začal od Mojžíše, (probral dále) všechny proroky a vykládal jim, co se ve všech (částech) Písma na něj vztahuje. Tak došli k vesnici, kam měli namířeno, a on dělal, jako by chtěl jít dál. Ale oni na něho naléhali: „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se už nachýlil.“ Vešel tedy dovnitř, aby zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl nad ním požehnání, rozlámal ho a podával jim. (Vtom) se jim otevřely oči a poznali ho. On jim však zmizel. Tu si mezi sebou řekli: „Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl Písma?“ Ještě tu hodinu se vydali na cestu a vrátili se do Jeruzaléma. Tam našli pohromadě jedenáct (apoštolů) i jejich druhy. Ti řekli: „Pán skutečně vstal a zjevil se Šimonovi.“ Oni sami pak vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak ho poznali při lámání chleba. (Lk 24,11-18)

Učedníci jdou do Emauz. Dodnes nevíme, kde vlastně Emauzy byly. V Palestině se ukazují dvě místa. Také nevíme, jestli to byl domov těch dvou učedníků. Dá se však snadno předpokládat, že to byl druh psychologického útěku. Po tom všem, co se stalo, byli rádi, že už mohou z Jeruzaléma pryč a že nemusí s nikým mluvit. Proto se často v rozjímáních předkládá jejich cesta do Emauz jako symbol duševního stavu, kterému se říká hluboká neútěcha. Člověk má dojem, že se sesypalo všechno, na čem budoval, že je iluzí všechno, čemu věřil. Někdy je tento stav způsoben okolnostmi, zkouškami, které dolehly. Jindy to může být jen vnitřní psychologické prázdno. První myšlenka, která člověka napadne, je utéct někam jinam, nechat všeho. Proto má náš boj proti zoufalosti začít opačným postupem: neměnit ani místo, ani práci ani rozhodnutí, dokud jsme pod vlivem smutku. Tu radu pevně stanoví sv. Ignác v *Duchovních cvičeních*.

Začal jim vysvětlovat smysl Písma. Sv. Augustin prožil zvláštní zkušenost. Když byl ve velmi zlé vnitřní situaci a nevěděl si rady se zmatkem v srdci, jako by uslyšel hlas: „Vezmi Písmo a čti!“ I sv. Jeroným trpěl mnoha pokušeními. Nepomohl mu ani útěk ze světa, ale četba Písma. Tuto zkušenost udělalo už mnoho a mnoho lidí. Origenes nám dokonce

vysvětluje, proč tomu tak je. Písmo je totiž Boží slovo. Ale totéž Boží slovo stvořilo i naši duši a mluví v našem svědomí. Sotva tedy začneme číst texty Svaté knihy, pocítíme jejich příbuznost s naší vlastní duší. A je-li srdce pobouřené, texty Písma působí jako lék, který utěšuje a dává myšlenkám správný směr. Ale stane se i opak, ten, který prožili učedníci jdoucí do Emauz. Vlastní životní zkušenost, ať už je radostná, nebo tragická, když se promítne do Bible, dává jejím textům hlubší porozumění. Duše a Písmo v souladu nás učí poznávat pravou skutečnost.

Poznali Ježíše při lámání chleba. Učedníci se přiznávají, že jim při výkladu Písma „hořelo srdce“. Cítili tu příbuznost s vlastními nadějemi. Ale poznali Ježíše až při lámání chleba. I tato okolnost je charakteristická. Kristus je přítomen v touze srdce, týž Kristus mluví v Písmu a s ním se osobně setkáváme i v eucharistii, která se slouží v církvi. To vše dohromady tvoří jeden velký zážitek křesťana tak, že už nepotřebuje dalších svědectví. Je si jist, že žije v pravdě. Nevěřící se často diví, jak mohou inteligentní katolíci věřit, že je Bůh v kousku chleba a v kalichu vína. Jeden prostý kněz, který neměl rád diskuze, jim dal odpověď po svém: „Těžko byste mně dokazovali, že nabudu sílu jít po cestě, když pojím kousek chleba. Ale to se nedokazuje, to známe ze zkušenosti. Tak tomu je i s přijímáním chleba eucharistického!“ Je to ovšem uvažování velmi jednoduché, ale vyjadřuje zkušenost celé církve: Ve svátostech, zvláště v eucharistii, se setkáváme s Kristem, který je život, přemáhající slabosti a nakonec i smrt.

ČTVRTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 9. DUBNA 2026

Dva učedníci vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba. Když o tom mluvili, stál on sám uprostřed nich a řekl jim: „Pokoj vám!“ Zděsili se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: „Proč jste rozrušeni a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně.“ A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy. Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli věřit a (jen) se divili. Proto se jich zeptal: „Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a před nimi pojedl. Dále jim řekl: „To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi: že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžíšově Zákoně, v Prorocích i v Žalmech.“ Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlášáno pokání, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky. Hle – já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“ (Lk 24,35-48)

Ze strachu se domnívali, že vidí ducha. Proč mají lidé všeobecně strach z "duchů", i kdyby šlo o ducha osoby, kterou jsme znali a která nám byla milá? Odpověď není těžká. Někdo mezi námi žil. To, čemu se říká jeho "duch", už není skutečnost z tohoto světa. V představě národů se duchové pohybují v lesích, v bažinách, v začarovaných zámcích. A všem se připisuje zlá vůle přetáhnout živé do této říše stínů a smrti. Kristus vzkříšený

chce, aby se ho dotýkali, a něco před apoštoly sní. Divíme se tomu, že by oslavené tělo mělo hlad. Ale o to tu nejde. Ježíš považuje za nutné přesvědčit apoštoly, že je jeho vzkříšení skutečný návrat do života, do jeho skutečnosti, do vztahů, které byly smrtí přervané. Neláká tedy apoštoly do říše mrtvých, jak je tomu v pověrách, ale ukazuje jim, že království smrti přemohl.

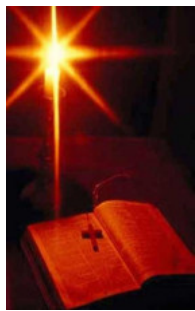
Vy jste svědky všeho toho. Apoštolové skutečně považovali za hlavní téma svých prvních kázání vydat svědectví o tom, že Ježíš vstal z mrtvých. Čteme to v kázání sv. Petra v Jeruzalémě v den seslání Ducha svatého. „Toho Ježíše Bůh vzkřísil a my jsme toho svědky“ (Sk 2,32). Řecké slovo pro svědka je *martyr*, polatinštěné *martyr*. To však v křesťanském slovníku začíná označovat mučedníka. Jak vysvětlíme tuto změnu významu? Křesťané mučedníci dobrovolně podstoupili smrt pro Krista. Nesprávně bychom říkali pro ideál. To by znamenalo, že považují zásady za důležitější než život sám. Nikdo nemůže životem pohrdat, byla by to sebevražda. Ať už jsou její motivy víc nebo méně vznešené, je problematická. Křesťané mučedníci umírali pro Krista a tím dosvědčovali svou víru, že tou smrtí život neničí, že věří v jeho věčný návrat na obnovenou zemi.

Hle – já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Apoštolové dosvědčovali tedy před celým světem, že Ježíš vstal z mrtvých, že žije. Mohli ovšem na každém kroku slyšet otázku: „Kde tedy je, kde žije?“ Nevíme, co říkali v jednotlivých případech, ale kniha Skutků apoštolů je celá odpovědí, která se čte na všech stránkách a dala by se formulovat takto: „Žije v nás, protože nám poslal svého Ducha.“ Ten dostal v Krédu přívlastek oživující, který dává život. Kristus vstal z mrtvých, protože je jedno s Otcem i Duchem svatým. Křesťané dostávají téhož Ducha, aby je spojil s Kristem a Otcem. Mají tedy i oni v sobě už záruku, že je smrt nepřemůže, že i oni vstanou z mrtvých. Slovo „duch“ souvisí s výrazem „dech“. Žije ten, kdo dýchá. Duch svatý je jakoby „dech“ samého Boha. O duších z pohádek a pověr se tvrdí, že přetahují člověka do říše smrti. Duch Boží nás naopak uvádí do života, abychom i my byli „vyzbrojeni mocí z výsosti“.

Každoročně se připomíná o velikonočním oktávu známá událost, která se stala v podvečer velikonoční neděle, jak zklamání a skleslí Ježíšovi učedníci jdou z Jeruzaléma do Emauz. Ježíš se k nim připojí, oni ho však hned nepoznají, teprve až s nimi zasedne ke stolu, alespoň se jim otevrou oči, oni ho poznají a utíkají zpět do Jeruzaléma, oznámit to apoštolům. Ještě ale nestačili domluvit a Ježíš se nečekaně objevuje mezi nimi. Dává jim důkaz, že není nějaký přízrak, duch, dokonce před nimi pojí. Ve své řeči poukazuje na slova Písma, která se v jeho osobě naplnila a vyzývá je ke svědectví. Apoštolové hlásají tuto pravdu. Ve jménu Ježíšově, nikoli ze své moci či zbožnosti uzdravují nemocné, aby dali důkazy o své pravdě. Jsou ochotni i život položit protože ví, že svůj život neničí, ale budou žít věčně s Kristem. Dnes jsme svědky Zmrtvýchvstalého my, zde přítomní. Máme být svědky více činy než jen slovy.

PÁTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 10. DUBNA 2026

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, (a to) u Tiberiadského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Blíženec, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytily. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hodte síť na pravou stranu lodi, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty – byl totiž oblečen jen nalahko – a skočil do moře. Ostatní učedníci došli s lodí – nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a (vedle) chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytili.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, (bylo jich) stotřiapadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš je vyzval: „Pojďte sníst!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi!“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. (Jan 21,1-14)

Zázrak rybolovu. Kristus mohl své první učedníky vybrat z kteréhokoli jiného prostředí. Ale vybral si rybáře a udivil je jak na počátku tak na konci zázračným rybolovem. Jeho podivnosti oni rozuměli. Věděli, že se ryby zapletou do sítě v noci, za tmy a ne ráno, když už je voda průzračná. Roztahovat sítě a vytahovat je do loďky není tak lehká práce, jak by se zdálo. Unaví pořádně. A přece byla nadarmo, až pak najednou se lov nečekaně podařil. V té události je názorně vidět to, co teologové kladou jako problém práce a milosti. Z jedné strany musíme pracovat jakoby všechno záleželo na našem úsilí. Ale z druhé strany nám dává Bůh často na srozuměnou, že je úspěch dar jeho milosti, kterou dává podle svých tajemných úmyslů. Platí-li to při každé práci, tím jasnější je to ve snaze získat Kristu jiné, být rybáři lidí. Ježíš jakoby nám říkal: Snažte se, úspěch vám ukáží já v době, kdy to nečekáte.

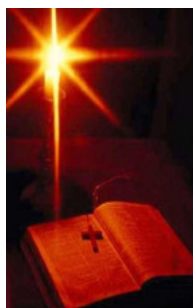
Nemohli síť utáhnout pro množství ryb. Když se díváme na to, co se všechno v církvi podniká, kolik práce a peněz se vynaloží na to, aby se získala kněžská a řeholní povolání, aby se rozšířilo čtení z Písma, aby se zvýšila mravnost atd., napadne nás to, nač si často stěžují kněží: Kolik práce je tu nadarmo! Ale když to říkáme, zapomínáme na druhou stránku téhož problému: Kolik je v církvi dobrých lidí, kterým bychom se měli víc věnovat! Bohužel na to nestačíme, nemůžeme ty povinnosti „utáhnout“. Někdy se položí naivně otázka: Čeho je tedy v životě církve víc: neúspěchů nebo úspěchů? Nedá se na dotaz odpovědět z toho důvodu, že obojí patří k sobě. Úspěch Kristův se dosáhl neúspěchem kříže. To tajemství se promítá do celého života církve a do všech jejích prací.

Přestože ryb bylo tolik, síť se neprotrhla. V technickém světě má všechno míru své výkonnosti. U auta řekneme, jaké nejvyšší rychlosti může dosáhnout, u mostu se označí

jeho nosnost. Svou míru má znát i každý člověk. Nemocnice ví, kolik má lůžek a kolik pacientů může přijmout, aby se mohli léčit. Kolik lidí může přijmout církev? Je určena k tomu, aby spasila všechny. Předpovídají často, že se síť Petrova protrhne při velkých změnách ve světě. Prorokují, že se církev nedokáže přizpůsobit požadavkům nové doby, že tedy spousta lidí od ní odpadne. Zatím však máme zkušenost, že byly odpady na jedné straně hned vyváženy velkým přírůstkem na straně druhé. Jeden bojovný ateista prý řekl před smrtí: „Bojte se církve! My nebudeme a ona zůstane!“ Škoda, že tam nebylo nikoho, kdo by řekl: „Neboj se tedy dát se zahrnout do její sítě a budeš i ty.“

Již potřetí se zjevuje Pán Ježíš svým učedníkům, aby je přesvědčil o tom, že žije, že vstal z mrtvých. Apoštolové však stále jakoby byli zastřeni temnotou, nemohou tomu stále uvěřit. Jejich pochybnosti končí tím, že se vracejí ke svému původnímu řemeslu - rybolovu. Ani to je však nenaplní radostí, protože celou noc probděli a úspěch žádný. Najednou se však objevuje Ježíš a vše se otočí rázem o 180° - nejenže se mohou nadšeně radovat z obrovského a nečekaného úlovku, ale také z rozplynutí pochybností o zmrtvýchvstalém Kristu. Radují se dvojnásob. Všechno je jinak. Myslím, že je tomu tak i v životě jednotlivců a celé Církve. Kostely se vyprazdňují, kněžských povolání ubývá, v našem osobním životě jakoby Kristus mizel - nedaří se nám udělat pokrok v duchovním životě, děti se nám i přes všechno naše úsilí od Boha a pravých hodnot vzdalují. Co tedy dělat? Je třeba trpělivě čekat. Být vytrvalý ve své práci a ono se zase vyjasní. Snažme se vidět Ježíše ve všem, co nás potká, v každém setkání s lidmi. Není třeba se trápit, vždyť růže zase pokvetou. Neutíkat před obtížemi. Obtíže, bolest tvoří nevyhnutelnou součást života. On je s námi, i když se nám nedaří, možná ještě blíže, než když jde všechno hladce, protože víra se zkouškami a utrpením upevňuje a roste.

SOBOTA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 11. DUBNA 2026

Ježíš po svém zmrtvýchvstání ráno první den v týdnu se zjevil nejdříve Marii Magdalské, z které kdysi vyhnal sedm zlých duchů. Ona šla a oznámila to těm, kdo bývali s ním, ale teď truchlili a plakali. Ti, když slyšeli, že on žije a že ho viděla, tomu nevěřili. Potom se v jiné podobě zjevil dvěma z nich na cestě, když šli na venkov. Ti se vrátili a oznámili to ostatním, ale ani jim nevěřili. Konečně ze zjevil i jedenácti (apoštolům), když byli právě u stolu, a káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce, že nevěřili těm, kteří ho spatřili vzkříšeného. A řekl jim: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu!“ (Mk 16,9-15)

Když slyšeli, že on žije a že ho (Maria Magdalská viděla), nevěřili tomu. Učedníci byli ti, kdo uvěřili Ježíšovi, když začal kázat a uzdravovat. Opustili domovy a chodili s ním. Ale nyní, když se stal největší zázrak, zmrtvýchvstání Kristovo, nevěřili. Díváme-li se na situaci z lidského stanoviska, přirozeně psychologicky, vůbec se tomu nedivíme. Ale je možné posuzovat tuto událost jenom přirozeně? Jde tu o článek víry. U každého článku víry pak jsou tři prvky: svědectví, milost Boží a osobní postoj, vůle přijmout za pravdu, co Bůh zjevuje. Která z těch podmínek u učedníků chyběla? Snad jim nebylo dost věrohodné svědectví Marie Magdalské. Ale v témže textu evangelia se dodává, že nevěřili ani

učedníkům, kteří viděli Ježíše na cestě do Emauz. Hlavní potíž však byla jistě ta třetí: ochota přijmout to, co přesahuje normální lidské zkušenosti. Ovšem takové jsou všechny pravdy víry. Jako rozum není proti poznání smyslů, ale je nad nimi, tak i víra není proti rozumu, ale je nad rozumem, vyšší osvícení.

Zjevil se samým jedenácti. Čemu říkáme zjevení? České slovo souvisí se slovesem jevit se, stát se viditelným. Latinské *revelatio* znamená, že se sejme rouška z toho, co bylo zahalené. Máme však i výraz „objev“. Jde tu o podobnou zkušenost, ale v tomto případě jsme vzali iniciativu my sami a hledali jsme, jak se lidově říká, „co je za tím“. Zjevení naopak přichází samo. Pravdy Boží jsou všechny zjevení. My sami bychom je nikdy neobjevili. Zjevení zmrtvýchvstalého Krista apoštolům bylo viditelné. Setkali se s ním, mluvili s ním, dotýkali se ho. Můžeme říci, že k nim přišel? Toho výrazu evangelium neužívá. Ježíš přicházel na jistá místa a odcházel ze svého pozemského života. Ale po zmrtvýchvstání se zjevuje. To znamená, že je u nich, že je s nimi, ale oni ho nevidí. To však platí i o nás. Kristus je s námi, je na dosah ruky, i když ho nevidíme. Proto se doporučuje vzbuzovat často vědomí jeho přítomnosti.

Káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce, že nevěřili těm, kteří ho spatřili živého. Všecko, co věříme, víme ze zjevení, a přece jsme to neviděli. Kdo z nás viděl Nejsvětější Trojici, Pannu Marii atd. Zjevení jsou pro nás slova církve, slova svědků. Proč jim věříme? Tzv. apologetická metoda se pokoušela postupovat vědecky. Nejdříve se ukáže, že kázání dnešní církve odpovídá tomu, co je v Písmu. Pak se dokáže, že je Písmo hodnověrný historický pramen. Proto nemohu popírat to, co tam stojí, ale uznat to za pravdu. Nedá se říci, že je tato metoda falešná. Ale přece se nikdo nestává věřícím tímto vědeckým studiem. To jsou důkazy vnější. Ale víra má hlavní důkaz vnitřní, hlas svědomí. Ten pak mě ujišťuje, že je dobré přijmout hlas církve a že je zlé její svědectví odmítat. Kdo tento vnitřní hlas Ducha v srdci uslyší, nemůže se stát nevěřícím, leda svou vlastní vinou.

Evangelista Marek stručně popisuje události po vzkříšení Pána Ježíše. Jedna věc je společná pro Ježíšova zjevení: apoštolát. Maří Magdaléna je poslána k Ježíšovým učedníkům; ostatní ženy dostávají tentýž úkol, podobně i učedníci jsou do Emauz se vrací do Jeruzaléma k ostatním učedníkům, aby se s nimi podělili o radost ze vzkříšení. A nakonec on sám se zjevuje všem jedenácti a dává jim poslání: "Jděte do celého světa...". My víme, že tato věta se týká každého z nás. Všichni věřící, od papeže až do posledního pokřtěného mají účast na stejném poslání. Naše svědectví nebude snadné. I apoštolové byli pronásledováni, jak jsme slyšeli nakonec i mučednictví podstoupili. I my dnes se budeme potýkat s nezájmem a nevšímavostí našeho okolí, s velkou nevědomostí i jinými těžkostmi. To všechno nutně přijde. Apoštolové toho museli také hodně vytrpět, ale jejich působení přineslo velký užitek. Evangelium se šířilo za hranice Palestiny do malé Asie, Řecka, Itálie, ... Chceme-li někoho přivést k Bohu, Kristu, pak je zapotřebí navázat užší kontakt, projevit porozumění, vytvářet přátelství. To však dokáže jen ten, kdo je úzce spojen se zdrojem - tedy naším Pánem. Každodenní pravdivé setkání s ním nás nutně musí vést k apoštolátu i za cenu různých obětí.

„Spravedlnost je základem státu.

Bez respektování práva, nikdy mezi národy mír nebude.“

BL. CLEMENS AUGUST GRAF VON GALEN DER “LÖWE VON MÜNSTER”

+ 22. BŘEZNA 1946 ✕ 80 ✕ 22. BŘEZNA 2026

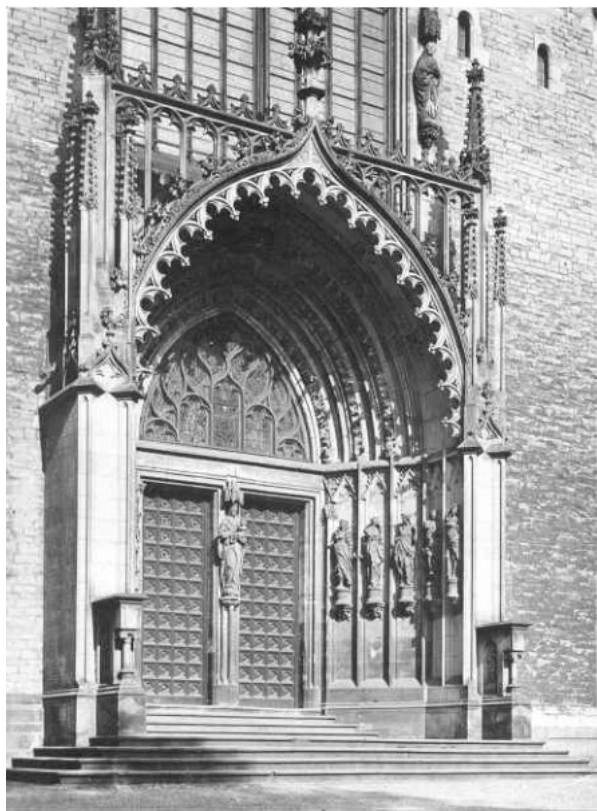
BISKUP POD MORAL BOMBS

V kronikách německých měst, zkropených za druhé světové války palbou spojeneckého bombardování, je zaznamenán den, který stojí za připomínku. Byla neděle, 10. října 1943. Krátce po poledni, pod jasným podzimním nebem, se věřící münsterští katolíci scházeli před portálem starobylého dómu. Toho dne se slavilo Mariino materství. Hlavní oltář majestátné gotické katedrály zářil v jasu svící. Dómští kanovníci právě usedli do chórových lavic, když se znenadání rozezněly sirény: bylo 14.55h.

„Dostali jsme rozkaz být na pozoru od 22h v sobotu, uprostřed slavení“, píše se ve zprávě majora Elvise B. Skriptura, amerického pilota 95. letky bombardérů. „Povel vzlétnout přišel dálhopisem. Bylo nám sděleno, že našim cílem je vstup münsterského dómu. Vzpomínám si jak jsem byl zděšen, když jsem se dozvěděl, že poprvé od chvíle, kdy začala válka, se stali cílem našeho bombardování civilisté. Šel jsem za kolonem Gerhartem a řekl jsem mu, že nebudu moci rozkaz vykonat. Jeho reakce byla přesně taková, jakou jsem mohl čekat od kariérního důstojníka a vynikajícího vojevůdce: „Poslyš, majore, toto je válka: v-á-l-k-a, rozumíš! Jsme ve válce, bez výjimky zásahů. Němci po léta vraždili nevinné po celé Evropě. Naším úkolem je zdtit je na kousky. A to také uděláme. Hlavou této mise jsem já a ty jsi mým pilotem. Proto půjdete se mnou! Nějaký dotaz? ‘Ne, pane’, odpověděl jsem. Věc byla uzavřena“.

První tříštivá bomba dopadla s naprostou přesností na západní průčelí dómu. Shora byl západní portál dómu, ohraničený imponujícími románskými věžemi, cílem, který se nedal minout. Ti, kdo přežili hledali úkryt za zdmi věží. Jejich mocné klenutí přetrvalo šest staletí dějin. Avšak druhá tříštivá bomba dopadla právě na ně. Zřítily se jako hora sutí. Po tříštivých bombách následoval déšť zápalných pum. Zasažené budovy hořely jako

pochodně. Celé historické centrum byla jedna velká pochodeň. Na kilometry vystupovaly k nebi nažloutlé výpary a husté sloupy ohně a černého dýmu. Starobylou a hrdou krásu biskupského města Münsteru strávily během několika minut ohnivé plameny. V 16.30h kolonel Gerhart prohlásil münsterskou operaci za skončenou.

Tak končí bezchybná rekonstrukce tohoto bombardování, učiněná historikem Jörgem Friedrichem. Dějiny jsou kronikou, a proto aby naplnil kronikářský úkol, Friedrich přidává jednu zvláštní poznámku. Detail bez komentáře: „Kolonel Gerhart však musel připustit, že ne všechno šlo, jak mělo. Mise nebyla zcela dovedena do konce. „Došlo k omylu“, stojí v jeho zprávě: „Třistapátá letka bombardérů minula Münster a obrátila se na Enschede v Holandsku. Popletla je s německými městy a

celý trhavý náklad shodila na Enschede. *Sorry*. Mrzí nás to“.

I münsterští civilisté se ptali, zda se nestali obětí nějakého omylu. Ostatně už k tomu došlo, že se stali terčem chybného bombardování. V noci z 15. na 16. května 1941 dopadlo na Münster šest bomb. Angličtí letci se vydali za Rýn v odpověď na německé bombardování Rotterdamu: měli určeno šestnáct cílů mezi Kolínem a Dortmundem. Dopadlo to ale tak, že shazovali bomby kdekoli viděli, že se svítí, a že tam tedy někdo žije. Maličkosti. A je jich tolik. I v kronikách těch, co přežili onen 10. říjen, ve svědectvích těch, co na vlastní oči viděli hromady zuhelnatělých těl, navršených na troskách Marienplatzu, Grotgasse ... Těch, co mezi troskami hledali živé a oddělovali je od mrtvých a naskýtal se jim hrůzný pohled na mrtvolu udušených žen a dětí, uvařených v úkrytech. Maličkosti. Jako ty popsané na stránkách, kde se to hemží ještě dalšími vzpomínkami: totiž svědků, kteří započali proces kanonizace Clemense Augusta von Galena, biskupa Münsteru.

„Když sirény spustily poplach, biskup si právě oblékal posvátná roucha, aby sestoupil do katedrály. Nepodařilo se mu včas odejít do protiletického úkrytu“, vypráví kanovník Alois Schröer. Tříštivé bomby dopadly přímo na jeho rezidenci a zcela ji zničily. Zůstal zavěšen na jediné stěně, která zůstala stát“. Tak ho našel jeho sekretář Heinrich Portmann: „Zatímco letadla ještě kroužila nad městem, viděl jsem ctihodného monsignora nahoře, pod otevřeným nebem, mezi doutnajícími ruinami... zázračně přežil

bez zranění. S velkými obtížemi jsem mu pomohl na zem... Později, v úkrytu koleje Ludgerianum, jsem ho informoval o smrti věřících ... o vikáři Emmerichovi a

devětapadesáti řeholnicích řádu od sv. Klementa, jejichž konvent přímo zasáhla zápalná puma a vyhodila ho do povětří. V noci mne žádal, abych s ním šel do domu. Stál tam bez hnutí před ohněm stravovanými sutinami. Tiše plakal“.

Nebyl to snad tento dóm, odkud „Münsterský Lev“ pozvedal svůj neohrožený hlas a odsuzoval hrůzné zločiny a zvrácenosti nacizmu? Který neváhal přímo napadnout Hitlera? Nikdo v Třetí Říši neměl tolik odvahy. Pro jeho zapálenou a nezlomnou odvahu, si vysloužil nedávno na stránkách *New York Times* označení: „nejzapřisáhlejší odpůrce nacionálně socialistického režimu“, a jeho proslulá kázání dokonce anglická *Royal Air Force* shazovala nad Berlínem. Hitler zuřil vztekem a přísahal, že mu to „spočítá do posledního haléře“. Věděl však také, že kdyby jej zničil, znamenalo by to zřici se celého Westfálska a proto se rozhodl odložit účtování až po skončení války.

Biskup von Galen napsal 4. listopadu 1943 papeži Piu XII., aby mu sdělil katastrofický stav, ve kterém se nacházelo město Münster, a vyjádřil svou bolest nad oběťmi spojeneckého bombardování. „Spolu s utrpením obyvatelstva jej naplňovalo hlubokou bolestí zničení dvou stovek kostelů diecéze a především, dómu, natolik, že nedokázal pochopit, proč to spojenci udělali“, říká v procesu kněz Theodor Holding. Co nedokázal Hitler, udělalo *moral bombing*. Tímto pojmem totiž Churchill označil koncept strategie „spravedlivé vzdušné války“ zaměřené na „umoření morálky, prostřednictvím systematického útoku na morální odpor Němců“. Během roku 1943 byl Münster „umořován“ 49 nálety, k nimž je třeba připočíst dalších 53 před koncem války: ty nejtěžší dolehly 30. září a 22. října 1944. Na město s 66.000 obyvateli dopadlo celkem

5000 tříštivých bomb a 200.000 zápalných.

Takový byl úděl, který jej pojil s tolika dalšími německými městy, v oné rozhodné „terapeutické zarputilosti“, v palebné agónii, směřující k naprostému vyhlazení celé země. Münster však nebyl mezi „privilegovanými“ městy spojeneckého Bomber Commanda, na něž se aplikovaly důmyslné techniky „*Maximum use for fire*“, se speciálními efekty „ohnivých bouří“, jež za sebou zanechávaly naprostou „desertifikaci“, kdy se pouští stala města Potsdam, Lubeck, Hamburg či Drážďany ... výkvět génia *moral bombingu*, Arthura Harrise, který svých ničivých úspěchů dosáhl „Operací Gomora“.

Už tehdy však i v samotné Anglii zněl důrazný hlas váženého anglikánského biskupa v Chichesteru, George Bella, který položil veřejnou otázku: „Kdo ztělesňuje „válku milující Německo“ a kdo je naopak pouhou obětí „spravedlivé války“, která má v úmyslu válku ukončit? A před Komorou Lordů Bell prohlásil: „Spojenci se nemohou chovat jako božstvo, vrhající na nepřátele z nebes blesky. Božstvo může uvrhnout všechny rány, jaké se mu zachce, protože nepodléhá zákonu, ba co ví, samo je zákonem. Klíčovým slovem vyrytým na našich zástavách je *právo*. My, kteří spolu se spojenci jsme osvoboditeli Evropy, musíme dát své síly do služeb práva. A právo stojí proti bombardování

neprátelských měst, zvláště kobercovému!“ „Požaduji“ – končil tehdy – „aby se po vládě žádalo zdůvodnění její politiky stávajícího bombardování nepřátelských měst, zvláště pak akcí proti civilistům, nebojujícím a nevojenským a neprůmyslovým cílům“. Byl 11. únor 1943. Rok nato, 9. února 1944, biskup Bell znovu promluvil na půdě Komory a ostře napadl praxi, která se stávala stále více a více ničivou: „Musí existovat proporce mezi použitými prostředky a dosaženým cílem. Vyhlazení celého města se této proporci vymyká. Otázka neomezeného bombardování je nesmírně odpovědnou pro politiku i činnost vlády! Postavit na stejnou úroveň nacistické vrahy a německý národ, na němž tito páchali všechny druhy zla, znamená šířit zvěrstva“. Stejně jasná a odvážná slova neváhal před spojeneckými silami pronášet biskup von Galen na straně Německa, devastovaného *moral bombingem*.

U příležitosti první poválečné pouti, kterou obyvatelé Münsteru konali 1. července 1945 k mariánské svatyni v Telgte, neváhal von Galen veřejně pronést důrazný protest proti chování spojeneckého vojenského velení, jež nerespektovalo práva německého lidu. „Věřící“ – říká Heinrich Portmann, „kteří v něm v tu chvíli uprostřed útrap a obtíží nacházeli velkého zastánce, byli velmi potěšeni a povzbuzeni. Ovšem jinak tomu bylo u vedení okupačních vojsk. Proto byl biskup vyzván vojenským velitelem Warendorfem, aby skládal účty“. Setkání zdokumentoval kněz Fridrich Sühling: „Velitel Jackson žádal po biskupovi objasnění jeho tvrzení. Ten jasně odpověděl: „Jako okupační síly máte i povinnosti, a jestliže je neplníte, budu postupovat stejně jako jsem jednal proti bezpráví a zvěrstvům nacionálního socializmu“. Potom zmínil některé body, které mu zvláště ležely na srdci: výpady ze strany zahraničních dělníků, především Poláků a Rusů, a násilí proti civilistům, kterého se dopouští okupační jednotky. Zvláště pak když biskup zmiňoval případy násilí, velmi se rozhorlil, bouchl do stolu a řekl překladateli: „Přelož doslova, co jsem řekl“. Po dlouhé debatě došlo k dohodě, ale biskup neodvolal ze svého kázání ani to nejmenší písmenko.

Právě v Münsteru, v říjnu 1945, se sešel von Galen s anglikánským biskupem Chichesteru v sídle vojenského velení za přítomnosti brigádního generála Chadwicka. Bell, jenž pobýval v Německu jako představitel anglikánské církve, vyjádřil svou úctu a plný souhlas německému biskupovi, který „s vroucí pastýřskou láskou nasadil své síly pro ochranu svěřeného stáde“ a nebál se „říct o bílém, že je to bílé a o černém černé, na obranu Božích práv i pošlapané lidské důstojnosti, a to i dnes, kdy se po příchodu spojeneckých vojsk. šíří chaos a zvěrstva vzhledem ke zvůli, plenění a násilí

Von Galen psal 20. srpna 1945 papeži Pacellimu: „Dokonce i nové německé noviny, řízené okupačními silami, musí neustále opakovat prohlášení, kterými se obviňuje celý německý národ, - a to i ty, kteří nikdy neholdovali zmateným naukám nacionálního socializmu, a naopak se jim podle svých možností stavěli, - z kolektivní viny a odpovědnosti za všechny zločiny, spáchané předchozími držiteli moci“. S hořkostí pak konstatoval: „Zdá se, že tato vnitřní dispozice se stane základem pro připuštění kampaně únosů a plenění ... a pro nelítostnou deportaci německého národa z jeho vlasti.“. A nešetřil ani silnými slovy: „Je vskutku zdrcující, že bezuzdný nacionální socializmus, kulminující v kultu rasy – vlastní právě nacizmu – převládá dnes i u vítězů války, do té míry, že se v Potsdamu rozhodli vyplnit všechno německé obyvatelstvo z území určených Polsku a Československu a nahrnout je na západní území ...“.

V následujícím listu, z 25. září 1945, kdy papeži Pacellimu znovu popisuje strašné podmínky na okupovaných územích, prosil ho, aby vůči vítězným mocnostem zasáhl „přímo stížností“. Poslední dopis Piu XII. před svým odjezdem do Říma, aby převzal kardinálský klobouk, psal von Galen 6. ledna 1946. Onoho dne slavil slavnost Zjevení Páně na troskách svatyně v Telgte. Jeho homilie končila slovy: „Za nacizmu jsem to řekl otevřeně a napsal jsem to přímo i Hitlerovi v roce 1939, kdy ještě žádná moc nezasáhla, aby zhatila jeho výbojně záměry: „Základem státu je spravedlnost; nebude-li nastolena spravedlnost, náš národ zahyne na vnitřní rozklad“. Dnes musím říct: nebude-li mezi národy respektováno právo, pak nikdy mezi nimi nedojde k pokoji a smíru“.

MÜNSTERSKÝ LEV A PIUS XII.

„Tři kázání biskupa von Galena, přinesla i nám na cestě bolesti, kterou snášíme spolu s německými katolíky, útěchu a zadostiučinění, jaké jsme už dlouho nezakusili. Biskup správně zvolil chvíli, kdy se postavit do čela s takovou odvahou“. Tato slova vděčnosti a naprostého souhlasu psal 30. září 1941 Pius XII. berlínskému biskupovi Konradu von Preysingovi, když komentoval přímý a nelitostný útok proti Hitlerovu režimu z kazatelny münsterského dómu, který v létě 1941 vedl Clemens August von Galen. A nejen to. Svůj dopis německého primasovi papež končil naprostou podporou: „Není proto třeba, abychom ujišťovali tebe či tvé spolubratry, kteří jako biskupové podobně jako von Galen vystoupí s takovou odvahou a neochvějností, že vždy mají naši podporu“. Pacelliho list našel v Berlíně okamžitou odezvu. Von Preysing se hned 7. října chopil pera a neváhal papeži takto odpovědět: Velkou radostí mě naplňuje skutečnost, že jednání biskupa von Galena potěšilo srdce Vaší Svatosti“.

Ale jaké bylo počínání tohoto biskupa, jemuž Pius XII. adresoval své povzbuzení a svou poklonu? Kdo byl Clemens August von Galen? Uprostřed války, v roce 1942, publikoval *New York Times* články o církevních osobnostech, které se postavily Hitlerovi. Americký deník zveřejnil 8. června téhož roku článek s titulem *Churchmen who defy Hitler*, věnovaný právě von Galenovi, kterého označil za „nejlítějšího odpůrce protikřesťanského nacionálně socialistického programu“.

První životopisec von Galena, německý kněz Heinrich Portmann, který byl v letech 1938-46 jeho osobním sekretářem, zaznamenal jednu souvislost: „von Galen vládl jako biskup stejnou dobu jako Adolf Hitler. Biskupské svěcení přijal devět měsíců poté, co se Hitler chopil moci a zemřel asi devět měsíců po smrti Führera.

Clemens August von Galen se narodil 16. března 1878 na zámku Dinklage nedaleko Münsteru jako jedenáctý ze třinácti dětí. Tady vyrůstal v zázemí věřící katolické rodiny. Navštěvoval jezuitské lyceum ve Feldricku a v roce 1896 složil maturitu ve Vechta. Po

studiích ve Freiburgu (Švýcarsko), Innsbrucku a Münsteru, přijímá 28. května 1904 v münsterské katedrále svátost kněžství. Po krátkém působení na místě kapitulního vikáře v Münsteru, byl jmenován v roce 1906 kaplanem kostela sv. Matěje v Berlíně. Tím začalo jeho kněžské působení v někdejší metropoli pruského impéria. Po několika letech, kdy spravoval kostel sv. Klementa, se stal farářem kostela sv. Matěje v Berlíně-Schönebergu. Tady prožil tíživá léta první světové války i poválečné bouře, jakož i dlouhou Weimerovu éru. Situace diaspory v hlavním městě Berlíně jej postavila před velké pastorační požadavky. V roce 1929 byl hrabě von Galen jmenován farářem kostela sv. Lamberta v Münsteru. Po smrti biskupa Johanese Poggenburga jej Pius XI. jmenoval 5. září 1933 münsterským biskupem. Po triadvaceti letech kněžské služby usedá na katedru sv. Ludgera. Za své biskupské heslo si zvolil rčení: *Nec Laudibus, Nec Timore* (ni chválami ni strachem *nesejdu z Božích cest*). Už na jeho biskupském svěcení - v říjnu 1933, se nedaly přehlédnout přilbice s hákovým křížem Třetí říše, přítomné na intronizaci. Tehdy ještě příslušníci nacionálního socializmu netušili, že tento biskup šlechtických kořenů a vrozených vlasteneckých postojů zlomí jejich vzpurnost. Von Galen byl prvním biskupem, jmenovaným po Říšském konkordátu, uzavřeném se Svatým Stolicem 20. července 1933, a byl jedním z prvních biskupů, který nejen tušil, ale s neuvěřitelnou jasností a neohrožeností odhalil novopohanskou ideologii nacizmu, a také kdo se veřejně a důrazně postavil proti násilí a zvěrstvům nacistického teroru.

Učinil tak už ve svém prvním pastýřském listu – v době postní 1934. V následujících letech pak zastával svobodu Církve a katolických sdružení, jakož i zachování náboženské výuky. V jednom rozhodném kázání v xantenském dómě – na jaře 1936, biskup von Galen veřejně obvinil nacionálně socialistický režim, že diskriminuje, vězní a dokonce vraždí křesťany pro jejich víru.

Odsouzení „katechizmu krve“

Nec laudibus nec timore. Motto biskupa von Galena je výmluvným svědectvím jeho neochvějnosti, kterou vzápětí projevil, zvláště pak ono *nec timore*. Už dva měsíce po svěcení, v listopadu 1933, energicky protestoval proti porušování konkordátu. A když počátkem roku 1934 Alfred Rosenberg, hlavní ideolog nacionálního socializmu, jmenovaný Hitlerovým zástupcem pro duchovní a ideologické řízení strany, nechá masivně rozšířit knihu *Mýtus XX. století*, von Galen ve svém prvním pastýřském listě o velikonocích 1934 bezvýhradně odsuzuje novopohanský *Weltanschauung* nacizmu a důrazně poukázal na náboženský charakter této ideologie: „Nové neblahé totalitní učení, jež klade rasu nad mravnost, krev nad zákon ... pohrdá zjevením, má v záměru vyvrátit základy křesťanství... Je to náboženský klam. Někdy se stává, že se toto nové pohanství skrývá dokonce pod křesťanskými jmény.. Tento útok proti křesťanství, který v těchto dnech zakoušíme, přesahuje – co do ničivého násilí – všechny ostatní o nichž víme z dávných časů“. List končí napomenutím věřícím, aby se nedali svést podobným „jedem svědomí“ a vyzývá křesťanské rodiče, aby bděli nad svými dětmi. Velikonoční poselství zasáhlo jako bomba a mělo osvobozující dopad na kněze i národ. Jeho ozvěna zněla nejen v Německu, ale i v zahraničí.

O velikonocích 1935 přichází další protiútok. Biskup se znovu zaměřil na teorii rasy a Rosenbergův „katechizmus krve“. Protože von Galen nemohl mlčet k tak nebezpečným výstřelkům pro věřící, vydává v diecézním bulletinu studii proti *Mýtu XX. století* a snaží se

tak zamezit jeho šíření. Odpověď režimu na sebe nenechala dlouho čekat. Šéf Gestapa, Hermann Göring, vydává oběžník, v němž požaduje vyloučení kléru ze školní výuky. Rosenberg se zaměřil na Münster a pronáší ohnivá slova proti biskupovi, ve snaze srodit proti němu lidi a zničit ho. Obyvatelstvo Westfálska, povětšinou katolické, se však semklo kolem biskupa a projevy solidarity vyvrcholily 8. července masovým procesem věřících. Münsterské události znovu překročily národní hranice a zahraniční tisk podává zprávu o boji, přičemž chválí postoj neohroženého německého biskupa: „jsou-li katolíci obviňováni, že se zabývají politikou, je to ve skutečnosti nacionální socialismus, který se zabývá náboženstvím“, komentuje lakonicky pařížský *Le Figaro*.

Von Galen nebyl zajisté jediným německým biskupem, který jasně reagoval proti nacistické doktríně. Vždyť už v roce 1932 se biskupové vyjádřili společně. Proslulými zůstávají kázání kardinála Michaela von Faulhabera, mnichovského arcibiskupa. Ovšem nástupem Hitlera k moci, musela německá Církev stále více čelit režimu, který se v těch nejzákladnějších formách a bezostyšně chápal nadvlády na poli náboženském i církevním, omezujíc občanská i lidská práva. A tak během několika let musela Církev platit daň násilného pronásledování. To zesílilo a přiosťřilo poté, co za podpory samotných německých biskupů, byla v roce 1937 vydána papežská encyklika *Mit Brennender Sorge*. Encyklika Pia XI, „jedno z nejpříkřejších odsouzení národního režimu, jaké kdy Vatikán pronesl“, byla nacistickými představiteli označena za „úkon velezrady proti státu“. Po jejím šíření následovala zatčení a věznění. Von Galen nechal ve své diecézi vytisknout 120.000 kopií encykliky. Zastráující akce namířené proti jeho osobě se množily. Současně však rostla jeho prestiž a velká morální autorita, takže se stával uznávaným odkazem pro všechny, i pro Židy. Proto, že už na počátku války „silně napadl základy a účinky nacionálního socializmu“, byl münsterský biskup veden říšskou kanceláří jako jeden z nejnebezpečnějších odpůrců režimu. Ovšem byla to až kázání v létě 1941, která biskupa proslavila v celém světě. Tak si vysloužil název „Münsterský Lev“.

„Volám: vyžadujeme spravedlnost!“

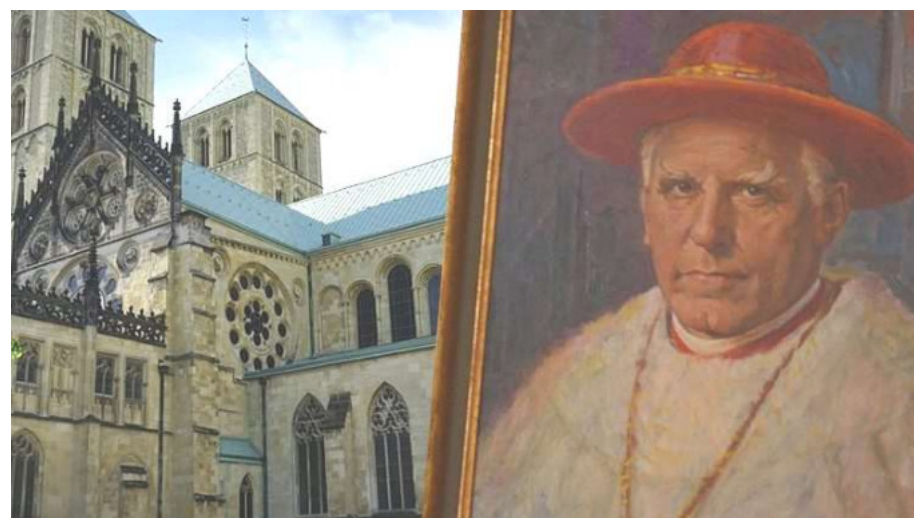
V sobotu 12. července 1941 dostal biskup zprávu o obsazení jezuitských domů, které se nacházejí na Königstrasse a v Haus Sentmaring. S postupem války zintenzívnili nejvyšší představitelé strany zabírání majetků křesťanským vyznáním. Právě ve dnech, kdy Münster utrpěl těžké škody po bombardování, začalo Gestapo se systematickou deportací řeholníků a zabíráním klášterů. Zabrány byly i konventy klauzurních sester. Řeholníci a řeholnice byli bití a vyhnáni. Biskup reagoval okamžitě. Osobně se postavil Gestapu a řekl jim, že páchají „ničemný a hanebný zločin“, a velmi zřetelně a přísně je označil za „zločince a lupiče“. Měl za to, že nyní nastala chvíle zasáhnout veřejně. Byl připraven vzít na sebe všechno pro Boha a Církev, i kdyby jej to mělo stát život. Následujícího dne vystoupil s pečlivě připraveným kázáním na kazatelnu, aby věci bazval pravými jmény. „Nikdo z nás si není jistý, dokonce i kdyby ve svědomí byl nejčestnějším občanem si není jist, že nebude jednoho dne odveden ze svého domova, zbaven svobody, zavřen do koncentračních táborů tajné státní policie. Jsem si vědom, že to dnes může potkat i mě...“. A neváhá přede všemi odhalit zruďné záměry Gestapa a obvinít je ze všech porušování i té nejzákladnější sociální spravedlnosti: „Chování Gestapa vážně škodí širokým vrstvám německého národa... jménem poctivého germánského lidu, jménem katolického náboženství, katolického biskupa, volám: „vyžadujeme spravedlnost!“ Tyto silné a

rozhodné věty vycházely z jeho úst jako hromobití. S nezdolným zápalem odsoudil jeden „hanebný čin“ po druhém i násilnosti, o kterých se dověděl. „Muži i ženy“, vzpomíná jeden svědek, „všichni povstali, bylo slyšet hlasy souhlasu i hrůzy a rozhořčení, něco u nás v kostele nemyslitelné. Viděl jsem, jak lidé propukali v pláč“.

Účinek tohoto prvního kázání byl výbušný. Při druhém kázání, 20. července, byl kostel přeplněný. Lidé přicházeli zdaleka, aby si ho poslechli. Von Galen znovu otevřel oči pro šílenství záměru, sledovaného mocí, který přivedl zemi do bída a trosek, a opět hřímál „proti svévolnému a nesmiřitelnému počínání, které vrhá kněze do vězení, jako zvěř rozhání naše řeholníky a naše drahé sestry... co pronásleduje nevinné muže a ženy“. Prohlašuje, že marnými jsou všechny prosby ve prospěch tolika nespravedlivě stíhaným občanům: „Teď vidíme a jasně zakoušíme co se skrývá za novým učením, které se nám po léta vnucuje: Nenávist! Hluboká nenávist, jako propast, vůči křesťanství, vůči lidskému rodu...“.

Třetí kázání, o 5. přikázání, – pronesené 3. srpna – bylo Ministerstvem propagandy posouzeno jako „přímý a bezbřehý útok proti nacizmu po všechna léta jeho existence“: Biskup se přímo dověděl o plánu vyhlazování postižených, starých, mentálně nemocných a handicapovaných dětí v pečovatelských domech Westfálska. Nacisté drželi tento plán v utajení. Jeden svědek k tomu dodal: „Jen ten, kdo prožil nacistickou diktaturu, dokáže vážít smysl těchto slov, která se biskup odvážil pronést: „Jsou nyní zabíjeni, brutálně vražděni bezbranní nevinní; jsou utlačováni i lidé jiné rasy, jiného původu.. Stojíme tváří v tvář neslýchanému vražednému šílenství národa!“ A na představitele nacizmu aplikoval

slova apoštola Pavla:
„Jejich bohem je břicho“.

s velkým uznáním. Vyplývá to z dokumentace, nalezené mezi sutinami Berlína, že v zimě 1941-42 bylo několik Židů zatčeno Gestapem pro šíření „buřičských kázání“ münsterského biskupa. Kvůli těmto intervencím se všichni – včetně biskupa – domnívali, že zakrátko musí být popraven. Vůdce mládežnických organizací SS vydal toto prohlášení: „Nazývám ho svinským C.A., totiž Clemens August. Tento velezrádce a zrádce vlasti, tato svině je na svobodě a volně si mluví proti Führerovi. Musí být pověšen“. K tomu však nedošlo.

„Případ von Galen“ se důkladně probíral na Ministerstvu propagandy i v Kanceláři strany. I Hitlerův „dauphin“, Martin Bormann, jej chtěl pověsit. Ministr propagandy Joseph Goebbels však Führerovi radil, aby s exekucí počkal, až to bude politicky vhodnější. Řežim z něj totiž nechtěl udělat mučedníka, a zabít ho by znamenalo ztratit

přízeň značné části populace a především vojáků na frontě. A tak nacionalisté odložili „vyúčtování“ s von Galenem až po „konečném vítězství“. Potom – jak prohlásil Hitler 4. července 1942 – s ním zúčtujeme do „posledního haléře“.

Bratr von Galena, hrabě Franc, o tom dosvědčil: „I když můj bratr nebyl uvězněn, musel neustále čelit útokům, bezpráví a urážkám nepřátel Církve. I přesto si zachoval rovný vzpřímenou hlavu a nepřestával bez obav hlásat pravdu. Jednoho dne jsem se ho ptal, co máme dělat, pokud by ho uvěznili. Jeho odpověď zněla – „nic“. „I svatý Pavel byl po mnoho let vězněn a Pán neměl strach, že pohané nebudou za čas obráceni“. Sdílel se mnou, že se daly do díla ďábelské síly, ale zmínil i útěšná Pánova slova: „Brány pekla Církve nepřemohou“.

Proces kanonizace Clemense Augusta von Galena byl zahájen v říjnu 1956. Dekret o hrdinských ctnostech byl vyhlášen 20. prosince 2003 a případ tak velkými kroky směřoval ke cti oltářů. Beatifikoval jej papež Benedikt XVI. v neděli 9. října 2005 v Římě.

Německý dominikán, Ambrož Eszer, relátor kauzy svatořečení von Galena prohlásil: „Zápas biskupa Galena, vedený proti těm, které považoval za skutečné nepřátele Církve, jednoznačně ukazuje, že Boží služebník považoval obranu víry za svůj nejvyšší cíl a povinnost. Vůči duchu tehdejšího totalitního režimu, projevil biskup von Galen hrdinskou odvahu, ale i hrdinskou prozíravost“.

Pacelli-von Galen: úzký vztah

Znal vůbec Pius XII. osobně von Galena? Eugenio Pacelli, pozdější papež Pius XII., byl dvanáct let nunciem v Německu. Nejprve v Mnichově, v letech 1917-25, pak v Berlíně až do roku 1929.

„Právě během svého pobytu v Berlíně měl Pacelli příležitost poznat von Galena“, vysvětluje německý jezuita Peter Gumpel, jeden z největších znalců Pia XII. a relátor kauzy jeho svatořečení, a „už tehdy si udělal ten nejlepší obrázek o tomto horlivém a odvážném pastýři duší, otevřeném sociálním potřebám doby“.

„Von Galen“, vysvětluje dále Gumpel, „byl bratrancem Konrada von Preysinga, důvěrníka Pia XII. v Německu. Uvnitř německého episkopátu to byl právě Von Preysing, kdo bezesporu představoval nejrozhodnější opozici vůči režimu. Von Preysing a von Galen byli nejen příbuznými, ale pojilo je i úzké přátelství“. „Uznání a důvěra Pacelliho vůči von Galenovi, spjatá s tou, kterou choval vůči velmi váženému von Preysingovi“ – pokračuje dále Gumpel – „je mimochodem doložena i jejich přítomností v Římě, v lednu 1937, při přípravě encykliky *Mit Brennender Sorge*. Pacelli, který významně přispěl k vytvoření encykliky Pia XI., chtěl totiž vyslechnout jejich názor, stejně jako mínění německých kardinálů, aby tak byl co nejširěji informován o německé situaci.

Ovšem Pacelliho souhlas s von Galenovým počínáním je doložen už v roce 1935. V průběhu boje proti Rosenbergovi. Státní sekretář Pacelli zaslal při té příležitosti přísnou nótu německému Ministerstvu zahraničí s odkazem na právní podklad Konkordátu, a Vatikán mocně podpořil von Galena, takže *L'Osservatore Romano* - na přání státního sekretáře, se otevřeně chopilo obrany münsterského biskupa, přičemž napadlo Rosenberga jako „nejprudšího rouhačského pustošitele křesťanství“.

Pokud jde o tři proslulá kázání, nejde o to, zda von Galen předtím dostal indikace od Pia XII.. Von Galen, jak dosvědčují výpovědi v procesu, jednal ze své iniciativy, „ale věděl“ –

jak podotýká Gumpel “že se u papeže setká se souhlasem. Pius XII. totiž měl velmi jasné vyložit svou pozici v dopise, který dne 30. dubna 1943 zaslal von Preysingovi. Intervence papeže v průběhu války, by se mohla vykládat jako zaujetí pozice proti Německu, s negativním dopadem na církev, už tak tvrdě pronásledovanou, i na německý lid. Ponechával proto na místních biskupech, aby zhodnotili okolnosti a odpovědně rozhodovali. Povzbuzoval tak biskupy v linii jakou sledoval Svatý Stolec od encykliky Pia XI., aniž by přitom cokoli přikazoval. A to i proto, že nelze nařídít mučednictví“.

A nakolik neochvějná činnost „Münsterského Lva“ a „síla jeho protestu“ byly pro papežovo srdce útěchou, vypovídá i skutečnost, že ona proslulá kázání Pius XII. osobně četl dokonce i svým příbuzným. Vyplývá to z akt kauzy svatořečení von Galena. Vypráví o tom jeden z nejvýznamnějších zdrojů procesu, kněz Heinrich Portmann, který říká, že se o této zvláštnosti dověděl z listu biskupa v Innsbrucku, adresovaného von Galenovi 18. září 1941. V tomto dopise se innsbrucký biskup zmiňuje o tom, že během audience ve Vatikánu papež projevil svůj hluboký obdiv vůči münsterskému biskupovi a svěřil se mu, že předčítal jeho homilie svým blízkým.

Ano, Pius XII. jej považoval za *hrdinu*. Řekl to výslovně, když přijal v prosinci 1945 několik westfálských kněží. I toto svědectví, sdělené knězem Eberhardem Brandem se nachází v aktech: „Svatý Otec nám řekl: „Biskup Galen přijede brzy do Říma. Pak hlasitě dodal: je to hrdina“.

Ostatně nejvýmluvnějším znamením velké úcty k „nesmírným zásluhám“ za neohroženou obranu církve a lidských práv před nacistickým násilím je kardinálský purpur, který mu předal právě papež Pacelli, 18. února 1946. Von Galen byl „skutečným hrdinou konzistoře“, poznamenal tehdy kolínský arcibiskup.

Vatikánský rozhlas oznámil papežovo jmenování münsterského biskupa o vánocích 1945, spolu s 32 novými kardinály. Mezi nimi byli i dva další němečtí biskupové, kteří vynikli v boji proti nacizmu: kolínský arcibiskup Joseph Frings a berlínský biskup Konrád von Preysing. Proněmecký episkopát i národ byla tato jmenování „důkazem, že papež neměl zájem podílet se na hlasech nenávisti, které se v té době proti Němcům všude vzrůstaly“ a současně byla „znamením spravedlivé odměny za odvážný odpor, který v oněch dobách lidé jako tito projevovali; mezi nimi pak nepochybně zaujímá první místo münsterský biskup“. V podrobné relaci o slavnostním obřadu předávání kardinálského biretu, dosvědčil kněz, který von Galena provázel: „Když se při příchodu kardinálů objevil v bráně svatopetrské baziliky Clemens August, zástupem přítomných proběhl šepot: „Hleďte, to je on“. Vzhledem k tomu, že jako průvodce jsem kráčet hned za kardinálem, mohl jsem slyšet, co lidé říkali. Když pak jeho

majestátná postava procházela lodí baziliky vzedmul se uragán nadšení. Aplaus skončil až ve chvíli, kdy kardinál vystoupil k papežskému trůnu. „Žehnám vám, žehnám vaši zemi“, řekl tehdy Pius XII. Znamý římský deník následujícího dne napsal: „Zvlášť dlouhý a mocný byl potlesk pro kardinála von Galena, hrdinského biskupa z Münsteru, odpůrce nacizmu, s nímž papež setrval mnohem déle než s ostatními“.

6. ledna 1946 napsal biskup von Galen svůj poslední dopis Piovi XII. před příjezdem do Říma, aby převzal kardinálský klobouk. Toho dne se rozhodl oslavit Zjevení Páně v troskách svatyně v Telgte. Svou poslední homilii ve svatyni zakončil těmito slovy: „Za nacizmu jsem veřejně řekl a také jsem v roce 1939, kdy žádná moc nezasáhla, aby zmařila jeho expanzivní cíle, napsal

přímo Hitlerovi: ‚Spravedlnost je základem státu; pokud nebude spravedlnost obnovena, pak náš lid zemře na vnitřní rozklad.‘ Dnes musím říci: pokud nebude mezi národy respektováno právo, pak nikdy nenastane mír a soulad.“

Tisk tehdy tlumočil to, co bylo všem v tu chvíli zřejmé: von Galen byl symbolem onoho jiného Německa, které se nenechalo uniformovat, a v udělení kardinálské hodnosti se spatřovala „pocta mužného obhájce křesťanské pravdy a nezadatelných lidských práv, jež měla být v totalitním státě vykořeněna“. Německý deník *Die Zeit*, v den jeho úmrtí – měsíc po obdržení kardinálského purpuru – psal o von Galenovi jako o „bojovníku za spravedlnost a velkém dobrodinci lidstva“. Jeho pohřbu v Münsteru se účastnilo přes padesát tisíc lidí.

Když poslední říšský velvyslanec ve Vatikánu, Ernst von Weizsäcker, který v roce 1946 odešel z politického života, ale pobýval ještě v Římě, poslal Svatému Stolci kondolenci ke Galenovu úmrtí, tehdejší substitut státního sekretariátu, Giovanni Battista Montini (pozdější papež Pavel VI.) mu

jménem Pia XII. poděkoval 28. března 1946 těmito slovy: „Smrtí tohoto preláta ztratila vaše vlast jednu z největších osobností naší doby“. Clemens August Graf von Galen byl povýšen ke cti oltářů, beatifikován, papežem Benediktem XVI. ve vatikánské bazilice svatého Petra, 9. října 2005.

DRUHÝ VATIKÁNSKÝ KONCIL

DOGMATICKÁ KONSTITUCE LUMEN GENTIUM

3. Tajemství církve, svátost jednoty s Bohem a jednoty celého lidského rodu

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra, 18. února 2026)

On je (věrný) obraz neviditelného Boha, dříve zrozený, než celé tvorstvo. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. (Bůh totiž) rozhodl, aby se v něm usídlila veškerá plnost (dokonalosti), a že skrze něho usmíří se sebou všechno (tvorstvo) jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví (prolitou) na kříži zjedná pokoj. (Kolosanům 1,15.18.19–20)

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Když chtěl II. vatikánský koncil, jehož dokumentům věnujeme naše katecheze, popsat církev, záleželo mu především na tom, aby vysvětlil, kde zakládá svůj počátek. Aby tak mohl učinit, v dogmatické konstituci *Lumen gentium*, schválené 21. listopadu

1964, vybírá z listů sv. Pavla termín „*tajemství*“. Volbou tohoto slova koncil nechtěl říci, že církev je čímsi temným nebo nepochopitelným, jak běžně člověka napadne, když slyší slovo „*tajemství*“. Právě naopak: když totiž svatý Pavel používá tento výraz, zejména v listu Efezským, chce poukázat na skutečnost, která byla dříve skrytá a nyní je odhalena.

Jde o Boží plán, který má jediný cíl: sjednotit všechno stvoření skrze smíření, které Ježíš Kristus uskutečnil svou smrtí na kříži. Zakoušíme to především ve shromáždění, které se schází k liturgické slavnosti: v tomto shromáždění jsou rozdíly relativizovány a tím, co je důležité, je být spolu, protože nás přitahuje láska Kristova, která zbořila zeď oddělující lidi a různé sociální skupiny (srov. *Ef 2,14*). Pro svatého Pavla je tajemství vyjevením toho, co Bůh chtěl uskutečnit pro celé lidstvo, a co se dává poznat na jednotlivých místech, která se postupně rozrůstají, aby nakonec zahrnula všechny lidské bytosti, a dokonce i vesmír.

Lidstvo žije v roztržitém stavu, kterou lidé nejsou schopni napravit, jakkoli v jejich srdcích přebývá touha po jednotě. Do této situace vstupuje Ježíš Kristus, který skrze Ducha Svatého přemáhá síly rozdělení a samotného Rozdělovatele. Setkání k oslavě, poté co jsme uvěřili v poselství evangelia, prožíváme jako přitažlivost Kristova kříže, který je nejvyšším projevem Boží lásky; je to vědomí, že nás všechny společně svolal Bůh. Proto užíváme termín *ekklesía*, totiž shromáždění lidí, kteří uznávají, že jsou *svolaní*. Existuje

tudíž jistý souběh mezi tímto tajemstvím a Církví: Církev je tajemství, které se stalo vnímatelným.

Toto svolání – právě proto, že je uskutečňuje Bůh – se však nemůže omezovat pouze na určitou skupinu lidí, nýbrž má se stát zkušeností všech lidských bytostí. Proto II. vatikánský koncil na začátku konstituce *Lumen gentium* praví: „Církev je totiž v Kristu jakoby svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva.“ (č. 1). Použitím termínu „svátost“ a následným vysvětlením se chce naznačit, že církev je v dějinách lidstva vyjádřením toho, co Bůh chce uskutečnit; a tedy při pohledu na ni, do jisté míry chápeme Boží záměr, tajemství: v tomto smyslu je církev znamením. K termínu „svátost“ se navíc přidává také termín „nástroj“, právě aby se naznačilo, že církev je aktivním znamením. Když totiž Bůh působí v dějinách, zapojuje do svého působení lidi, kteří jsou adresáty jeho činnosti. Prostřednictvím církve Bůh dosahuje svého záměru sjednotit lidi se sebou a mezi sebou navzájem.

Sjednocení s Bohem se odráží v jednotě mezi lidmi. Právě to je zkušenost spásy. Není náhodou, že v konstituci *Lumen gentium* v sedmé kapitole, věnované eschatologické povaze putující Církve, v bodě č. 48, opět nacházíme charakteristiku Církve jako svátosti, s upřesněním „spásy“: „Kristus vyzdvižený ze země, všechny k sobě přitáhl (srov. Jan 12,32); když vstal z mrtvých (srov. Řím 6,9), seslal svého oživujícího Ducha na učedníky a jeho prostřednictvím ustanovil své tělo, církev, jako všeobecnou svátost spásy. Nyní sedí po pravici Otce, ale stále působí ve světě: přivádí lidi do církve, jejím prostřednictvím je těsněji k sobě připoutává, živí je vlastním tělem a krví a dává jim účast na svém oslaveném životě.“ (– čteme v *Lumen gentium*)

Tento text nám pomáhá pochopit vztah mezi sjednocujícím působením Ježíšovy Paschy, která je tajemstvím utrpení, smrti a vzkříšení, a která je identitou církve. Současně nám toto tajemství dává pocit vděčnosti za to, že patříme k církvi, tělu vzkříšeného Krista a jedinému Božímu lidu putujícímu dějinami, který žije jako posvěcující přítomnost uprostřed stále ještě roztržitého lidstva jako účinné znamení jednoty a smíření mezi národy.

DOGMATICKÁ KONSTITUCE LUMEN GENTIUM

2. Církev, lidská a božská skutečnost

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 4. března 2026)

Žijme podle pravdy a v lásce, a tak porosteme po všech stránkách v něho, v Krista, který je naše hlava. Z něho celé tělo, tvořící pevnou jednotu, dostává přes jednotlivé klouby výživu, odměřenou každé části zvlášť podle práce, kterou koná. Tak tedy ono tělo roste a dělá pokroky v lásce. (Efesaniům 4,15-16)

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Pokračujeme dnes v našem zkoumání koncilní konstituce *Lumen gentium*, dogmatické konstituce o církvi.

V první kapitole, v pasážích, které chtějí především odpovědět na otázku, co je církev, je popsána jako „složitá skutečnost“ (č. 8). Položme si tedy nyní otázku: v čem spočívá tato složitost? Někdo by snad odpověděl, že církev je složitá v tom smyslu, že je „komplikovaná“, a proto těžko vysvětlitelná; někdo jiný by si mohl myslet, že její složitost vyplývá

ze skutečnosti, že je institucí s dva tisíce let dlouhou historií, s charakteristikami odlišnými od všech ostatních sociálních nebo náboženských uskupení. V latině však slovo „komplexní“ označuje spíše uspořádané spojení různých aspektů nebo dimenzí v rámci jedné a téže reality. Proto může *Lumen gentium* tvrdit, že církev je dobře uspořádaný organismus, v němž koexistuje lidská a božská dimenze, bez oddělení a beze zmatku.

První rozměr je okamžitě patrný, jelikož církev je společenstvím mužů a žen, kteří sdílejí radosti i strasti křesťanského života, společenství, které má své přednosti i nedostatky, hlásá evangelium a je znamením přítomnosti Krista, který nás provází na cestě životem. Tento aspekt, který se projevuje i v institucionální organizaci, však nestačí k popisu skutečné povahy církve, protože církev má také rozměr božský. Nespočívá ovšem v ideální dokonalosti nebo duchovní nadřazenosti jejích členů, ale ve skutečnosti, že církev je zrozena v Božím plánu lásky k lidstvu, který se naplnil v Kristu. Církev je tedy zároveň pozemským společenstvím i mystickým tělem Kristovým, viditelným shromážděním a duchovním tajemstvím, realitou přítomnou v dějinách i lidem putujícím k nebi (srov. *LG*, 8; *KKC*, 771).

Lidská a božská dimenze se harmonicky doplňují, aniž by jedna překrývala druhou. Církev tedy žije v tomto paradoxu: je realitou zároveň lidskou i božskou, která přijímá hříšného člověka a vede ho k Bohu.

Lumen gentium objasňuje tuto situaci církve odkazem na Kristův život. Kdo totiž potkal Ježíše na cestách Palestiny, mohl prožít zkušenost s jeho lidstvím, mohl vnímat jeho oči, jeho ruce, zvuk jeho hlasu. Ti, kdo se Jej rozhodli následovat, byli pobízeni právě zkušeností jeho vlídného pohledu, dotekem jeho žehnajících rukou, jeho slovy osvobození a uzdravení. Zároveň však následováním tohoto Člověka se učedníci otevírali setkání s Bohem. Kristova tělesnost, jeho tvář, jeho gesta a slova totiž viditelným způsobem zjevují neviditelného Boha.

Ve světle Ježíšovy skutečnosti se nyní můžeme vrátit k církvi. Když na ni pohlédneme zblízka, objevíme v ní lidský rozměr tvořený konkrétními lidmi, ve kterých se někdy projevuje krása evangelia a jindy selhávají a chybují jako všichni ostatní. Nicméně právě skrze členy církve a její omezené pozemské aspekty se projevuje Kristova přítomnost a jeho spasitelské dílo. Jak řekl Benedikt XVI., mezi evangeliem a institucí není žádný

rozpor, naopak, struktury církve slouží právě k „uskutečnění a konkretizaci evangelia v naší době“ (*Promluva ke švýcarským biskupům*, 9. listopadu 2006). Neexistuje ideální a čistá církev, oddělená od pozemských věcí, ale pouze jediná církev Kristova, vtělená v dějinách.

V tom spočívá svatost církve – ve skutečnosti, že v ní přebývá Kristus a nepřestává dávat sebe sama skrze malost a křehkost jejích členů. Když rozvažujeme nad tímto věčným zázrakem, který se v ní odehrává, začínáme chápat „Boží metodu“. Bůh se činí viditelný skrze slabost svých stvoření a nadále vstupuje do dějin a jedná. Proto papež František v *Evangelii gaudium* vybízí všechny, aby se naučili „zouvat sandály před posvátnou zemí druhého (srov. Ex 3,5)“ (č. 169). Díky tomu jsme i dnes schopni budovat církev: nejen organizováním jejích viditelných forem, ale také budováním duchovní stavby, kterou je tělo Kristovo, skrze společenství a vzájemnou lásku.

Láska totiž neustále rodí přítomnost Vzkříšeného. „Kéž by dala nebesa, aby všichni mysleli jen na lásku – říkal svatý Augustin –, neboť ona jediná všechno přemáhá a nic bez ní nemá žádnou hodnotu; kdekoli se nachází, všechno k sobě přitahuje“ (*Serm.* 354,6,6).

DOGMATICKÁ KONSTITUCE LUMEN GENTIUM

3. Církev, Boží lid

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 11. března 2026)

Taková bude smlouva, kterou sjednám s Izraelovým domem po těch dnech – praví Hospodin: Vložím svůj zákon do jejich nitra, napíšu jim ho do srdce, budu jim Bohem a oni budou mým lidem! (Jeremiáš 31,33)

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Pokračujeme v úvahách nad dogmatickou konstitucí *Lumen gentium* (LG) a dnes se zaměříme na druhou kapitolu věnovanou Božímu lidu.

Bůh, který stvořil svět i lidský rod a který chce spasit každého člověka, uskutečňuje své spasitelské dílo v dějinách, zvolil si jeden konkrétní národ a přebývá v něm. Proto povolává Abrahama a slibuje mu potomstvo početné jako hvězdy na nebi a jako písek

na mořském břehu (srov. *Gn 22,17-18*). Uzavírá s Abrahamovými syny smlouvu, poté co je osvobodil z otroctví, doprovází je, pečuje o ně, shromažďuje je, kdykoli se ztratí. Identita tohoto národa je tedy dána Božím jednáním a vírou v Něho. Je povolán, aby se stal světlem pro ostatní národy, jako maják, který k sobě přitáhne všechny národy, celé lidstvo (srov. *Iz 2,1-5*).

Koncil praví, že „to všechno však byla pouze příprava a předobraz nové a dokonalé úmluvy, která měla být uzavřena v Kristu, a úplnějšího zjevení, které mělo být uskutečněno samým vtěleným Božím Slovem“ (*LG, 9*). Je to totiž Kristus, který v daru svého Těla a své Krve definitivně shromažďuje tento lid v sobě. Ten je nyní tvořen lidmi pocházejícími ze všech národů; je sjednocen vírou v Něho, přilnutím k Němu, žije Jeho vlastním životem, oživovaným Duchem Vzkříšeného. Toto je církev: Boží lid, který čerpá svou existenci z Kristova těla (Srov. J. Ratzinger, *Il nuovo popolo di Dio*, Brescia 1992, 97.) a který je sám Kristovým tělem (Srov. J.-M. Congar, *Un popolo messianico*, Brescia 1976, 75.); není to jakýkoli lid, ale lid *Boží*, svolaný Bohem a utvářený ženami a muži pocházejícími ze všech národů země. Jeho sjednocujícím principem není jazyk, kultura, etnická příslušnost, ale víra v Krista: církev je proto – podle nádherného vyjádření koncilu – „shromáždění těch, kdo s vírou vzhlížejí k Ježíši“ (*LG, 9*).

Jde o mesiánský lid, právě proto, že jeho hlavou je Kristus, Mesiáš. Ti, kdo jsou jeho součástí, se nechlubí zásluhami ani tituly, ale pouze tím, co jim bylo darováno: být v Kristu a skrze něj dcerami a syny Božími. Před jakýmkoli úkolem nebo funkcí je tedy v církvi skutečně důležité být v Kristu, být Božími dětmi skrze milost. To je také jediný čestný titul, o který bychom jako křesťané měli usilovat. Jsme v církvi, abychom neustále přijímali život od Otce a žili jako jeho děti a bratři mezi sebou. Z toho plyne, že zákonem, který oživuje vztahy v církvi, je láska, tak jak ji přijímáme a prožíváme v Ježíši; a jejím cílem je Boží království, k němuž kráčí společně s celým lidstvem.

Církev, sjednocená v Kristu, Pánu a Spasiteli každého muže a ženy, se nikdy nemůže uzavřít do sebe, ale je otevřená všem a je pro všechny. Jakkoli do ní náleží věřící v Krista, koncil zároveň připomíná, že „všichni lidé jsou voláni do nového Božího lidu. Proto i když tento lid zůstává jeden a jediný, má se šířit po celém světě a ve všech dobách, aby se splnil záměr našeho Boha, který na počátku stvořil jedinou lidskou přirozenost a rozhodl se své rozptýlené děti nakonec shromáždit vjedno“ (*LG, 13*). I ti, kteří ještě nepřijali evangelium, jsou tedy určitým způsobem orientováni k Božímu lidu a církev, spolupracující

na Kristově poslání, je povolána šířit evangelium všude a všem (srov. *LG*, 17), aby každý mohl vstoupit do vztahu s Kristem. To znamená, že v církvi je a musí být místo pro všechny a že každý křesťan je povolán hlásat evangelium a vydávat svědectví v každém prostředí, ve kterém žije a působí. Právě tak tento lid projevuje svou katolicitu, přijímá bohatství a zdroje různých kultur a zároveň jim nabízí novost evangelia, aby je očistil a povznesl (srov. *LG*, 13).

V tomto smyslu je církev jedna, ale zahrnuje všechny. Tak o ní napsal jeden velký teolog: „Jako jediná archa spásy musí ve své rozlehlé lodi přijmout veškerou lidskou rozmanitost. Jako jediná hodovní síň rozdává pokrm, které čerpá z celého stvoření. Je Kristovým rouchem beze švů, ale zároveň – a to je totéž – je i pestrobarevným rouchem Josefovým.“ (Srov. H. de Lubac, *Cattolicismo. Aspetti sociali del dogma*, Milán 1992, 222. (česky *Katolicismus: Společenská hlediska dogmatu*, Karmelitánské nakladatelství 1995))

Velkým znamením naděje – zejména v dnešní době, poznamenané mnoha konflikty a válkami – je, když si uvědomíme, že církev je lid, v němž na základě víry žijí společně ženy a muži různé národnosti, jazyka nebo kultury: je to znamení v samém srdci lidstva, je to výzva a proroctví jednoty a míru, k nimž Bůh Otec volá všechny své děti.

DOGMATICKÁ KONSTITUCE LUMEN GENTIUM

4. Církev, kněžský a prorocký lid

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 18. března 2026)

Vy však jste 'rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví, abyste rozhlašovali, jak veliké věci vykonal' ten, který vás povolal ze tmy ke svému podivuhodnému světlu. Kdysi jste 'nebyli (jeho) lid,' teď však jste 'lid Boží, žili jste bez milosrdenství,' teď však se jeho 'milosrdenství na vás projevil'. (1. Petrův 2,9-10)

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Dnes bych se chtěl opět zastavit u druhé kapitoly koncilní konstituce *Lumen gentium* (*LG*), která je věnována Církvi jako Božímu lidu.

Mesiánský lid (*LG*, 9) přijímá od Krista účast na kněžském, prorockém a královském díle, v němž se uskutečňuje jeho spásné poslání. Otcové koncilu učí, že Pán Ježíš skrze novou a věčnou smlouvu ustanovil královský národ, ze svých učedníků učinil „královské kněžstvo“ (*1Pt* 2,9; srov. *1Pt* 2,5; *Zj* 1,6). Toto všeobecné kněžství věřících je udíleno při křtu, který nás uschopňuje k uctívání Boha v duchu a pravdě a k „veřejnému vyznávání víry, kterou jsme dostali od Boha prostřednictvím církve“ (srov. *LG*, 11). Kromě toho jsou všichni pokřtěni skrze svátost biřmování „dokonaleji spojeni s církví, obdařeni zvláštní silou Ducha Svatého a tímto způsobem jsou ještě více zavázáni šířit a bránit víru slovem i skutkem jako praví Kristovi svědkové“ (srov. tamtéž). Toto zasvěcení je základem společného poslání, které spojuje vysvěcené kněze a laické věřící.

V této souvislosti papež František poznamenal: „Když hledíme na Boží lid, je to pro nás připomínkou, že do Církve všichni vstupujeme jako laici. První svátostí, která navždy zpečetí naši identitu a na kterou bychom měli být vždy hrdí, je křest. Jeho prostřednictvím a skrze pomazání Duchem Svatým jsou [věřící] „posvěceni, aby tvořili duchovní chrám a svaté kněžstvo“ (srov. *LG*, 10), takže všichni tvoříme svatý Boží lid“ (*Dopis předsedovi Papežské komise pro Latinskou Ameriku*, 29. března 2016).

Vykonávání královského kněžství se uskutečňuje mnoha způsoby, které všechny směřují k našemu posvěcení, především však účastí na eucharistické oběti. Modlitbou, asketickým životem a čínorodou láskou tak svědčíme o životě obnoveném Boží milostí (srov. *LG*, 10). Jak shrnuje koncil, „posvátný a organický ráz tohoto kněžského společenství se aktivně projevuje svátostmi a ctnostmi“ (*LG*, 11).

Koncilní otcové dále učí, že svatý Boží lid se podílí také na Kristově prorockém poslání (srov. *LG*, 12). V této souvislosti se zavádí důležité téma *sensus fidei* a *consensus fidelium*. Věřoučná komise koncilu upřesnila, že tento *sensus fidei* „je jakousi schopností celé Církve, díky níž ve své víře rozpoznává předávané zjevení, rozlišuje mezi pravdou a lží ve věcech víry a zároveň do něj proniká hlouběji a plněji jej uplatňuje v životě“ (srov. *Acta Synodalia*, III/I, 199). Smysl pro víru tedy náleží jednotlivým věřícím nikoli jako jim samotným, nýbrž jakožto členům Božího lidu jako celku.

Lumen gentium soustřeďuje pozornost na tento poslední aspekt a spojuje jej s neomylností Církve, k níž náleží a již slouží neomylnost římského papeže. „Celek věřících, kteří přijali pomazání od Svatého (srov. *1Jan* 2,20.27), se nemůže mýlit ve víře. Tuto svou neobyčejnou vlastnost projevuje prostřednictvím nadpřirozeného smyslu pro víru celého lidu, když od biskupů až po poslední věřící laiky dává najevo svůj obecný

souhlas ve věcech víry a mravů“ (LG, 12). Církev se tedy jako společenství věřících, které samozřejmě zahrnuje i pastýře, nemůže mýlit ve víře: orgánem této její vlastnosti, založeným na pomazání Duchem Svatým, je *nadpřirozený smysl pro víru* celého Božího lidu, který se projevuje v *souhlasu věřících* (*consensus fidelium*). Z této jednoty, kterou střeží učení církve (magisterium), vyplývá, že každý pokřtěný je aktivním subjektem evangelizace, je povolán k tomu, aby vydával koherentní svědectví o Kristu podle prorockého daru, který Pán vlévá do celé své církve.

Duch Svatý, který k nám přichází od vzkříšeného Ježíše, totiž „rozdává mezi věřící každého stavu také zvláštní milosti, kterými je činí schopnými a pohotovými přijímat různé práce či úkoly užitečné pro obnovu a další rozvoj církve“ (LG, 12). Zvláštním důkazem této charismatické vitality je zasvěcený život, který skrze působení milosti neustále klíčí a rozkvétá. Také různé formy církevních sdružení jsou zářným příkladem rozmanitosti a plodnosti duchovních darů pro budování Božího lidu.

Drazí, probud'me v sobě vědomí a vděčnost za to, že jsme obdrželi dar být součástí Božího lidu; a také vědomí odpovědnosti, kterou to s sebou nese.

„Modleme se za ty, které Pán volá ke kněžství a zasvěcenému životu, aby měli odvahu vydat se za ním cestou následování“

(J. E. Giovanni kardinál Coppa, čestný občan drysický – homílie při modlitební vigílii křesťanských rodin za povolání a za kněze, bazilika Svatého Kříže Jeruzalémského, Řím, 23. 2. 2008)

Rád bych vyjádřil své potěšení nad tím, že jsem mezi vámi, drahé rodiny z Hnutí rodinné lásky, i vy všichni, kdo jste se k nim připojili o této modlitební vigílii za povolání a za kněze, organizované samotným Hnutím ve spolupráci se Sekcí pro povolání římského vikariátu. Už se známe, rok co rok se shromažďujeme na náměstí svatého Petra, spojení v modlitbě za papeže, a před dvěma lety jsem s vámi zahajoval novoroční vigílii: to všechno jsou znamení životnosti vašeho Centra „Rodina, malá Církev“.

Slyšeli jsme krásná svědectví rodičů seminaristy o povolání syna, a diakona většího římského semináře o vlastním povolání.

Nyní bych vám měl vydat své svědectví o životě lásky, jako kněz a jako biskup, v tomto teď už dlouhém rozmezí mého života. Kněžské svěcení jsem přijal ve třiaadvaceti letech, 2. ledna 1949; představení mě tehdy poslali na Katolickou Univerzitu Nejsvětějšího Srdce Ježíšova do

Milána, abych se připravil k vyučování v semináři v Albě, v Piemontu, odkud pocházím. Ale Pán měl docela jiné plány. Na Apoštolském kancléřství hledali latinistu pro Papežské buly, a Katolická univerzita poskytla mé jméno, protože už po prvních dvou letech jsem složil velmi těžké zkoušky z psané latiny. Biskup to schválil a tak jsem byl v roce 1952 poslán do Říma. Z Kancléřství jsem byl povolán na Státní sekretariát, kvůli latině a také kvůli dalším věcem. V roce 1975 jsem byl poradcem Státního sekretariátu, v roce 1980 mi Boží služebník Jan Pavel II. udělil biskupské svěcení; v roce 1990 jsem byl poslán jako Apoštolský nuncius do Prahy, kde jsem otevřel Nunciaturu po 40 letech komunizmu. Od roku 2001 jsem byl v důchodě, když mi papež Benedikt XVI. věnoval velký dar tím, že mne přidružil ke kardinálskému sboru.

V krátkosti jsem vám shrnul můj život, protože v něm vidím to – co mi jednou při audienci řekl Pavel VI.: náš život je zlatou nití, kterou pro nás Pán utkal, aby nám projevil

svou lásku. Dějiny povolání každého z nás kněží, jsou skutečně dějinami lásky. Stát se knězem znamená být prodloužením Ježíšovy lásky k lidem. Při svém setkání s římskými kněžími, ve čtvrtek po Popeleční středě – 7. února, papež nádherně řekl: „Evangelium je velký dar, dar velké lásky, velké pravdy, kterou nemůžeme mít jen pro sebe, ale kterou musíme nabídnout druhým“ (OR, 9.2.2008, str. 9). A v Poselství ke Světovému dni modliteb za povolání, k nadcházejícímu 13. dubnu, jež bylo zveřejněno včera: „Na počátku, stejně jako i poté, to, co apoštolové 'pobízelo' (srv. 2Kor 5,14) byla vždy 'Kristova láska'. Kristovu lásku totiž je třeba bratřím sdílet příklady a slovy, celým životem“ (OR, 23.2.2008, str. 8). Povolání a rodina jsou úzce spojeny pod jednou a toutéž fyziognomií. I manželství je „darem veliké lásky“, neboť ve vzájemném darování muže a ženy, se projevuje nezměrná láska Boha k lidstvu; v encyklice *Deus caritas est*, papež Benedikt připomněl, že Starý zákon používá k definování této Boží lásky výrazů z lásky lidské: „Manželství, založené na výlučné a definitivní lásce, se stává ikonou vztahu Boha ke svému lidu a naopak. Způsob, jak miluje Bůh, se stává mírou lidské lásky“ (č.11).

Boží láska! Přirovnávala se k bláznivé lásce k nám, k „nerozvážné lásce“, jak říkávala svatá Kateřina Sienská: láska, která nehledí na naše nedokonalosti, na naše hříchy, na naše opětovné pády, ale bezmezně se dává. Svatý Pavel v listu Římanům, připomíná, že Bůh poslal svého Syna, aby za nás umřel; a dodává: „Nikdo nepoloží život za nepřitele“; snad pro poctivého, ano (pomysleme na lásku matek, které raději samy zemřely, jen aby zachránili své děti). „Ale, - pokračuje svatý Pavel, - Bůh nám projevil svou lásku tím, že Kristus umřel za nás, když jsme ještě byli hříšníci... Jestliže jsme byli s Bohem usmířeni smrtí jeho Syna v době, kdy jsme byli s ním ještě zneprátněni, tím spíše –po usmíření – budeme zachráněni jeho životem... Co tedy z toho vyplývá? Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? Když ani vlastního Syna nešetřil, ale vydal ho za nás za všechny, jak by nám s ním nedaroval také všechno ostatní?... Kdo by nás mohl odloučit od lásky Kristovy? Snad soužení nebo útisk nebo pronásledování nebo hlad, nouze, nebezpečí nebo zabítí? (Řím 5,8ss; 8,31s; 35). Tato láska se zjevuje v celém svém bohatství v tajemství spásy: v narození Božího Syna v chudobě Betléma, v jeho smrti v nahotě kříže na Kalvárii a v plnosti života a lásky v jeho zmrtvýchvstání. Být kněžími znamená žít z tohoto tajemství a pro toto tajemství, být zamilováni až po okraj a nadchnout jiné nekonečnou láskou Ježíšovou, která nám zjevuje bláznivou lásku Otce k nám. Milovat tě Ježíše a Ježíše

Ukřižovaného a vzkříšeného, je posledním důvodem kněžského života.

Jesličky nám o vánocích dávají rok co rok znovu spatřovat a kontemplotovat toto úchvatné zjevení Boží lásky. Mé povolání se zrodilo před jesličkami. Stavěli jsme je vždy s bratrem (ve 24 letech padl za vlast při leteckém neštěstí). Chodívali jsme sbírat mech do okolí Alby, brávali jsme i ohořelé uhlí a dělali z něj hory. Kolik to bylo

modliteb u jesliček! Tak jsem v 15 letech během jednoho takového zastavení pocítil v nitru jasný hlas, který mi říkal: „Kněžem tohoto Boha!“ Nic nadpřirozeného, žádné vidění, žádný zvuk, cosi vnitřního, ale jasného. Měl jsem strach z toho stát se knězem, jak mi říkali různí kněží, především, že budu muset jednoho dne kázat; ale i přesto jsem se rozhodl vstoupit do semináře. Řekl jsem to svým rodičům, ale setkal jsem se s příkrým odmítnutím. Dokonce zasáhl i přísný dědeček. A tak jsem na to už víc nemyslel. V 18 letech jsem ale pochopil, že můj život je být knězem. Maminka chodila ke zpovědi k našemu panu faráři, jehož proces blahořečení už léta probíhá, a s celou záležitostí se mu svěřila. A onen svatý muž jí odpověděl: „Buďte klidná, je-li to pravé povolání, váš syn vytrvá“. Konečně jsem tedy dostal svolení. Proč vám to říkám? Protože to byla moje maminka, která mi už v prvních letech života vštíplala lásku k jesličkám; o vánocích stavěla jesličky, byly v nich figurky, ale zvláště jedna mně okouzlovala – postavička Gelinda, pastýře s velkým vakem, do kterého maminka vkládala slepičí peří a my věřili, že má skutečně sebou drůbež, aby ji daroval Jezulátku. A maminka nám vyprávěla o narození: „Přesně o půlnoci“, začínala těmito slovy, v nichž bylo cosi magického. Mé povolání tedy pochází skutečně od maminky, i přesto, že když se to dověděla, byla proti.

Jak úžasnou roli má maminka, mají rodiče v tom, aby dali maličkým pochopit Ježíšovu lásku, vyzařující z Betlémské jeskyně! A také o velikonocích, kolik bylo doma radosti! Při zvonění, tehdy kolem poledne, nás maminka nechala, abychom si umyli oči a skákali

Život lásky pak pokračuje kněžstvím. Vždycky říkám mladým, i těm z České republiky: být kněžími je to nejkrásnější dobrodružství, za nímž se dá vydat. Byl jsem velmi potěšen, když Svatý Otec při jednom z mnoha setkání se seminaristy či kněžími, jim říkal právě toto. Ano, kněžství je úžasným dobrodružstvím. Především je den co den obnovovanou radostí z eucharistie, mít v rukou Ježíše, být s ním spojeni, cítit se zapojeni do hlásání jeho lásky jiným. A pak zpovědi, duchovní vedení: mluvit z očí do očí s mladými, kteří se zcela otvírají, aby slyšeli jasné slovo o své budoucnosti, o svých postojích; zpovídat snoubence a mladé páry. Ve farnosti, kde jsem míval každou sobotu a neděli mši svatou, v milánském kraji, přicházely ženy a dívky celé odpoledne; muži a zvláště mladí stáli v řadě už brzy ráno, aby se zpovídali. A návštěvy nemocných, svátosti umírajících, i tady v Římě, kde jsem vypomáhal ve farnosti Smírných sester na Monte del Gallo. Kolik zkušeností, kolik známostí se zrodilo v těchto letech, jež přetrvávají dodnes: protože lidé mají rádi své

kněze, zůstávají s nimi spjati. Tak to musím říct o mém kněžství u Palatinské gardy, kde jsem po léta vyučoval katechizmu a dával různé kurzy náboženské kultury, shromáždění konferencí svatého Vincence, atd. V neděli jsme chodili ke Svatému Duchu (pozn. nemocnice) a nosili dary nemocným. Tolik krásných zážitků. Moji tehdejší mladí jsou dnes dědečky a

babičkami, ale hlásí se pokaždé, když mě uvidí.

Ano, kněžství je krásným dobrodružstvím: muži i ženy ti otvírají srdce, visí ti na rtech, protože hladovějí a žízní po Bohu, hladovějí a žízní po pravdě, po evangeliu. Totéž mohu říci o mé práci Apoštolského nuncia v národě, který byl po čtyřicet let odkřesťanován. Byla to úchvatná zkušenost pro mě jako člověka, jako kněze, jako diplomata, jako biskupa. Církev vyšla z nejhrošších ateistických pronásledování: také tam byli vražděni kněží, laici, mužové i ženy, jen proto, že byli věrni Církvi a papeži; nejlepší kněží byli vězněni, posíláni do dolů či do maličkých farností v pohraničí, většina si musela vydělávat na živobytí. Po 40 letech takové situace, se vrací představitel papeže, nuncius: v různých farnostech, které jsem skoro každou neděli navštěvoval, se někdy stávalo, že farář poté, co mě představil věřícím, byl dojat až k slzám. I tam lidé hladověli a žíznili po Božím slově, protože téměř půl století se bránilo svobodnému hlásání evangelia. Už se ani nevědělo, - jak mi řekl jeden biskup -, co je Bible, Církev, kněžství. Poté, co jsem se naučil jejich těžký jazyk, snažil jsem se hodně kázat, vstupovat do rozličných prostředí, jako jsou univerzity, kultura, svět hudby, a všude jsem se setkával s respektem a souhlasem. Ještě dnes mi píší, s některými udržují přátelské vztahy. Ano, krása být knězem je vskutku velkým dobrodružstvím, které – pokud Pán volá - stojí za to podstoupit.

Odpusťte, že jsem příliš mluvil o sobě. Ale dělal jsem to, protože to, co strhává je prožitá zkušenost. Snažme se být stále více přesvědčeni, že kněžství je velký dar, nejkrásnější dar, jaký Ježíš lidstvu dal. Jak řekl Svatý Otec v Poselství ke dni povolání, „skrze své kněze se Ježíše zpřítomňuje mezi lidmi dneška, a to až do nejzazších koutů světa“. Titul známého filmu z '50 let, byl: „Bůh potřebuje lidi“. Kněžství je svátost, která odpovídá na tuto touhu Ježíšova Srdce: stát se současníkem každého člověka, přijít ke každému bratru a sestře na světě, ve všech částech zeměkoule. Kněží jsou prodloužením Krista, jsou otevřenou náručí Kristovou, jsou jeho rozpjatýma rukama ke spáse všech lidí, za něž umřel na kříži. Spásy už bylo dosaženo jeho krví, ale ta se musí dostat ke všem. K tomuto povolání je volán každý, zvláště rodiny, které jsou ve světě svědectvím Boží lásky, jsou malou Církví. Ale pokud by chyběli kněží, jak by se Ježíš mohl stávat reálným a svátostným způsobem spásou všech, každého jednotlivě, a říci každému: já jsem tě zachránil, já tě miluji. Jak je proto naléhavé modlit se za povolání.

Dnes večer jste tak učinili, učinili jsme tak. Ať vám Pán odplatí a žehná ve vašem osobním i rodinném počinání, v apoštolátu i nasazení ve vašem Hnutí. Takto budete vpravdě spolupracovat na utváření oné civilizace lásky, která tolik leží papeži na srdci.

+ Giovanni card. Coppa

PROPOJENÍ

VE SLAVENÍ NEDELE

Neděle je srdcem života církve.

1. PILÍŘ

Pokud chceme hledat novou podobu života našich farností, začínáme u toho, co je pro církev nejdůležitější: u setkání s Kristem a společného slavení nedele.

PROČ O TOM MLUVÍME

Počet věřících i kněží v naší diecézi postupně klesá. V budoucnu už nebude možné slavit mši svatou v každém kostele tak často jako dnes. Chceme společně hledat, jakými způsoby a jaká forma slavení je pro naše společenství vhodná a co jsme pro to ochotni udělat.

KAM CHCEME SMĚŘOVAT

Chceme najít vhodný model slavení nedele v reálných podmínkách a daném počtu kněží tak, aby neděle byla:

- dnem setkání s Kristem v Božím Slově a Eucharistii
- dnem setkání farního / farních společenství
- radostnou oslavou víry

Neděle je darem – dnem, kdy se církev schází kolem Krista a čerpá sílu pro život.

SPOLEČNĚ HLEDÁME CESTU

Projekt PROPOJENÍ není jen organizační změnou. Je to společné hledání, jak dnes žít víru a budovat živé společenství církve. Chceme naslouchat zkušenosti věřících, kněží i farních společenství. **Proto vás zveme:** přemýšlejme společně, jak může být neděle skutečným dnem setkání s Bohem i mezi sebou v realitě, která nás čeká.

TŘI OBLASTI PRVNÍHO PILÍŘE

- 1 Slavení nedele v proměňujících se podmínkách**
Hledáme odpověď na otázku, jak slavit neděli v situaci menšího počtu kněží. Může to znamenat společnou mši svatou pro více farností, střídání mše svaté mezi více kostely nebo také bohoslužbu slova vedenou jáhnem či pověřeným laikem.
- 2 Prožívání nedělní liturgie**
Nedělní liturgie má být skutečnou oslavou dne Páně. Ptáme se, jak podpořit zapojení věřících, jak vytvořit otevřené a pohostinné prostředí a jak dát prostor všem generacím, aby se cítily přijaty a aktivně zapojeny. Navazujeme přitom i na synodální proces, kde zaznívala touha po větší spoluúčasti a živějším prožívání nedele.
- 3 Neděle jako čas společenství**
Neděle nekončí závěrečným požehnáním. V mnoha farnostech již dnes vznikají krásné formy setkávání – farní kavárny, agapé, společné sdílení. Chceme hledat, jak může právě tento rozměr pomoci naplnit obraz farnosti jako skutečné „farní rodiny“.

„Bez nedele nemůžeme žít.“

Nejde jen o to, kolik bude mší svatých nebo kde se budou slavit. Rozhodující je, jak z tohoto daru dokážeme žít – jak se na neděli připravujeme, jak rozumíme tomu, co slavíme, a jak se tímto setkáním s Bohem necháváme proměňovat. Účinek mše svaté do našeho každodenního života předpokládá naši živou víru a vztah ke Kristu i k našemu společenství.

První křesťané dokázali říci tuto větu z vlastní zkušenosti. Neděle pro ně nebyla jen povinností ani zvykem. Byla setkáním, bez kterého by jejich víra ochabla. Možná právě k tomu jsme dnes zváni i my. Aby se pro nás neděle stala skutečným pramenem života. **Aby o nás platilo totéž: že bez nedele nemůžeme žít.**

www.propojeni.ado.cz

VELKOPÁTEČNÍ SBÍRKA NA SVATOU ZEMI

Velký pátek je tradičně spojován nejen s liturgií připomínající Kristovo umučení, ale i se sbírkou na pomoc křesťanům ve Svaté zemi. Také letos k ní zaslal doprovodný list všem biskupům kardinál Claudio Gugerotti, prefekt Dikasteria pro východní církve. Kardinál Gugerotti připomíná zvláště komplikovanou situaci v letošním roce, výrazně ovlivněnou blízkovýchodním konfliktem, kdy „zbraně stále pálí, lidé

umírají, země se zmítají ve sporech a křesťané odcházejí do exilu, aby si zachránili život“. Nejenže válečný konflikt zabránil poutím do Svaté země, v níž je pro mnohé křesťany turistický ruch a služby poutníkům jediným zdrojem příjmů. Postižen je také systém škol, který je v současnosti takřka paralyzován. A mnohým křesťanským komunitám hrozí aktuální nebezpečí, že v zemi zpustošené válkou a přírodními pohromami pro ně už vůbec nebude místo. Tamní křesťané vědí, že „mohou být zlikvidováni prostě proto, že jsou křesťany“. V posledních letech byly Svatá země a celý Blízký východ skutečně postiženy exodem křesťanů, z nichž na místech spjatých se samými počátky křesťanství zůstávají jen zlomky. „Svatá země bez křesťanů,“ varuje kardinál, nebude „Zemí zaslíbenou“, nýbrž „Zemí ztracenou“, jestliže se z ní vytratí „živá paměť, která udržuje kontinuitu se zdrojem spásy, jenž nás znovu zrodil v Kristu“. Proto se připojuje k prosbám o pomoc formou velkopáteční sbírky, která „může být jen kapkou v moři, ale bez těchto kapek moře vyschne a stane se pouští“.

Podle norem Dikasteria pro východní církve připadne 65 % výnosu sbírky na Svatou zemi (u nás známé také jako „sbírky na Boží hrob“) františkánské Kustodii Svaté země. Ta krom péče o posvátná místa a duchovní služby poutníkům i místním křesťanům také spolu s dalšími institucemi provozuje síť škol různých stupňů. Výjimečné postavení ve školství Svaté země pak zaujímá *Bethlehem University*. Tato akademická instituce, na jejímž chodu má značný podíl kongregace Bratří křesťanských škol, nabízí vysokoškolské vzdělání více než třem tisícům studentů křesťanského i muslimského vyznání, pro něž je krom lidské a intelektuální formace také příležitostí k růstu vzájemného respektu a tolerance, což je nanejvýš žádoucí a velmi aktuální téma i investice do budoucnosti. Zbývajících 35 % sbírky bude disponovat samo Dikasterium pro východní církve. Podpoří z nich křesťanské komunity žijící nejen v samotné Svaté zemi, ale na celém Blízkém východě. Ve spolupráci s místními církvemi, latinskými diecézemi i východními eparchiemi, přispěje místním komunitám, rodinám i kněžím a řeholníkům. Nemálo zájemců o další vzdělání pak bude moci díky těmto příspěvkům studovat na školách v Římě i na jiných místech světa. Velkopáteční sbírka pro křesťany ve Svaté zemi se tak stane výrazem konkrétní podpory pro bratry a sestry v nouzi: podpoří rodiny v těžkostech, doprovodí děti na jejich cestě k budoucnosti, nabídne pomoc uprchlíkům a rozptýleným, přispěje formaci kněží a řeholníků a napomůže udržet posvátná místa i přítomnost křesťanů na nich. Jak připomíná kardinál Gugerotti, je to „pomoc Kristovu tělu, jímž je církev“, na místě, kde „Kristus nedal almužnu, nýbrž svůj vlastní život až do posledního dechu“, totiž daru Ducha, v němž „může být svět uzdraven a začít znovu doufat navzdory beznaději“.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

V Kremlu plánují invazi do Evropy a nejvíc starostí jim dělá, jak se dostat do Anglie. Napadlo je, že by jim moskevský vrchní rabín mohl povědět, jak to kdysi udělali Židi, že přes Rudé moře přešli suchou nohou. „To je jednoduché“, povídá rabín, „Mojžíš vztáhl hůl nad moře a voda se rozdělila, takže Židi šli jako na špacír“. „To je ohromné!“, radují se všichni; „a kde je ta hůl?“ „Ta“, povídá rabín, „je v

britskému muzeu v Londýně.“

II.

Dva alkoholem řádně zřízení Židé se dobývají do ženského kláštera. Bouchají na bránu, zjevně nechápajíce, kde se nacházejí. Zpoza brány na ně křičí: „Odejděte! Tady žijí Kristovy nevěsty!“ Židé bouchají na bránu dál. Zpoza brány se ptají: „A vy, co jste zač?“ „My jsme příbuzní ze strany ženicha,“ odvěti Židé.

III.

Anglická jednotka se utábořila na břehu řeky v hluboké džungli. Voják poslaný pro vodu se obratem vrátil. „Pane,“ hlásil veliteli, „v řece je obrovský krokodýl, bojím se nabrat vodu!“ „Vojáku,“ zahřměl důstojník, „co je to za blbost!? Ten krokodýl se vás bojí desetkrát víc, než vy jeho!“ „To je možné, pane. Ovšem, jestli se ten krokodýl bojí třeba i jen z poloviny tak jako já, tak už se ta voda stejně nedá pít...“

IV.

Ve středověku proti sobě válčí ve Skotsku dva hrady. Z jednoho vyletí dělová koule a na druhém urazí kus hradeb. Z druhého hradu vyletí dělová koule a z prvního urazí věžičku. Tak po sobě střílejí už dva dny, když vtom najednou, z ničeho ni – ticho. Že by mír? Z jednoho hradu vystrčí trubač hlavu a zahuláká: „Hola, hola, proč nestřílíte?“ I na druhé straně vykoukne trubač: „Nemůžeme, koule je u vás!“

V.

Na matějské pouti se prochází venkovan s pražským přítelem a stěžuje si: „Každý rok je tu těch atrakcí méně. Kde jsou ti komedianti?“ Pražan nato: „Komedianti? Ti jsou ve vládě.“

VI.

Policajt zastavil auto s řidičkou: „Dobrý den, paní řidičko. Překročila jste padesátku...“ Ona: „No a co! A ty si myslíš, že budeš forever young?“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 29. března – 4. dubna 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 29. března	 KVĚTNÁ NEDĚLE PŘINESTE SI RATOLESTI KRABIČKY POSTNÍ ALMUŽNY PUSTIMĚŘ: 14.00-16.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ /P. JAROSLAV ŠPARGL/ TOPOLANY: 17.30-18.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + rodinu LOUBALOVU, POSPÍŠILOVU a za živou a + rodinu NOVOTNOU	
		DRYSICE 9.30 za živé a zemřelé kněze, řeholnice, farníky, dobrodince farnosti a za dar víry pro nové generace	
		PODIVICE 11.00: za + Andělku a Petra ŠMEHLÍKOVY, syna, snachu a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
		TOPOLANY 18.00: za + rodinu NAVLÁČILOVU, dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro živou rodinu	
PONDĚLÍ 30. března	PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE	PUSTIMĚŘ 18.00: za zdárný průběh operace u maminky a za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
ÚTERÝ DOPOLEDNE - NÁVŠTĚVA NEMOCNÝCH VE FARNOSTECH			
PODIVICE: ÚTERÝ - 17.00-17.30: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ			
ÚTERÝ 31. března	PODIVICE - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE	PODIVICE 18.00: za +Ludmilu MIKULKOVOU, rodiče, syna, živou a + rodinu MIKULKOVU a JURÁSKOVU	
DRYSICE: STŘEDA - 17.00-17.30: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ			
STŘEDA 1. dubna	DRYSICE - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	STŘEDA SVATÉHO TÝDNE	DRYSICE 18.00	za + P. Františka FERDU, a + Jiřinu KONAROVSKOU
ČTVRTEK 2. dubna	ZELENÝ ČTVRTEK	OLOMOUC 9.30	MISSA CHRISMATIS za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
		PODIVICE 17.30: za +P. Františka BENÍČKA, otce, S.M. Augustinu, P. Františka PETRŮ, P. BRŠLICU a P. Karla RYBNÍKÁŘE	
		PUSTIMĚŘ 19.00: za + Marii a Karla SLÁMOVY, + rodinu SLÁMOVU, JANÁKOVU, OLEJNÍKOVU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
PÁTEK 3. dubna	VELKÝ PÁTEK DEN PŘÍSNÉHO POSTU	PODIVICE 17.30	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
		PUSTIMĚŘ 19.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
SOBOTA 4. dubna	BÍLÁ SOBOTA VELIKONOČNÍ VIGÍLIE	PUSTIMĚŘ 20.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany

POŘAD BOHOSLUŽEB: 5. - 12. dubna 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 5. dubna	ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ ŽEHNÁNÍ POKRMŮ SBÍRKA NA SLUŽNÉ DUCHOVNÍCH 12.00: <u>URBI ET ORBI</u> POŽEHNÁNÍ SVATÉHO OTCE	PODIVICE 7.30:	za + rodiče MALOVY, celou + rodinu a duše v očistci
		DRYSICE 9.00:	za + rodinu DOBEŠOVU, MICHÁLKOVU, ČECHOVU, POČOVU, HODULÍKOVU, BABICOVU, HECZKOVU a Boží požehnání pro živou rodinu
		PUSTIMĚŘ 10.30:	za + Boženu JANSKOU, manžela, syna, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 6. dubna	PONDĚLÍ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Pavla BAXU, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ, 7. dubna: ÚTERÝ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM			
STŘEDA 8. dubna	STŘEDA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	DRYSICE 18.00: za + Jana KREJČÍHO, manželku, rodiče a Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu	
ČTVRTEK 9. dubna	ČTVRTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PODIVICE 8.00: za + Bohuslava PUČANA, manželku a + rodinu KALANDROVU	
PÁTEK 10. dubna	PÁTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 18.00: za + Marii POHLODKOVOU, manžela, dva syny, snachu a Boží požehnání pro živou rodinu	
SOBOTA 11. dubna	SOBOTA V OKTÁVU VELIK. TOPOLANY - MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00: za živou a + rodinu KUDLIČKOVU, ŠTĚPÁNKOVU a duše v očistci	
NEDĚLE 12. dubna	2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + Františku ŠIMKOVOU, manžela, dva syny, snachu a živou rodinu	
PŘÍLEŽITOST ZÍSKAT PLNOMOCNÉ ODPUSTKY KDO S DUŠÍ ZCELA ODVRÁCENOU OD HŘÍCHU, I VŠEDNÍHO, SE ZÚČASTNÍ POBOŽNOSTI KE CTI BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ, NEBO SE PŘED NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTÍ POMODLÍ OTCE NÁŠ, VĚŘÍM V BOHA A INVOKACI: „JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI!		DRYSICE 9.30	za + manžele BLAŽKOVY a rodiče z obou stran
		PODIVICE 11.00: na poděkování za dar zdraví, dary Ducha Svatého, s prosbou o Boží požehnání a ochranu Panny Marie do dalších let společného života	

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.